

Załącznik nr 2

do Uchwały Nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: zarządzanie

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Wyższa Szkoła Finansów
i Zarządzania w Białymstoku, Filia w Ełku

Data przeprowadzenia wizytacji: 6-7 lutego 2021 r.

Warszawa, 2021 r.

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	12
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	30
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	39
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	45
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	50
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	54
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	57
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	62
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	64
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	69
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący dr hab. Wiesław Ciechomski, prof. UEP, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Agata Sudolska, prof. UEK, ekspert PKA,
2. dr hab. Ewa Mazur-Wierzbicka, prof. US, ekspert PKA,
3. mgr Bożena Ziemniewicz – ekspert PKA reprezentant pracodawców,
4. Marcin Pioch – ekspert PKA reprezentant studentów,
5. mgr inż. Adrian Duleba – sekretarz zespołu oceniającego.

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku zarządzanie prowadzonym przez Wyższą Szkołę Finansów i Zarządzania w Białymstoku, filia w Ełku, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2020/2021. Polska Komisja Akredytacyjna oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku po raz czwarty. Ostatnia ocena w 2014 roku zakończyła się wydaniem przez Prezydium PKA oceny pozytywnej.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej przeprowadzanej zdalnie. Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Uczelnię. Przed wizytacją Uczelnia została poproszona o uzupełnienie materiałów i udostępnienie ich na czas wizytacji. Ustalony harmonogram został w pełni zrealizowany. Pierwszego dnia odbyły się spotkania z Władzami Uczelni, autorami raportu samooceny, studentami ocenianego kierunku, nauczycielami akademickimi, Samorządem Studentów i spotkanie z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Drugiego dnia wizytacji odbyło się spotkanie z osobami odpowiedzialnymi za proces zapewnienia jakości kształcenia. Dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano przeglądu infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano uwagi o których przewodniczący zespołu oceniającego PKA oraz współpracujący z nim eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	zarządzanie	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	nauki o zarządzaniu i jakości – 70% ekonomia i finanse – 20% nauki prawne – 6% psychologia – 2% nauki socjologiczne – 2%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów, 180 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	720 godz., 24 pkt ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	zarządzanie finansami i rachunkowość, kadry i płace, marketing i zarządzanie sprzedażą, zarządzanie w administracji	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	0	239
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1733	926
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	90,92	61,04
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	114,5	114,5
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	55	55

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Białymstoku (WSFiZ) została utworzona w 1993 roku, z kolei w Ełku kształci od 1999 roku. Wydział Zarządzania w Filii w Ełku prowadzi kształcenie na kierunku zarządzanie, studia I stopnia o profilu praktycznym. Niedawno Wydział uzyskał uprawnienia również do kształcenia na kierunku bezpieczeństwo państwa. Wydział Zarządzania w 2013 roku uzyskał kategorię naukową B, która została utrzymana podczas kolejnej ewaluacji jednostki w 2017 roku.

Kształcenie na kierunku zarządzanie w Filii w Ełku trwa nieprzerwanie od 1999 roku, przy czym od kilku lat jest to kształcenie wyłącznie w formie niestacjonarnej. Od 1999 roku kierunek był trzykrotnie poddawany ocenie przez PKA, odpowiednio w: 2003, 2008 i 2014 roku. Za każdym razem ewaluacja jakości kształcenia była pozytywna.

Specyfika kształcenia na ocenianym kierunku oparta jest o takie czynniki, jak: elastyczność i cykliczna aktualizacja oferty kształcenia, dostosowanie kierunku studiów do wymagań zmieniającego się rynku pracy, wieloletnia współpraca wydziału z interesariuszami zewnętrznymi, właściwy dobór kadry dydaktycznej oraz orientacja na oczekiwania studentów.

Koncepcja i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, a także uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku. Ponadto bazuje ona na zaspokajaniu potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności lokalnego i regionalnego rynku pracy. Przy jej tworzeniu wykorzystano opinie zgłoszone przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, takich, jak: Urząd Miasta Ełku, Park Naukowo-Technologiczny w Ełku, Sąd Rejonowy w Ełku, „Prima” s.c. w Ełku, „Składnica Maszyn” w Grajewie, PROGRES Usługi Reklamowe w Ełku. Opinie te wykazały zgodność koncepcji i celów kształcenia oraz zakładanych efektów uczenia się dla kierunku zarządzanie z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego. Celem kształcenia jest przygotowanie wykwalifikowanych pracowników wyposażonych w wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne do pracy na stanowiskach kierowniczych w przedsiębiorstwach różnych branż, jednostkach administracji publicznej oraz innych organizacjach nienastawionych na zysk, bądź też do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Dotychczas mury ełckiego wydziału Uczelni opuściło ponad 2 tysiące absolwentów, wyposażonych w odpowiednie menedżerskie kompetencje.

WSFiZ w Białymstoku oraz jej Filia w Ełku kierują się w swoich działaniach wartościami określonymi w Misji i strategii rozwoju Uczelni. Priorytetem w działaniach Uczelni jest: być Uczelnią nowoczesną, osadzoną w sąsiedztwie, silną kompetencjami swoich pracowników, studentów i absolwentów. Położenie nacisku na związek Uczelni z regionem we wszystkich obszarach jej działalności, na kompetencje zarówno pracowników, studentów i absolwentów, na praktyczny sposób kształcenia nastawionego na edukację społeczną i rozwój społeczeństwa z uwzględnieniem najnowszej wiedzy, powoduje, że Uczelnia spełnia zarówno oczekiwania mieszkańców obu regionów, odpowiada ich społeczno-gospodarczym potrzebom oraz aktualnej sytuacji na rynku pracy.

W Strategii rozwoju Wydziału Zarządzania w Ełku do roku 2022 wymieniono następujące elementy: misja Wydziału Zarządzania, główne cele strategiczne Wydziału, diagnoza dotychczasowej działalności

Wydziału Zarządzania, wnioski z analizy otoczenia, analiza SWOT dla Wydziału Zarządzania, metody realizacji strategii i kontrola jej implementacji. Jest to dokument opracowany w 2019 roku. Jako zasadnicze kierunki działań wyszczególniono:

1. Uzyskiwanie przewagi konkurencyjnej poprzez wyższą jakość procesu kształcenia i atrakcyjność programów studiów w porównaniu z innymi uczelniami w regionie o podobnym profilu kształcenia;
2. Rozwój oferty kształcenia permanentnego, głównie w formie studiów podyplomowych;
3. Utrzymywanie kontaktów z interesariuszami zewnętrznymi w celu doskonalenia oferty kształcenia i procesu dydaktycznego;
4. Maksymalizację praktycznych form i technik zdobywania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych;
5. Systematyczną ocenę i selekcję kadry na potrzeby podnoszenia jakości zajęć dydaktycznych i obsługi administracyjnej studentów;
6. Rozwój badań naukowych;
7. Utrzymywanie wysokiego standardu bazy materialnej i wyposażenia budynku filii;
8. Poszanowanie tradycji akademickich oraz troska o odpowiednią atmosferę studiowania i wartości etyczne właściwe dla szkolnictwa wyższego.

Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku zarządzanie bardzo dobrze wpisuje się w zapisy zawarte w wymienionych dokumentach.

Kształcenie na kierunku zarządzanie w filii WSFiZ w Ełku dla cyklu rozpoczętego od roku akademickiego 2020/2021 obejmuje studia niestacjonarne I stopnia.

Kierunek został przyporządkowany do dyscypliny naukowej – wiodącej: nauki o zarządzaniu i jakości (70% udziału-126 ECTS). Jako dyscypliny dodatkowe wskazano ekonomia i finanse (20% udziału – 36 ECTS), nauki prawne (11% udziału – 6 ECTS), psychologię (4% udziału – 2 ECTS), nauki socjologiczne (3% udziału – 2 ECTS).

Pomimo, iż przyporządkowanie kierunku zarządzanie do powyższych dyscyplin ma swoje odzwierciedlenie w efektach i treściach kształcenia, to jednak niewłaściwym jest przypisanie efektów uczenia się do aż 5 dyscyplin naukowych. Skutkuje to bowiem „rozmyciem” spójności koncepcji kształcenia i tożsamości kierunku.

Zgodnie ze Stanowiskiem interpretacyjnym nr 5/2020 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 2 lipca 2020 r. w sprawie przyporządkowania kierunków studiów do dyscyplin naukowych i artystycznych „Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny, w tym liczba dyscyplin, powinno racjonalnie wynikać z kluczowych przesłanek i celów prowadzenia danego kierunku studiów, ujętych w koncepcji kształcenia i znajdujących odzwierciedlenie w efektach uczenia się, a nie polegać na mechanicznym przyporządkowaniu kierunku do każdej dyscypliny, która jest adekwatna, choćby tylko w minimalnym stopniu, do jakiegokolwiek, nawet pojedynczego efektu uczenia się określonego dla kierunku studiów.(...)” „(...)Przyporządkowywanie kierunku do dużej liczby dyscyplin może być uzasadnione w świetle koncepcji kształcenia tylko wtedy, jeżeli każda z tych dyscyplin odgrywa istotną rolę jako podstawa formułowania koncepcji, natomiast nie może być uzasadnione obecnością w programie studiów elementów efektów uczenia się i programu studiów o charakterze subsydiarnym,

względem całej koncepcji kształcenia. W szczególności, nie znajduje uzasadnienia przyporządkowanie kierunku do dyscyplin, które są adekwatne do zajęć wskazanych w § 3 i w § 4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. z 2018 r., poz. 1861 ze zm.), tj. zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, z wychowania fizycznego oraz z języka obcego. Zajęcia te mają bowiem charakter subsydiarny dla kierunku i nie stanowią bazy dla budowy koncepcji kształcenia.(...)”. Wobec powyższego rekomenduje się przyporządkowanie kierunku do mniejszej liczby dyscyplin naukowych.

Przyporządkowanie kierunku zarządzanie do dyscypliny wiodącej nauki o zarządzaniu i jakości, jak również jego profil praktyczny ma swoje odzwierciedlenie w efektach, treściach kształcenia, jak też w podstawowym celu kształcenia, za jaki uznano: przygotowanie wykwalifikowanych pracowników wyposażonych w wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne do pracy na stanowiskach kierowniczych w przedsiębiorstwach różnych branż, jednostkach administracji publicznej oraz innych organizacjach nie nastawionych na zysk, bądź też do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Wpisuje się w również misję i strategię Uczelni, jak i w jej zasadniczy cel, jakim jest „bycie Uczelnią nowoczesną, osadzoną w sąsiedztwie, silną kompetencjami swoich pracowników, studentów i absolwentów” (uchwała nr 7 Senatu WSFiZ w Białymstoku z dnia 31 sierpnia 2018 roku). Praktyczność kształcenia ma swoje uwarunkowania również w kluczowych obszarach strategicznych rozwoju Uczelni tj.: I obszar strategiczny, cel 1: proces dydaktyczny w Uczelni jest nastawiony na kształcenie praktyczne, V obszar strategiczny, cel 4: do którego realizacji Uczelnia pozyskuje najlepszych specjalistów praktyków.

Efekty uczenia się dla kierunku zarządzanie w filii WSFiZ w Ełku (jak też koncepcja kształcenia) były opiniowane przez interesariuszy wewnętrznych (przedstawicieli wykładowców, pracowników administracji, studentów) oraz interesariuszy zewnętrznych. Co należy pokreślić część obecnych interesariuszy zewnętrznych biorących udział w opiniowaniu efektów była pracownikami dydaktycznymi filii WSFiZ w Ełku, zaś obecnie zasiadają oni w Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (WKdsJK). W Komisji tej, opiniującej projekty programu studiów, w tym efekty uczenia się, zasiadają przedstawiciele następujących firm i instytucji:

1. Park Naukowo-Technologiczny w Ełku, specjalista ds. rozwoju;
2. SM MLEKPOL w Grajewie, kierownik działu marketingu;
3. Urząd Miasta Ełku, sekretarz miasta
4. Sąd Rejonowy w Ełku, prezes zarządu
5. PRMIA Agencja Celną w Ełku, właściciel
6. Urząd Miasta Ełku, naczelnik Wydziału Nadzoru, pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. zarządzania systemem jakości
7. ADBIT Firma Informatyczna w Ełku, właściciel
8. GTP Marketing w Białymstoku, właściciel

Jednostka udostępniła zespołowi oceniającemu przykładowe protokoły z posiedzeń Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia Wydziału Zarządzania (WKdsJK) filii WSFiZ w Ełku (z dnia 8.05.2020 r. oraz z dnia 5.06.2020r.), jak również dokumenty potwierdzające konsultacje, które odbyto z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi, na skutek których zmieniono efekty uczenia się na rok 2019/2020 (protokół z posiedzenia interesariuszy wewnętrznych z dnia 6.05.2019r., protokół

z posiedzenia WKdsJK (w tym interesariuszy zewnętrznych) z dnia 10.05.2019r.) oraz opinie na temat efektów uczenia się interesariuszy zewnętrznych oraz przedstawicieli studentów.

Jak wynika z przedstawianej przez filię WSiFiZ w Ełku dokumentacji (co zostało także potwierdzone na spotkaniach zespołu oceniającego m. in. z władzami Jednostki, z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku, z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego) przedstawione opinie dot. efektów uczenia się przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych wykazały zgodność koncepcji i celów kształcenia oraz zakładanych efektów uczenia się dla kierunku zarządzanie z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz regionalnego rynku pracy. Wskazać należy także na dobrą współpracę filii WSiFiZ w Ełku z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego. Część absolwentów kierunku jest zatrudniona w tychże podmiotach.

W ramach procesu doskonalenia koncepcji i celów programu studiów, w tym również efektów uczenia się na kierunku zarządzanie filii WSiFiZ w Ełku zostały wzięte także pod uwagę rozwiązania zastosowane zarówno w krajowych (m. in. Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie, Uniwersytet Gdański), jak i zagranicznych (University of London, Toulouse Business School) uczelniach prowadzących kształcenie w zakresie zarządzania.

Kierunkowe efekty uczenia się zostały sformułowane w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Zostały one przyjęte przez Senat WSiFiZ w Białymstoku uchwałą nr 5 z dnia 21 maja 2019 r. w sprawie określenia/zatwierdzenia efektów uczenia się dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia prowadzonych w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku. Z przedstawionej przez Uczelnię dokumentacji wynika, że w zestawie kierunkowych efektów uczenia się uwzględniono na studiach I stopnia dla kierunku zarządzanie profil praktyczny: 24 efekty w zakresie wiedzy, 29 w zakresie umiejętności oraz 8 w zakresie kompetencji społecznych.

Szczegółowa analiza i ocena treści deklarowanych efektów uczenia się pokazuje, że w przypadku niektórych kierunkowych efektów uczenia się dla 6 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK) występują pewne nieprawidłowości w stosunku do wymagań zawartych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. 2018 poz. 2218).

Dla przykładu: efekt uczenia się KZ6S_WK6 „Zna i rozumie w stopniu pogłębionym europejski i międzynarodowy kontekst funkcjonowania gospodarki”, powinien dotyczyć stopnia zaawansowanego, a nie pogłębionego, stopień pogłębiony odnosi się do 7 poziomu PRK. W opisie kierunkowych efektów, z kategorii wiedza z zakresu głębia wykorzystywane są następujące sformułowania: zna i rozumie podstawowe (K6S_WG7- podstawowe pojęcia dotyczące prawnych i etycznych zasad odnoszących się do funkcjonowania organizacji, K6S_WG13 - podstawowe metody i narzędzia w zakresie prezentacji i analizy danych ekonomicznych, w skali makro i mikro i potrafi wykorzystać tę wiedzę w działalności praktycznej). Należy dokonać analizy tychże efektów uczenia się pod kątem możliwości ujęcia ich jako efekty uczenia się z kategorii wiedza zakresu kontekstu a nie głębi. Dodatkowo efekt K6S_WG13 – „zna i rozumie podstawowe metody i narzędzia w zakresie prezentacji i analizy danych ekonomicznych, w skali makro i mikro i potrafi wykorzystać tę wiedzę w działalności praktycznej” zawiera treści dotyczące umiejętności. Należy pamiętać, że opis efektów uczenia się musi uwzględniać charakterystykę uniwersalną PRK dla 6. poziomu (P6S_WG; - w zaawansowanym stopniu – fakty, obiekty zjawiska (...) teorie, metody...). Pod tym kątem należy także zweryfikować efekty uczenia się z kategorii wiedza z zakresu kontekst.

Efekty uczenia się w zakresie umiejętności uwzględniają kształtowanie umiejętności praktycznych takich, jakich oczekuje rynek pracy. Są one zgodne z tym, co zapisano w PRK w ramach charakterystyk II stopnia dla poziomu 6, a mianowicie, że student potrafi w przypadku profilu praktycznego „formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów”. Ujęte efekty w zakresie kompetencji społecznych przygotowują absolwentów kierunku do skutecznego funkcjonowania w środowisku zawodowym.

Kompatybilnie do kierunkowych efektów uczenia się zostały stworzone efekty przedmiotowe, zawarte w kartach przedmiotów. Dla wszystkich przedmiotowych efektów uczenia się wskazano odniesienia do kierunkowych efektów uczenia się. Generalnie liczba wskazana w sylabusach przedmiotowych efektów uczenia się jest adekwatna i pozwala na dokładny opis kwalifikacji założonych dla kierunku. Stwierdzono jednak tak, jak w przypadku kierunkowych efektów uczenia się pewne nieprawidłowości. Dla przykładu: przedmiot *negocjacje i mediacje* efekt uczenia się: K6S_WK1 (Student „zna w pogłębionym stopniu uwarunkowania społeczne zachowań stron negocjacji i mediacji, zależności występujące między nimi oraz techniki i style wykorzystywane w tych procesach”), odniesienie do - P6S_WK, oraz K6S_WK10 (Student „zna w pogłębionym stopniu uwarunkowania determinujące zachowania klientów w procesach negocjacyjnych”), odniesienie do P6S_WK. Efekty te odnoszą się do 7 poziomu PRK, a powinny do 6 poziomu PRK. W opisie przedmiotowych efektów uczenia się z kategorii wiedza z zakresu głębia wykorzystywane są następujące sformułowania: „zna i rozumie podstawowe...”: przedmiot *prawo pracy* efekt uczenia się: K6S_WG7 (Student zna i rozumie podstawowe pojęcia prawa pracy, cechy stosunku pracy, rodzaje umów o pracę i inne podstawy nawiązania stosunku pracy, tryby zmiany warunków pracy i płacy oraz ustania stosunku pracy, czasu pracy, wynagrodzenia za pracę (w tym składników wynagrodzenia za pracę i rodzajów świadczeń pieniężnych związanych z pracą), urlopów wypoczynkowych, oraz wybranych instytucji zbiorowego prawa pracy), odniesienie do P6S_WG, czy przedmiot *ochrona własności intelektualnej* efekt uczenia się: K6S_WG7 (Student zna i rozumie podstawowe pojęcia dotyczące prawnych i etycznych zasad odnoszących się do funkcjonowania organizacji i dostrzega potrzebę przestrzegania praw własności przemysłowej i prawa autorskiego), odniesienie do P6S_WG. Uczelnia przyjęła pewien standard co do ilości efektów przedmiotowych – w kartach przedmiotów istnieje zapis, iż „Należy zapisać minimum 4, maksimum 8 efektów uczenia się zachowując kolejność: wiedza- umiejętności- kompetencje społeczne. Każdy efekt uczenia się musi być weryfikowalny.” Nie we wszystkich kartach przedmiotów jest to respektowane np. *ochrona własności intelektualnej* – 3 efekty (brak efektu dot. kompetencji społecznych), *prawo pracy* - 3 efekty uczenia się. Rekomenduje się uzupełnienie liczby efektów przedmiotowej do tej, zgodnej z zapisem w kartach przedmiotów.

Efekty uczenia się uwzględniają komunikowanie się w języku obcym na poziomie B2: KZ6S_UK7 - Absolwent potrafi: posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Przyjęto także dodatkowe efekty uczenia się, które dotyczą komunikowania się w języku obcym: K6S_WG11 (Absolwent zna i rozumie: słownictwo z wybranego języka obcego charakterystyczne dla nauk o zarządzaniu i jakości), K6S_UW1 (Absolwent potrafi: właściwie dobrać informacje z różnych źródeł (literatura, bazy danych i inne) w języku polskim i obcym, dokonywać oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji w celu sformułowania i rozwiązania złożonych i nietypowych problemów z zakresu zarządzania i jakości oraz nauk pokrewnych), KZ6S_UK8 (Absolwent potrafi: potrafi posługiwać się językiem obcym z wykorzystaniem słownictwa specjalistycznego z zakresu zarządzania i jakości).

Efekty uczenia się na kierunku zarządzanie na I stopniu studiów w filii WSFiZ w Ełku uwzględniają umiejętności praktyczne. Ich osiągnięcie możliwe jest poprzez m.in.: praktyki zawodowe, jak też przedmioty ukierunkowane na praktyczne przygotowanie zawodowe absolwenta. Warto wskazać, że w proces kształcenia zostały zaangażowane osoby mające doświadczenie praktyczne. Widoczne jest to m. in. na przedmiocie *funkcjonowanie i rozwój organizacji*, prowadzonym w formie konwersatoriów, na każdym roku studiów przez praktyków biznesu, przedstawicieli administracji publicznej i instytucji okołobiznesowych (głównie interesariuszy zewnętrznych od lat współpracujących z Wydziałem). W ramach zajęć przedstawiane są studentom dobre praktyki w zakresie zarządzania i rozwoju wybranych organizacji. Pozwala im to m. in. na osiągnięcie efektów uczenia się związanych z wykorzystaniem w praktyce teoretycznej wiedzy z zakresu zarządzania.

Przeprowadzona ocena efektów uczenia się pozwala stwierdzić, że uwzględniają one w szczególności umiejętności praktyczne, komunikowania się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla kierunku.

Z dokonanej analizy efektów uczenia się dla kierunku zarządzanie na I stopniu studiów w filii WSFiZ w Ełku wynika, że zostały one sformułowane z zastosowaniem terminologii właściwej dla dyscyplin nauki, do których został przyporządkowany kierunek. Zostały one sformułowane w sposób czytelny, zrozumiały.

Efekty uczenia się dla I stopnia kierunku zarządzanie pozwalają na stworzenie systemu ich weryfikacji. Dla każdego z efektów przedmiotowych wskazano w kartach przedmiotów sposób weryfikacji ich realizacji. Tym samym jednostka stworzyła w oparciu o efekty uczenia się prawidłowe elementy kompleksowego systemu weryfikacji ujętych w koncepcji i programie kształcenia założeń edukacyjnych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Studia na ocenianym kierunku odpowiadają misji Uczelni i jej głównym celom strategicznym. Kształcenie studentów prawidłowo koresponduje z potrzebami lokalnych i regionalnych pracodawców i innych przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Koncepcja i cele nauczania są adekwatne do praktycznego profilu nauczania i odpowiadają osiągnięciom działalności praktycznej, zwłaszcza w obszarach działalności gospodarczej.

Ocena dostarczonych dokumentów pozwala stwierdzić, że koncepcja kształcenia studiów I stopnia kierunku zarządzanie w filii WSFiZ w Ełku, w tym efekty uczenia się były konsultowane zarówno z interesariuszami wewnętrznymi, jak i zewnętrznymi. Część interesariuszy zewnętrznych wchodzi w skład Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Interesariusze wewnętrzni, jak i zewnętrznymi mają realny wpływ na koncepcje kształcenia, treści programowe, efekty uczenia się.

Kierunek zarządzanie prowadzony w Filii ESFiZ w Ełku na poziomie studiów I stopnia został przyporządkowany do dyscypliny naukowej – wiodącej: nauki o zarządzaniu i jakości (70%) oraz do 4 dyscyplin wspomagających ekonomia i finanse (20%), nauki prawne (11%), psychologia (4%), nauki socjologiczne (3%). Pomimo, iż przyporządkowanie kierunku zarządzanie do powyższych dyscyplin ma

swoje odzwierciedlenie w efektach i treściach kształcenia, to jednak niewłaściwym jest przypisanie efektów uczenia się do aż 5 dyscyplin naukowych.

Stwierdza się, że efekty uczenia się uwzględniają umiejętności praktyczne, komunikowania się w języku obcym na poziomie B2 i kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla kierunku.

Podczas analizy efektów uczenia się kierunkowych i przedmiotowych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. zakładane kierunkowe efekty uczenia się nie zostały w pełni dostosowane do obecnie obowiązującej Polskiej Ramy Kwalifikacji.
2. zakładane przedmiotowe efekty uczenia się nie zostały w pełni dostosowane do obecnie obowiązującej Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Zaleca się:

1. Usunięcie nieprawidłowości występujących w kierunkowych efektach uczenia się. Pełne dostosowanie kierunkowych efektów uczenia się do wymogów Polskiej Ramy Kwalifikacji dla 6. poziomu (P6S_WG; - w zaawansowanym stopniu – fakty, obiekty zjawiska (...) teorie, metody...),
2. Usunięcie nieprawidłowości występujących w przedmiotowych efektach uczenia się. Pełne dostosowanie przedmiotowych efektów uczenia się do wymogów Polskiej Ramy Kwalifikacji dla 6. poziomu
3. Wdrożenie skutecznych działań projakościowych w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Dla studiów I stopnia kierunku zarządzanie profil praktyczny w filii WSFiZ w Ełku dobór przedmiotów i ich treści podporządkowane zostały zakładanym efektom uczenia się oraz praktycznemu profilowi kształcenia. Skoncentrowano je przede wszystkim w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, uzupełniając treściami głównie z dyscyplin: ekonomia i finanse oraz nauki prawne. Program studiów jest czytelny, realny i spójny. Przy jego tworzeniu kierowano się zasadami logiki, stopniowaniem trudności i występowaniem wzajemnych zależności pomiędzy poszczególnymi grupami treści, co należy ocenić pozytywnie, ponieważ tak zbudowany program pozwala studentom na zdobycie wiedzy od ogólnej poprzez kierunkową, aż po szczegółową, specjalistyczną.

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się przyjętymi dla I stopnia studiów kierunku zarządzanie profil praktyczny w filii WSFiZ w Ełku.

Kierunkowe efekty uczenia się osiąmane są poprzez następujące grupy przedmiotów:

1. Grupa zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub społecznych oraz języka obcego obejmuje 5 przedmiotów (jeden zamienny): język obcy, język obcy specjalistyczny (*practical english course* lub *praktischer deutschkurs* lub *prakticheskij kurs russkogo jazyka*), etyka biznesu, *psychologia społeczna* (przedmiot ogólnouczelniany),
2. Grupa zajęć podstawowych obejmuje 12 przedmiotów: *mikroekonomia, makroekonomia, ochrona własności intelektualnej* (przedmiot ogólnouczelniany), *technologia informacyjna, statystyka i elementy prognozowania, marketing, prawo, finanse, rachunkowość, podstawy nauki o przedsiębiorstwie, podstawy zarządzania, planowanie kariery.*
3. Grupa zajęć kierunkowych obejmuje 10 przedmiotów: *finanse przedsiębiorstwa, analiza finansowa, międzynarodowe stosunki gospodarcze i integracja europejska, zarządzanie kapitałem ludzkim, badania marketingowe, zarządzanie jakością, zarządzanie projektami, informatyka w zarządzaniu, podstawy logistyki* (przedmiot ogólnouczelniany), *przedsiębiorczość,*
4. Grupa zajęć do wyboru: *funkcjonowanie i rozwój organizacji lub akademie kompetencji przyszłości, autoprezentacja i kształtowanie wizerunku lub komunikacja interpersonalna, seminarium dyplomowe* oraz 4 grupy po 8 przedmiotów do wyboru (spośród których student wybiera jedną grupę):
 - a. grupa 1 - zarządzanie finansami i rachunkowość, w skład której wchodzi następujące przedmioty: *prawo gospodarcze, komputerowe techniki w finansach i rachunkowości, rachunkowość finansowa, bankowość, sprawozdawczość finansowa, zarządzanie ryzykiem, ocena projektów inwestycyjnych, biznes plan,*
 - b. grupa 2 - kadry i płace, którą tworzą następujące przedmioty: *prawo pracy, ubezpieczenia i podatki w systemie wynagrodzeń, zachowania organizacyjne, nowe koncepcje zarządzania ludźmi, psychologia w zarządzaniu, wartościowanie pracy i wynagradzanie, systemy motywacyjne i oceny pracownicze, systemy informatyczne w praktyce kadrowo-płacowej,*
 - c. grupa 3 - marketing i zarządzanie sprzedażą, w skład której wchodzi następujące przedmioty: *prawo cywilne, relacje z klientami i techniki sprzedaży, zarządzanie zespołem sprzedażowym, negocjacje i mediacje, logistyczna obsługa klienta, coaching, zarządzanie przedsiębiorstwem handlowym, narzędzia promocji,*
 - d. grupa 4 - zarządzanie w administracji, którą tworzą następujące przedmioty: *prawo administracyjne, ustrój i zadania samorządu terytorialnego, organizacja i zarządzanie w administracji, marketing terytorialny, zarządzanie rozwojem regionalnym i lokalnym, zarządzanie środowiskiem, zarządzanie projektami w administracji publicznej, finanse JST,*
5. Praktyka zawodowa.

Stwierdza się, iż treści kształcenia są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie przez studentów założonych efektów uczenia się. Nazwy przedmiotów i treści, jakie są w nich zawarte nie są przypadkowe, są dostosowane do potrzeb rynku.

W filii WSFiZ w Ełku podejmowane są działania związane z okresowymi przeglądami programu studiów. Dedykowane są temu stosowne dokumenty. Na poziomie ogólnouczelnianym jest to Uczelniany System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia przyjęty Uchwałą nr 8 Senatu WSFiZ w Białymstoku z dnia 20 września 2019 r. Na poziomie filii WSFiZ w Ełku zapisy ujęte we wspomnianej Uchwale uszczegóławia i reguluje harmonogram prac Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (do wglądu ZO PKA). Z dostarczonej ZO PKA dokumentacji wynika, że władze filii WSFiZ w Ełku dokonują okresowych przeglądów programów studiów, dbając o ich uaktualnienie (wskazuje na to np. protokół z posiedzenia komisji z dnia 23.10.2020r.) Efektem podejmowanych prac są m.in.: sprawozdanie zbiorcze z weryfikacji zakładanych efektów uczenia się i monitorowania programu studiów oraz raport roczny z działania Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Obowiązujący program studiów dla I stopnia kierunku zarządzanie profil praktyczny w filii WSFiZ w Ełku opiniowany był przez interesariuszy wewnętrznych (wykładowców, pracowników administracji, studentów) oraz interesariuszy zewnętrznych z takich instytucji jak: Urząd Miasta Ełku, Park Naukowo-Technologiczny w Ełku, Sąd Rejonowy w Ełku, „Prima” s.c. w Ełku, „Składnica Maszyn” w Grajewie, PROGRES Usługi Reklamowe w Ełku (maj 2020). Zostało to potwierdzone na spotkaniach ZO PKA podczas wizytacji m. in. z władzami Jednostki, z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Wynikało to także z dostarczonych ZO PKA dodatkowych dokumentów tj. protokołu z posiedzenia WKdsJK w tym interesariuszy zewnętrznych, na którym analizowano projekt programu studiów z dnia 14.06.2019r., czy też formularzy do opiniowania programów studiów. Interesariusze zewnętrzni mają także swój udział w tworzeniu programu studiów. Dzięki zgłoszonym przez nich propozycjom i odpowiedniej ich argumentacji do programu studiów zostały wprowadzane następujące przedmioty: *prawo cywilne, prawo gospodarcze, podstawy logistyki, etyka biznesu, psychologia społeczna*, przedmiot prowadzony w całości w języku obcym (*practical english course* lub *praktischer deutschkurs* lub *prakticheskij kurs russkogo jazyka*).

Współpraca filii WSFiZ w Ełku z interesariuszami zewnętrznymi jest realna i właściwa, dzięki niej Jednostka otrzymuje informacje z rynku co do zapotrzebowania na absolwentów kierunku zarządzanie profil praktyczny. Następuje ciągła wymiana informacji w tym zakresie.

Studia I stopnia na kierunku zarządzanie o profilu praktycznym w filii WSFiZ w Ełku trwają 6 semestrów. Kończą się złożeniem egzaminu dyplomowego oraz uzyskaniem tytułu zawodowego licencjata. Program studiów zakłada uzyskanie 180 punktów ECTS, które zostały ujęte w układzie 60 punktów ECTS na każdym roku studiów. Informacje dotyczące zajęć w poszczególnych semestrach wraz z przyporządkowaną im liczbą godzin i punktami ECTS ujęte są w harmonogramie studiów.

W kartach przedmiotów ujęto bilans nakładu pracy studenta (w tym w zajęciach o charakterze praktycznym), jak również wskaźniki ilościowe określające nakład pracy studenta.

Jak wynika z kart przedmiotów nakład pracy studenta uwzględnia liczbę godzin kontaktowych (udział w wykładach, ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach, projektach w seminarium/praktyce zawodowej w konsultacjach związanych z wykładami/ćwiczeniami/konwersatoriami/projektami/laboratoriami/seminarium/praktyką zawodową) oraz godzin pracy własnej potrzebnych

na: wykonywanie zadań/prac domowych przygotowanie się do wykładów, ćwiczeń/konwersatorium /laboratorium, do egzaminu, do zaliczenia ćwiczeń.

Analiza kart przedmiotów pozwala na stwierdzenie, że nakłady pracy niezbędne do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć są poprawnie oszacowane. Potwierdzają to dostarczone przez uczelnię dodatkowe materiały, w których szczegółowo rozpisano godziny samodzielnej pracy studenta. Dotyczyło to przykładowych przedmiotów: *biznesplan, zarządzanie kapitałem ludzkim, zarządzanie środowiskiem, przedsiębiorczość*.

Czas trwania studiów I stopnia na kierunku zarządzanie profil praktyczny w filii WSFiZ w Ełku, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Zgodnie z przedstawioną przez Jednostkę dokumentacją (raport samooceny, karty przedmiotów) godziny kontaktowe na kierunku zarządzanie realizowane są przez udział studentów, m.in.: w wykładach, ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach, projektach w seminarium/praktyce zawodowej w konsultacjach związanych z wykładami/ ćwiczeniami/konwersatoriami/projektami/laboratoriami/seminarium/praktyką zawodową. Realizacja programu studiów I stopnia kierunku zarządzanie o profilu praktycznym w filii WSFiZ w Ełku uwzględnia zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich w wymiarze zgodnym z wymaganymi tj.: na studiach stacjonarnych - 90,92 punktów ECTS (50%), na studiach niestacjonarnych – 61,04 punktów ECTS (33%).

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie dla kierunku zarządzanie I stopnia przedstawia się następująco:

- Studia stacjonarne liczba całkowita zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów - 2453 godzin. Składają się na nie wykłady - 525 godzin, ćwiczenia - 595 godzin, konwersatoria - 463 godzin, laboratoria/projekty - 60 godzin, praktyka - 720 godzin, seminarium - 90 godzin,
- Studia niestacjonarne liczba całkowita zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów - 1646 godzin. Składają się na nie wykłady – 288 godzin, ćwiczenia - 340 godzin, konwersatoria - 240 godziny, laboratoria/projekty - 16 godzin, praktyka - 720 godzin, seminarium - 42 godziny.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć oraz grup zajęć, zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Weryfikacja przedstawionej dokumentacji dla studiów I stopnia kierunku zarządzanie o profilu praktycznym w filii WSFiZ w Ełku (program studiów, karty przedmiotów) pozwala twierdzić, że układ przedmiotów jest logiczny i spójny. Treści programowe ułożone są od ogółu do szczegółu. Należy także stwierdzić, że dobór form zajęć, jak też proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach są prawidłowe. Zgodnie z Uchwałą nr 1 Senatu Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie Wytycznych w zakresie programów studiów dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz w zakresie wykonywania podstawowych zadań uczelni od roku akademickiego 2019/2020, zajęcia w filii WSFiZ w Ełku realizowane są w następujących formach: wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, laboratoria, seminarium oraz praktyka.

Na 1 roku studiów I stopnia kierunku zarządzanie w filii WSFiZ w Ełku są prowadzone zajęcia z grupy zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych (*etyka biznesu, psychologia społeczna*), większość przedmiotów (10) z grupy przedmiotów podstawowych, 1 przedmiot kierunkowy (*podstawy logistyki*) 2 przedmioty w ramach grupy przedmiotów do wyboru (*funkcjonowanie i rozwój organizacji* lub *akademia kompetencji przyszłości* lub *autoprezentacja i kształtowanie wizerunku* lub *kommunikacja interpersonalna*), 1 przedmiot z grupy zajęć do wyboru oraz zajęcia z języka obcego. Na 2 roku studenci kontynuują naukę lektoratów językowych, jak również przedmiotów podstawowych (3 przedmioty). Realizują także 4 przedmioty kierunkowe oraz 4 przedmioty z grupy zajęć do wyboru. Od 3 semestru rozpoczynają się praktyki zawodowe, zaś od 4 semestru dyplomowe. Na 3 roku następuje kontynuacja procesu kształcenia w ramach języka obcego (semestr 5 – *język obcy specjalistyczny*, semestr 6 – *practical english course* lub *praktischer deutschkurs* lub *prakticheskij kurs russkogo jazyka*) oraz realizowane są 4 przedmioty kierunkowe, 7 przedmiotów z grupy zajęć do wyboru.

Po weryfikacji programu studiów i treści programowych nie zidentyfikowano przypadków znaczących kolizji treści, powielania ich pomiędzy konkretnymi przedmiotami.

Analiza dokumentacji (głównie kart przedmiotów) pokazała, że formy prowadzonych zajęć, są prawidłowo przyporządkowane. Wszystkie przedmioty ujęte w programie studiów jako przedmioty do wyboru realizowane są w formie konwersatoriów. W programach studiów (stacjonarnych, niestacjonarnych) najwięcej godzin zajęć zostało przyporządkowanych ćwiczeniom (nie licząc praktyk zawodowych).

Reasumując, stwierdzić należy, że sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Na podstawie przeprowadzonej analizy dostarczonych dokumentów stwierdza się, że zajęcia do wyboru obejmują 55 punktów ECTS, co stanowi 31% ogólnej liczby punktów ECTS – dotyczy to zarówno programu studiów stacjonarnych, jak i studiów niestacjonarnych.

Wobec powyższego stwierdzić należy, że Uczelnia umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS.

Z uwagi na praktyczny profil studiów, co najmniej połowa punktów ECTS musi zostać przypisana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne. W przypadku ocenionego kierunku studiów wymaganie to jest spełnione. Jak wynika z przedstawionej przez Jednostkę dokumentacji łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne dla I stopnia studiów kierunku zarządzanie w filii WSFiZ w Ełku przedstawia się następująco: dla studiów niestacjonarnych – 114,5 punktów ECTS, co stanowi 64%.

Wskazać także należy na praktyki zawodowe. Wymiar praktyk zawodowych dla I stopnia wynosi – 720 godzin, z kolei łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym wynosi 24 punkty ECTS.

Odnosząc się do zapisów ujętych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2018 poz. 1861), a mianowicie: § 6 „Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, przewidziane w programie studiów o profilu praktycznym, są prowadzone:

- 1) w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej;
- 2) w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.”

Stwierdzić należy, że są one spełnione dla studiów I stopnia na kierunku zarządzanie o profilu praktycznym w filii WSFiZ w Ełku.

Jednostka przyporządkowując zajęcia lub grupy zajęć do tych, które kształtują umiejętności praktyczne przyjęła kryterium formy zajęć. Zasadnym jest jednak, aby kierować się nie formą zajęć, lecz wymaganiami określonymi dla zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 roku w sprawie studiów § 6 i w ten sposób dokonywać podziału punktów ECTS. Po przeprowadzeniu dogłębnej analizy dokumentacji stwierdzono, że przyporządkowanie przedmiotów nie budzi zastrzeżeń, dotyczy to także przyporządkowanych punktów ECTS. Punkty ECST dla niektórych przedmiotów np. *makroekonomii* zostały podzielone, co oznacza, że przyporządkowując taki przedmiot do grupy tych, o charakterze praktycznym przyjęto, że część zajęć z tego przedmiotu takiego charakteru nie ma, natomiast część realizowanych treści pozwala studentom na kształtowanie umiejętności praktycznych.

Rekomenduje się, aby w przyszłości dokonując przyporządkowania przedmiotów do tych, kształtujących umiejętności praktyczne za podstawowe kryterium nie przyjmować formy zajęć.

Na studiach I stopnia kierunku zarządzanie w filii WSFiZ w Ełku zajęcia z języka obcego są realizowane przez cały cykl kształcenia. Od 1 do 4 semestru prowadzone są zajęcia z języka obcego (wymiar liczby godzin: studia stacjonarne- 4 semestry po 30 godzin; studia niestacjonarne - 4 semestry po 21 godzin), następnie na 5 semestrze studenci mają zajęcia z języka obcego w ramach „specjalistycznego języka obcego” (wymiar liczby godzin: studia stacjonarne studia - 30 godzin, studia niestacjonarne – 16 godzin), zaś na 6 semestrze zaplanowany jest przedmiot *practical english course* lub *praktischer deutschkurs* lub *prakticheskij kurs russkogo jazyka*, (wymiar liczby godzin: studia stacjonarne – 20 godzin, studia niestacjonarne - 16 godzin).

Student nabywa na nich umiejętności językowe, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Zgodnie z przyjętymi efektami uczenia się w zakresie języków obcych realizowany program studiów umożliwia ich osiągnięcie (K6S_WG11- student zna i rozumie słownictwo z wybranego języka obcego charakterystyczne dla nauk o zarządzaniu i jakości; K6S_UK7- student potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, K6S_UK8 - student potrafi posługiwać się językiem obcym z wykorzystaniem słownictwa specjalistycznego z zakresu zarządzania i jakości).

Na podstawie przeprowadzanej analizy dokumentów stwierdza się, że na I stopniu studiów kierunku zarządzanie w filii WSFiZ w Ełku są oferowane zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości co najmniej jednego języka obcego.

Kierunek studiów zarządzanie w filii WSFiZ w Ełku spełnia warunek uwzględnienia na nim zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, którym przyporządkowano liczbę punktów ECTS nie mniejszą niż jest to określone w wymaganiach formalnych. Wynika to z dokumentacji przedstawionej przez Jednostkę. Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne dla studiów stopnia I kierunku zarządzanie o profilu praktycznym wynosi 5 punktów ECTS.

W programie studiów I stopnia kierunku zarządzanie w filii WSFiZ w Ełku ujęto na studiach stacjonarnych 90 godzin prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, zaś na studiach niestacjonarnych 104 godziny.

Do przedmiotów prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zaliczono m. in. *technologię informacyjną i informatykę w zarządzaniu*. Zajęcia prowadzone są poprzez platformę MS Teams, oraz przy wykorzystaniu uczelnianej platformy edukacyjnej e-Moodle (*psychologia społeczna, ochrona własności intelektualnej, podstawy logistyki i przedsiębiorczość*).

Z uwagi na zaistniałe warunki epidemiologiczne wymiar prowadzonych zajęć w sposób zdalny jest zgodny z wymaganiami w tym zakresie.

W filii WSFiZ w Ełku prowadzący zajęcia korzystają głównie z dwóch narzędzi kształcenia na odległość tj. zamieszczają materiały dla studentów na platformie edukacyjnej e-studia WSFiZ oraz prowadzą zajęcia online za pomocą platformy MS Teams.

W semestrze zimowym 2020/2021 z uwagi na pandemię COVID-19 wszystkie zajęcia w ramach rozkładu zajęć od dnia 17.10.2020 roku są realizowane za pomocą platformy MS Teams. Zajęcia odbywają się w czasie rzeczywistym.

W filii WSFiZ w Ełku procedury określające realizację programu studiów w czasie epidemii COVID-19 ujęte są w kilku dokumentach. Pierwotnym dokumentem regulującym procedury określające realizację programu studiów w czasie epidemii COVID-19 było Zarządzenie nr RK.021.11.2020 Rektora WSFiZ w Białymstoku z dnia 1 kwietnia 2020 r. w sprawie organizacji i prowadzenia kształcenia na odległość w WSFiZ w Białymstoku. Powyższy dokument został później zaktualizowany i uzupełniony dodatkowymi zarządzeniami z których najistotniejszymi są: Zarządzenie nr RK.021.43.2020 Rektora WSFiZ w Białymstoku z dnia 10 września 2020 r. w sprawie ustalenia sposobu prowadzenia zajęć dydaktycznych w roku akademickim 2020/2021, w związku z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 wśród wspólnoty akademickiej WSFiZ w Białymstoku, Zarządzenie Nr RK.021.57.2020 Rektora Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku z dnia 26 października 2020 r. w sprawie zmiany Zarządzenia Nr RK.021.56.2020 Rektora WSFiZ w Białymstoku w sprawie prowadzenia zajęć dydaktycznych w roku akademickim 2020/2021 oraz funkcjonowania Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku, w związku z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2, Zarządzenie nr RK.021.72.2020 Rektora Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie organizacji zimowej sesji egzaminacyjnej w roku akademickim 2020/2021 w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku.

Weryfikacja dokumentacji (karty przedmiotów, raport samooceny, prace etapowe), jak też informacje pozyskane podczas udziału w hospitacjach (na hospitowanych zajęciach stosowano tradycyjne metody w postaci wykładu z prezentacją, rozmów ze studentami, rozwiązywania przez studentów ćwiczeń) czy spotkań w czasie wizytacji ZO PKA (wypowiedzi kadry i studentów) wynika, że w programie kształcenia wykorzystywane są różnorodne, specyficzne, adekwatne do przedmiotów metody kształcenia. Stwierdza się, że zapewniają one osiągnięcie przez studentów przyjęte efekty uczenia się.

Zajęcia na studiach I stopnia kierunku zarządzanie profil praktyczny w filii WSFiZ w Ełku prowadzone są w różnych formach głównie: wykładu, konwersatorium, ćwiczeń, praktyk zawodowych i do tychże form, treści programowych, efektów uczenia się wykorzystywane są odpowiednio dobrane przez prowadzącego metody kształcenia np. dyskusja, studium przypadku, wykonanie prezentacji multimedialnej, praca w grupach, projekty, testy, prace pisemne.

Przedstawiona przez filię WSFiZ w Ełku dokumentacja oraz informacje uzyskane podczas wizytacji pozwalają na stwierdzenie, że w doborze metod dydaktycznych są uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej (np. nowoczesne formy zajęć, wprowadzanie nowych narzędzi diagnostycznych). Stwierdza się ponadto, że w dużym stopniu stosowane są właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne, które mają służyć wspomaganiu osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Z dokumentacji wynika, że najczęściej wykorzystywaną formą zajęć na studiach I stopnia kierunku zarządzanie profil praktyczny w filii WSFiZ w Ełku są ćwiczenia. Podczas nich prowadzący stosują różne metody dydaktyczne aktywizujące studentów. Zalicza się do nich np. rozwiązywanie zadań tematycznych w formie prac indywidualnych i grupowych, analizy przypadków – case study, prezentacje, wystąpienia, dyskusje, prace projektowe. Metody te służą m. in. nabywaniu i rozwijaniu umiejętności praktycznych (co jest niezbędne do przygotowania studentów do podejmowanej później przez nich działalności zawodowej), jak również kształtowaniu pożądanych kompetencji społecznych odpowiednich dla kierunku zarządzania i ujętych w macierzy efektów uczenia się.

Na podstawie informacji uzyskanych podczas wizytacji ZO PKA (prace etapowe, hospitacje, spotkania z kadrą, studentami) stwierdza się, że występuje właściwy poziom wykorzystania zajęć aktywizujących i stymulujących studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się.

Z przedstawionej dokumentacji wynika, że część nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne posiada doświadczenie zawodowe w działalności gospodarczej, samorządowej. Część zajęć prowadzonych jest też jedynie przez praktyków. Ma to przełożenie na przygotowanie studentów do działalności zawodowej tak, aby mogli oni wykonywać czynności praktyczne, stosować właściwe metody i narzędzia, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku zarządzanie.

Na studiach I stopnia kierunku zarządzanie profil praktyczny w filii WSFiZ w Ełku zajęcia z języka obcego prowadzone są w formie ćwiczeń (dotyczy to przedmiotów *język obcy*, *język obcy specjalistyczny*) oraz w formie konwersatorium - przedmiot: *practical english course* lub *praktischer deutschkurs* lub *prakticheskij kurs russkogo jazyka*.

Stosowane metody kształcenia są adekwatne do przedmiotu (przedmiot - *język obcy*: metody komunikatywne; formy pracy: praca indywidualna, praca w grupach, rozwiązywanie ćwiczeń i testów, ćwiczenia pisemne i ustne z zakresu języka (angielskiego, niemieckiego), zaś w zakresie przedmiotu języka obcego rosyjskiego: metoda podawcza, metody bazujące na podejściu komunikacyjnym, formy pracy: praca indywidualna, praca w parach, dyskusja, rozwiązywanie ćwiczeń i testów, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, ćwiczenia pisemne i ustne z zakresu języka rosyjskiego, wyszukiwanie informacji na rosyjskich stronach internetowych; przedmiot - *język obcy specjalistyczny*: metody komunikatywne; formy pracy: praca indywidualna, praca w grupach, rozwiązywanie ćwiczeń i testów, ćwiczenia pisemne i ustne z zakresu języka (angielskiego, niemieckiego) specjalistycznego, zaś w zakresie przedmiotu języka obcego specjalistycznego rosyjskiego: metody podające: objaśnienie, wyjaśnienie, opis; metody problemowe aktywizujące: dyskusja w podgrupach, metoda sytuacyjna, wypowiedzi indywidualne; metody praktyczne: praca z tekstem, ćwiczenia leksykalne, ćwiczenia sprawdzające znajomość struktur gramatycznych, ćwiczenia rozwijające sprawność pisanie; metody eksponujące: nagrania audio i video; przedmiot - *practical english course*: metody komunikatywne; formy pracy: praca indywidualna, praca w grupach, rozwiązywanie ćwiczeń i testów, ćwiczenia pisemne i ustne z zakresu języka angielskiego specjalistycznego; przedmiot - *praktischer deutschkurs*:

metody komunikatywne; formy pracy: praca indywidualna, praca w grupach, rozwiązywanie ćwiczeń i testów, ćwiczenia pisemne i ustne z zakresu języka niemieckiego specjalistycznego; przedmiot - *prakticheskij kurs russkogo jazyka*: metody podające: pogadanka, opis, wyjaśnienie; metody problemowe aktywizujące: metoda sytuacyjna, wypowiedzi indywidualne, referat).

Student w trakcie nauki na stopniu I studiów ma nabyć umiejętności językowe, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Powyżej wskazane metody dają taką możliwość.

Przeprowadzona weryfikacja dokumentów (raport samooceny, Regulamin Studiów w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku) pozwoliła na stwierdzenie, że filia WSiFZ w Ełku zapewnia dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia. Formami indywidualnej organizacji studiów oferowanymi przez Uczelnię są:

- indywidualny program studiów (IPS) – dedykowany studentom uzdolnionym i wyróżniającym się w nauce, polega głównie na rozszerzeniu wiedzy z wybranych zajęć, udziale studenta w pracach naukowo-badawczych i rozwojowych, program jest realizowany jest pod opieką nauczyciela akademickiego, posiadającego co najmniej stopień naukowy;
- indywidualny harmonogram zajęć (IHZ) - dedykowany studentom znajdującym się w sytuacji życiowej uzasadniającej ustalenie szczególnego trybu studiowania, studentom przenoszącym się z innych uczelni oraz przyjętym na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się;
- indywidualny tryb i termin zaliczania przedmiotów – dotyczy głównie studentów z niepełnosprawnościami;
- indywidualny tryb studiowania przeznaczony dla studentów z niepełnosprawnością.

Z informacji dodatkowych pozyskanych podczas spotkań z władzami, kadrami, studentami wynika, że do ww. grup dostosowane są również odpowiednie metody kształcenia. I tak dla przykładu, jeśli niepełnosprawność uniemożliwia studentowi korzystanie z materiałów dydaktycznych, student może złożyć wniosek do Dziekana o ich utrwalenie w alternatywnej formie zapisu, w tym m.in. w formie: dokumentu wydrukowanego powiększoną czcionką, dokumentu elektronicznego czy nagrania audio, czy też o zezwolenie na zwiększenie dopuszczalnej absencji. Może także za zgodą Dziekana w przypadku, gdy nie może samodzielnie robić notatek korzystać z urządzeń rejestrujących dźwięk i obraz, pozwalających mu na pełne uczestnictwo w zajęciach.

Zgodnie z zapisami ujętymi w Regulaminie Studiów WSiFZ w Białymstoku ze wsparcia korzystać mogą również studentki w ciąży oraz studenci będący rodzicami, którym przysługuje dodatkowo urlop od zajęć bądź urlop od zajęć z możliwością przystąpienia do weryfikacji efektów uczenia się określonych w programie studiów.

W semestrze zimowym 2020/2021 z uwagi na pandemię COVID-19 wszystkie zajęcia w ramach rozkładu zajęć od dnia 17.10.2020 roku są realizowane za pomocą platformy MS Teams. Na zajęciach wykorzystywane różne metody kształcenia, jakie taka platforma umożliwia (praca grupowa, dyskusje). Celem urozmaicenia zajęć czy poszerzania wiedzy studentów na platformie zamieszczane są różnego rodzaju materiały dydaktyczne.

Studia na kierunku zarządzanie są studiami o profilu praktycznym, w związku z tym praktyki zawodowe są obowiązkowe. Realizowane są na podstawie Zarządzenia nr RK.021.58.2020 Rektora WSiFZ

w Białymstoku z dnia 29.10.2020.r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu praktyk zawodowych w WSFiZ w Białymstoku.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć.

Efekty uczenia się dla praktyki zawodowej dla poszczególnych etapów obejmują:

w obszarze wiedzy – student zna i rozumie normy, zasady i standardy pracy na stanowisku pracy, na którym odbywał praktykę zawodową;

w obszarze umiejętności – student:

1. potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę z zakresu zarządzania w celu rozwiązywania problemów oraz wykonywania zadań typowych dla działalności zawodowej w organizacji, w której odbywał praktykę zawodową
2. potrafi porozumiewać się w organizacji, w której odbywał praktykę zawodową, wykorzystując do tego celu odpowiednie narzędzie i używając właściwej terminologii
3. potrafi racjonalnie organizować pracę na stanowisku, na którym odbywał praktykę zawodową
4. potrafi współdziałać w ramach prac zespołowych i komunikować się z innymi osobami w organizacji, w której odbywa praktykę zawodową
5. potrafi samodzielnie planować i realizować powierzone mu zadania w trakcie praktyki zawodowej i jest świadomy znaczenia tej umiejętności w przyszłej pracy zawodowej na wybranym stanowisku
6. potrafi rozwijać świadomość na temat poziomu swojej wiedzy i umiejętności zawodowych oraz ciągłego doskonalenia się

w obszarze kompetencji społecznych - student:

1. jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności zawodowych
2. jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych poprzez przestrzeganie zasad etyki zawodowej i wymaganie tego od innych oraz dbałości o dorobek i tradycje wybranego zawodu

W etapie drugim pogłębiono 3. i 4. efekt w obszarze umiejętności oraz 1. efekt w obszarze kompetencji społecznych / W trzecim etapie ponownie je pogłębiono nadając im brzmienie:

3. potrafi racjonalnie organizować i planować pracę [...] / [...] planować i usprawniać pracę
4. potrafi współdziałać w ramach prac zespołowych, komunikować się z innymi osobami oraz przyjmować różne role i zadania w organizacji [...] / potrafi współdziałać w ramach prac zespołowych (w tym interdyscyplinarnych), komunikować się z innymi osobami, oceniając predyspozycje własne i pozostałych członków zespołu do wykonywania poszczególnych prac, przyjmować różne role i zadania w organizacji [...]
1. jest gotów do podejmowania działań w kierunku dalszego doskazywania się / jest świadomy/a konieczności uczenia się przez całe życie.

Powyższe efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia w czasie praktyk. Zgodnie z sylabusami, efekty weryfikowane są na podstawie dokumentacji praktyki zawodowej.

Praktyki zaliczane są na ocenę.

Treści programowe dla poszczególnych etapów praktyk są bardzo bogate i starannie opracowane, wykazują progres między poszczególnymi etapami, co należy podkreślić i szczególnie docenić.

Treści programowe obejmują na I etapie: 1) zapoznanie się ze statutem jednostki, regulaminem organizacyjnym i innymi wewnętrznymi źródłami prawa; 2) obserwację pracy doświadczonych pracowników, zadawanie pytań, zapisywanie ważnych informacji; 3) zapoznanie się ze strukturą organizacyjną jednostki i funkcjonowaniem jej podstawowych komórek; 4) zapoznanie się z zadaniami i merytoryczną działalnością danej jednostki organizacyjnej; 5) zapoznanie się z podziałem kompetencji między poszczególne komórki w strukturze organizacyjnej podmiotu; 6) zapoznanie się z zasadami prowadzenia dokumentacji, jej obiegiem i archiwizacją; 7) zapoznanie się z zasadami organizacji wybranych stanowisk pracy; 8) samodzielną organizację własnego stanowiska pracy; 9) zapoznanie się z organizacją i zasadami współpracy jednostki z podmiotami zewnętrznymi, w tym klientami, kontrahentami, bankami, instytucjami publiczno-prawnymi i innymi podmiotami; 10) pomoc w obsłudze klientów i interesariuszy zewnętrznych; 11) zapoznanie się z systemami komputerowymi oraz oprogramowaniem wykorzystywanym w danej jednostce.

Na drugim etapie student przechodzi od zapoznawania się z wszelkimi aspektami funkcjonowania organizacji, w której odbywa praktykę, do wykonywania zadań i poznawania bardziej skomplikowanych procesów i procedur, a treści programowe koncentrują się na 1) wykorzystaniu wiedzy i umiejętności nabytych w poprzednim etapie praktyk; 2) realizowaniu zadań objętych programem poprzedniego etapu; 3) przygotowywaniu podstawowej dokumentacji; 4) przygotowywaniu podstawowych dokumentów biurowych; 5) zapoznaniu się ze specyfiką jednostek nadzorowanych i podległych; 6) zapoznaniu się z obiegiem dokumentów i obowiązującymi procedurami; 7) dokonywaniu segregacji dokumentacji ze względu na merytoryczny zakres sprawy; 8) podejmowaniu czynności związanych z archiwizacją dokumentów; 9) zapoznaniu się z planem finansowym w celu połączenia wiedzy o wykonywanych zadaniach z informacją dotyczącą środków finansowych przeznaczonych na ich realizację; 10) zapoznaniu się z zasadami wykonywania kontroli wewnętrznej.

Trzeci etap to już czas dużej samodzielności studenta w wykonywaniu poszczególnych zadań, które wynikają z następujących treści programowych: 1) wykorzystanie wiedzy i pogłębianie umiejętności nabytych w poprzednim etapie praktyk; 2) realizowanie zadań objętych programem poprzedniego etapu; 3) przygotowywanie projektów pism (umów); 4) samodzielne ewidencjonowanie i archiwizowanie dokumentów; 5) samodzielne sporządzanie protokołów; 6) samodzielna obsługa urządzeń biurowych i wybranych programów komputerowych; 7) wykonywanie innych zadań merytoryczne uznanych przez osoby bezpośrednio nadzorujące przebieg praktyki za istotne z punktu widzenia specyfiki działalności podmiotu, w której student odbywa praktykę zawodową; 8) zdobycie umiejętności związanych z wykonywaniem pracy zawodowej w obszarze zarządzania m.in. pracy w zespole, obsługi klienta, świadomości odpowiedzialności za podejmowane decyzje, etycznych aspektów wykonywanego zawodu.

Jak widać powyżej, treści programowe są starannie przemyślane i dostosowane do rosnących umiejętności studenta. Pozwalają na rzeczywisty progres, poznanie i przećwiczenie wielu rzeczywistych zadań w warunkach pracy. Jednocześnie w sylabusach zawarte jest zastrzeżenie, że mają one charakter zmienny i zależą od specyfiki organizacji, w której student realizuje praktykę.

Ramowy program praktyk zawodowych, dostępny na stronie internetowej w zakładce Dziekanat, doprecyzowuje program praktyk w zależności od wybranej ścieżki kształcenia, zgodnie z czym student powinien poznać:

1. w zakresie marketingu i zarządzania sprzedażą: organizację i funkcjonowanie marketingu, zadania i działania marketingowe, stosunki jednostki z otoczeniem, oprogramowanie wspomagające realizację działań reklamowych,
2. w zakresie zarządzania logistyką: organizację i funkcjonowanie logistyki, w tym: realizację dostaw i organizację dystrybucji, logistykę produkcji, gospodarkę magazynową,
3. w zakresie zarządzania w przedsiębiorstwie: organizację i funkcjonowanie przedsiębiorstwa, w tym: zadania i czynności wykonywane przez poszczególne działy, dokumentację i jej obieg, stosowane przez jednostkę metody analizy sytuacji ekonomicznej i analizy obciążeń podatkowych przedsiębiorstwa, planowanie w przedsiębiorstwie, oprogramowanie komputerowe stosowane przez komórki pionu ekonomicznego,
4. w zakresie zarządzania w administracji: organizację i funkcjonowanie jednostek wewnętrznych administracji publicznej lub prywatnej.

Zajęcia *praktyka zawodowa* realizowane są na studiach w 3, 4 i 5 semestrze. Każdy z tych etapów obejmuje 240 godz., co odpowiada przyznaniu 8 punktów ECTS, co jest w pełni zgodne z wymaganiami i zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Miejsca praktyk zawodowych zapewnia Uczelnia, w roku akademickim 2019/2020 rekomendowano praktyki w podmiotach, z którymi zawarto porozumienia o współpracy w zakresie praktyk: sześć podmiotów w Ełku i jeden w Grajewie. Wskazówki co do miejsc zalecanych studentom kierunku zarządzanie jako miejsca praktyki zawodowej, znajdują się w ramowym programie praktyk i obejmują: przedsiębiorstwa produkcyjne, usługowe lub handlowe, biura księgowo-podatkowe, jednostki administracji samorządowej lub rządowej, banki i inne instytucje z sektora finansów, zakłady ubezpieczeniowe, instytucje wymiaru sprawiedliwości, ośrodki naukowo-badawcze, uczelnie, instytucje oświaty i kultury, organizacje pożytku publicznego, fundacje lub stowarzyszenia, organizacje zawodowe, a także inne, wybrane przez studenta, miejsca pracy (za zgodą wydziałowego opiekuna praktyk zawodowych). Praktyka może być również realizowana w ramach programu Erasmus+, a ponadto w instytucjach Unii Europejskiej i instytucjach zagranicznych, jeżeli charakter prowadzonej przez nie działalności i odbywanej przez studenta praktyki jest zgodny z profilem kierunku studiów. Dobór powyżej rekomendowanych miejsc odbywania praktyk zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk są opisane w sylabusach praktyk zawodowych. Efekty uczenia się są weryfikowane na podstawie dokumentacji praktyki zawodowej, przy czym jeśli zakładane efekty uczenia się (w sylabusach zwane efektami kształcenia - nie dostosowano stosowanych określeń do obowiązującej terminologii) zostały uzyskane z ewentualnymi pojedynczymi nieścisłościami, które nie mają znaczenia dla osiągnięcia poszczególnych efektów, to student otrzymuje ocenę 5.0 (A), z nielicznymi błędami – 4.5 (B), z szeregiem błędów i/lub pojedynczych braków – 4.0 (C), z istotnymi błędami i/lub brakami – 3.5 (D), z dużymi błędami lub brakami (poziom minimalnie wymagany, akceptowany przez nauczyciela akademickiego) – 3.0 (E), jeśli zakładane efekty nie zostały uzyskane, to 2.0 (F). Metody weryfikacji i oceny są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów, zwłaszcza dzięki wyjątkowo starannemu dokumentowaniu praktyk przez studentów i ich opiekunów zakładowych.

Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie prawidłowo wypełnionego Dziennika Praktyk Zawodowych obejmującego opis przebiegu praktyki oraz zakres obowiązków w trakcie praktyki zawodowej. Warunkiem zaliczenia jest uczestnictwo w praktykach i pisemne potwierdzenie wykonywanych zadań przedstawionych w Dzienniku Praktyk Zawodowych przez opiekuna praktyki w zakładzie pracy.

Przygotowane przez studenta sprawozdania obejmuje ogólną charakterystykę zakładu pracy (przedmiot działania, struktura organizacyjna: zakres zadań, prawnych podstaw działania oraz przepisy regulujące działanie organu), cel i zakres prowadzonej działalności (zasady funkcjonowania, tryb pracy, metody i formy pracy poszczególnych wydziałów, wyodrębnionych komórek itp.), szczegółowy opis przebiegu praktyki, wykaz wszystkich czynności wykonywanych przez praktykanta wraz z opisem zagadnień, problemów rozwiązywanych podczas zajęć (np. zapoznanie się ze statutem jednostki, regulaminem organizacyjnym i innymi wewnętrznymi źródłami prawa, regulaminem pracy, zasadami dotyczącymi przestrzegania tajemnicy prawnie chronionej, obserwacja pracy doświadczonych pracowników zatrudnionych w organizacji, w której student odbywa praktykę, samodzielne ewidencjonowanie i archiwizowanie dokumentów, zadawanie pytań, zapisywanie ważnych informacji, które posłużą studentowi do rozwoju własnych kompetencji, samodzielna obsługa urządzeń biurowych i wybranych programów komputerowych itp.) oraz podsumowanie praktyki, wykazujące związek odbytej praktyki z kierunkiem studiów i przedstawiające osiągnięcia zdobyte podczas praktyki zakwalifikowane w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Z założenia sprawozdanie powinno przedstawiać uwagi, obserwacje i wnioski praktykanta dotyczące wykonywanej pracy.

Zaliczenia praktyki zawodowej w uczelni dokonuje wydziałowy opiekun praktyki zawodowej na podstawie uzyskanego przez studenta procentu punktów, wg zasady: 91-100% - 5,0, 81-90% - 4,5, 71-80% - 4,0, 61-70% - 3,5, 51-60% - 3,0.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż wszystkie dokumenty związane z praktykami, dostępne są na stronie internetowej Uczelni w zakładce Dziekanat.

Sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów.

Ocena ta, dokonywana przez opiekuna praktyk, ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Nadzór nad realizacją praktyk zawodowych sprawuje Dziekan Wydziału, w ramach którego funkcjonuje kierunek zarządzanie. Ponosi on odpowiedzialność przed Rektorem.

Rektor powołuje wydziałowego opiekuna praktyk spośród nauczycieli akademickich Wydziału, może też powoływać opiekunów praktyk dla poszczególnych kierunków.

Opiekunem praktyk na wizytowanym kierunku jest pracownik etatowy, z doświadczeniem praktycznym, przedsiębiorca, z szerokimi kontaktami w środowisku pracodawców, z racji wcześniejszej pracy w charakterze przedstawiciela Regionalnego Systemu Informacji.

Zadania wydziałowego / kierunkowego opiekuna praktyk są opisane w regulaminie praktyk obowiązującym od obecnego roku akademickiego. Brak jest jednak formalnie przyjętych kryteriów dokonywania wyboru opiekuna kierunkowego lub wydziałowego. Na podstawie analizy sytuacji faktycznej można stwierdzić, że kompetencje, doświadczenie oraz kwalifikacje opiekuna praktyk,

a zwłaszcza głębokie zaangażowanie w wykonywane zadania, umożliwiają prawidłową realizację praktyk.

Co do opiekunów zakładowych, to ich obowiązki wymieniono w regulaminie, natomiast nie określono żadnych warunków, które opiekun zakładowy powinien spełniać. Z tego względu nie można ocenić, czy w tym przypadku ich kwalifikacje, kompetencje i doświadczenie umożliwiają prawidłową realizację praktyk.

Rekomenduje się sformułowanie i przyjęcie formalnych kryteriów, które spełniać powinny osoby pełniące funkcje opiekunów praktyk, zarówno po stronie Uczelni, jak i podmiotu przyjmującego studentów na praktyki zakładowe.

W trakcie wizytacji ustalono na podstawie sprawozdania z praktyk, że w roku akademickim 2019/2020 opiekun praktyk kierunku zarządzanie nadzorował i rozliczał praktyki zawodowe dla 78 studentów w semestrze zimowym i 90 studentów w semestrze letnim. Zważywszy, że nadzór obejmuje: zapoznanie studentów z programem praktyki ze wskazaniem rodzaju praktyki, miejsc, w których może być ona realizowana, terminu jej rozpoczęcia i czasu trwania oraz z wymaganiami, dokumentacją, zasadami weryfikacji efektów uczenia oraz sposobami dokumentowania działań; opracowanie szczegółowego programu praktyki na poszczególne etapy oraz zakresu weryfikacji efektów uczenia, wsparcie studenta w wyborze miejsca odbywania praktyki zawodowej; odbieranie od studentów oświadczeń o zapoznaniu się z zasadami organizacji praktyk; współpraca z zakładowymi opiekunami praktyk, w tym do zapoznania opiekunów praktyk z wymaganiami, programem praktyk, dokumentacją, zasadami weryfikacji efektów uczenia oraz sposobami dokumentowania działań; udzielanie pomocy i porad studentom odbywającym praktykę zawodową, zwłaszcza wyjaśniania zasad teoretycznych (na przykładzie procesów i czynności praktycznych); czuwanie nad zapewnieniem warunków niezbędnych do realizacji praktyki, zgodnie z Regulaminem praktyk oraz ustaleniami porozumienia zawartego pomiędzy Uczelnią a podmiotem przyjmującym studenta na praktykę; monitorowanie przebiegu praktyk zawodowych, szczególnie pod kątem realizacji celów i efektów założonych dla praktyk zawodowych, weryfikacja osiągnięcia przez studentów założonych dla praktyk zawodowych efektów uczenia się, wytwarzanie i wydawanie ewidencji, gromadzenie i przechowywanie dokumentacji praktyk do końca cyklu praktyki, przekazywanie dziekanowi dokumentacji praktyk za dany rok akademicki do 30 września, składanie Dziekanowi Wydziału rocznych sprawozdań z przebiegu praktyk dla kierunku wraz z jego oceną na dzień 30 września, to jest to bardzo duże obciążenie i dogłębne zajęcie się każdą praktyką zawodową pod kątem jej efektywności jako pełnoprawnego przedmiotu studiów na kierunku praktycznym wymaga bardzo dużego wysiłku. Mimo to, realizacja praktyk i osiągnięcie przez studentów zamierzonych efektów uczenia się jest możliwe.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady, dostępne na stronie internetowej Uczelni. Dostępne są też wszystkie wzory dokumentów wymagane w procesie organizacji praktyk i ich rozliczania. Nie jest podane do publicznej wiadomości nazwisko opiekuna praktyk, natomiast zakres zadań i odpowiedzialności określony jest w Regulaminie praktyk.

Uczelnia zapewnia studentom miejsca praktyk, które wskazują na pełną zgodność infrastruktury i wyposażenia z potrzebami procesu nauczania i uczenia się. Umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, opanowanie zaplanowanych treści programowych i prawidłową realizację praktyk.

Studenci mogą odbywać praktyki w miejscach przez nich wskazanych. Zaleca się, aby student przy poszukiwaniu miejsca odbywania praktyki zawodowej, w pierwszej kolejności brał pod uwagę te podmioty, z którymi Uczelnia ma podpisane umowy o współpracy (wykaz na stronie internetowej Uczelni). Student ma prawo do samodzielnego wyboru miejsca praktyk, o ile miejsce to umożliwi zrealizowanie celów praktyki i osiągnięcie celów uczenia się. Kierunkowy opiekun praktyk wyraża zgodę na odbycie praktyki zawodowej w miejscu wybranym przez studenta. Powinno ono zapewniać realizację ramowego programu praktyki dla kierunku zarządzanie. Brak formalnie przyjętych kryteriów zatwierdzania miejsc odbywania praktyk zgłaszanych przez studentów.

Rekomenduje się, by miejsca praktyk wskazywane przez studentów podlegały weryfikacji zgodnie z formalnie przyjętymi kryteriami.

Kwalifikowanie na praktykę odbywa się na podstawie wypełnionego i podpisanego przez studenta wniosku o przyjęcie na praktykę zawodową wraz z deklaracją przyjęcia studenta wystawioną przez podmiot przyjmujący. Wszystkie procedury związane z kwalifikowaniem studenta na praktykę zawodową opisane są w Regulaminie praktyk. Aby przystąpić do realizacji praktyk, student musi mieć zaliczony I rok studiów, wykupione ubezpieczenie, zgodę zakładu pracy, w którym chce odbywać praktykę i akceptację wydziałowego opiekuna praktyki.

Regulamin zawiera również procedurę potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w miejscu pracy i określania ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym dla praktyk. Student może ubiegać się o zaliczenie praktyki zawodowej w całości, etapie lub w jego części w trybie potwierdzania efektów uczenia się na podstawie udokumentowanej wykonanej lub wykonywanej pracy zawodowej lub nieodpłatnej formy zatrudnienia (wolontariatu, stażu) lub udokumentowania prowadzenia we własnym imieniu działalności gospodarczej, jeśli aktywność ta jest zgodna z profilem studiów i była lub jest wykonywana w okresie nie krótszym niż czas trwania praktyki. Decyzję w sprawie zaliczenia praktyki w trybie potwierdzenia efektów uczenia się podejmuje Dziekan po zasięgnięciu opinii kierunkowego opiekuna praktyk. Zaliczenie następuje na pisemny wniosek studenta składany do Dziekana nie później niż w ciągu 30 dni od rozpoczęcia semestru, którego decyzja dotyczy.

W odniesieniu do powyższego należy zwrócić uwagę, że uznawanie efektów uczenia się nabytych w miejscu pracy powinno następować na etapie rekrutacji. Ponadto, aby efekty określone dla praktyk zawodowych były weryfikowane przy zastosowaniu instytucji potwierdzania efektów uczenia się, wymagane jest spełnienie dodatkowych warunków, m.in. w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do zajęć objętych programem studiów, zaś liczba studentów, którzy zostali przyjęci na studia na podstawie potwierdzenia efektów uczenia się, nie może być większa niż 20% ogólnej liczby studentów na danym kierunku, poziomie i profilu.

Rekomenduje się dostosowanie Regulaminu praktyk do zasad potwierdzania efektów uczenia się nabytych w miejscu pracy również w tym zakresie. Warto również zapoznać się ze stanowiskiem interpretacyjnym 4/2020 Prezydium PKA z dnia 2 lipca 2020 r.

Praktyki zawodowe podlegają systematycznej kontroli. Regulamin stanowi, iż na danym kierunku i stopniu studiów kontroli podlega obligatoryjnie co najmniej 5 takich zajęć na każdym etapie praktyk. Kontroli dokonuje kierunkowy opiekun praktyk. Hospitacje mają charakter doraźny, odbywają się bez uprzedzenia. Celem ich prowadzenia jest ocena zgodności praktyki z założeniami i celami praktyki określonymi w Ramowym programie praktyk, w szczególności pod kątem możliwości osiągania przez studenta efektów uczenia się, prawidłowości wymiaru i terminu odbywania praktyki, charakteru zadań przydzielonych studentom, ich istotności i stopnia skomplikowania, przestrzegania przez studenta

dyscypliny pracy i porządku oraz wywiązywania się przez podmiot przyjmujący z obowiązków umownych. Uczelnia wykazała, że hospitacje mają miejsce. W roku akademicki 2019/2020 przeprowadzono hospitacje dziewięciu losowo wybranych praktyk zawodowych. Na ich podstawie ustalono, że studenci trafnie wybierają organizacje, w których realizują praktykę zawodową, a opiekunowie zawodowi dobrze oceniają merytoryczne przygotowanie studentów do realizacji praktyk.

Zadania opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania sformułowane są w Regulaminie praktyk i obejmują: przedstawienie studentowi zagadnień związanych ze specyfiką praktyk, obowiązkami i zadaniami studenta i obowiązującymi dokumentami, czuwanie nad właściwym przebiegiem praktyki oraz udzielanie studentowi merytorycznych i metodycznych porad, instruktażu i wskazówek w czasie asystowania i samodzielnego wykonywania przez niego zadań, kontrola i zatwierdzenie podpisem dokumentów przedłożonych przez studenta i ocena jego aktywności oraz merytorycznej poprawności wykonywanych zadań oraz wystawienie opinii podsumowującej przebieg praktyki z uwzględnieniem oceny końcowej stopnia realizacji programu praktyki i osiągniętych efektów uczenia się.

Zakres współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk w miejscu ich odbywania nie jest formalnie określony, a Regulamin stanowi jedynie, że opiekun kierunkowy i opiekun zakładowy ściśle ze sobą współpracują. Nie zostały też określone sposoby komunikowania się, ani sytuacje, w których to powinno mieć miejsce, oprócz sytuacji, kiedy następuje zgłoszenie podmiotu przyjmującego lub sprawy studenta wymagającej wyjaśnienia.

Rekomenduje się ustalenie systemu komunikacji między kierunkowym opiekunem praktyk a zakładowym opiekunem praktyk, umożliwiającego prowadzenie sprawnego nadzoru i zapewniającego szybką reakcję na wszelkie pojawiające się problemy.

Program praktyk, ich realizacja i efekty uczenia się objęte są procedurami Systemu Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia i są przedmiotem rozważań Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia (np. protokół nr 1.2020/2021 z posiedzenia w dniu 12.10.2020 r., kiedy opiniowany i zatwierdzany był nowy Regulamin praktyk obowiązujący w roku akademickim 2020/2021).

Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia analizuje kandydaturę wydziałowego opiekuna praktyk zawodowych, opiniuje projekt Regulaminu praktyk zawodowych, przyjmuje sprawozdanie z praktyk zawodowych za dany rok akademicki, w tym hospitacji z praktyk zawodowych, analizuje wyniki ankiet studenckich, które dotyczą m.in. organizacji praktyk zawodowych, stale poszukuje nowych organizacji, gotowych zawrzeć z uczelnią porozumienia dotyczące przyjęcia studentów kierunku zarządzanie na praktykę zawodową. Brak potwierdzenia dokonywania systematycznej oceny osób sprawujących nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni oraz opiekunów praktyk ze strony podmiotu przyjmującego, a co za tym idzie brak też potwierdzenia, że wyniki takiej systematycznej oceny są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji, choć przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego wspominali o spotkaniach temu poświęconych.

Na kierunku zarządzanie w filii WSFiZ w Elku od 7 lat kształcenie odbywa się wyłącznie w formie studiów niestacjonarnych. Zajęcia w roku akademickim odbywają się podczas ośmiu weekendów (piątek-niedziela). Stanowi to łącznie 144 dni zajęć w trakcie całego cyklu studiów I stopnia. Dbając o zapewnienie wysokiej jakości i efektywności procesu kształcenia oraz komfortu studiowania liczebność grup dostosowano do warunków lokalowych (pomieszczeń dydaktycznych). W wyniku takich działań grupy ćwiczeniowe nie przekraczają 35 studentów, lektoraty - 20 studentów grupy seminaryjne - 15 studentów (poza uzasadnionymi wyjątkami).

Zajęcia rozpoczynają się najwcześniej o godzinie 8:00 i nie kończą później niż 20.00. Pomiędzy zajęciami są 5 minutowe przerwy oraz półgodzinna przerwa obiadowa. W zaplanowanych trydniowych (weekendowych) cyklach kształcenia łączna liczba godzin zajęć dydaktycznych przypadających na „zjazd” nie przekracza 24.

Analiza programu studiów, kart przedmiotów pozwala stwierdzić, że rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się studentów ocenianego kierunku studiów. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom ocenianego kierunku studiów informacji zwrotnej o uzyskanych efektach. W przypadku przedmiotowych efektów uczenia się student jest z nimi zapoznawany na pierwszych zajęciach, jest informowany także o warunkach i kryteriach ich uzyskania oraz o sposobach weryfikacji ich osiągnięcia. Studenci nie wskazywali na niedogodności w rozkładzie zajęć.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Ocena dostarczonych dokumentów, informacje pozyskane podczas odbytych spotkań ZO PKA w trakcie wizytacji pozwalają stwierdzić, że dla studiów I stopnia na kierunku zarządzanie profil praktyczny w filii WSFiZ w Ełku:

- Dobór przedmiotów, ich treści podporządkowane zostały zakładanym efektom uczenia się oraz praktycznemu profilowi kształcenia. Program studiów jest czytelny, spójny, ułożony w taki sposób, aby student pozyskał wiedzę od ogólnej poprzez kierunkową, po specjalistyczną. Obowiązujący program studiów dla I stopnia studiów kierunku zarządzanie był opiniowany przez interesariuszy wewnętrznych oraz interesariuszy zewnętrznych. .
- Czas trwania studiów oraz łączny nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.
- Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć oraz grup zajęć, zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Także liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich jest zgodna z wymaganiami.
- Sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Uczelnia umożliwia również wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS. Zgodnie z wymaganiami (praktyczny profil studiów) co najmniej połowa punktów ECTS jest przypisana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne - studia stacjonarne – 118 ECTS, co stanowi (66%), studia niestacjonarne – 114,5 ECTS, co stanowi (64%). Stwierdza się także, że na I stopniu studiów kierunku zarządzanie profil praktyczny w filii WSFiZ w Ełku oferowane są zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości co najmniej jednego języka obcego.

- W programie studiów I stopnia kierunku zarządzanie profil praktyczny w filii WSFiZ w Ełku zajęcia prowadzone są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W tym celu wykorzystywana jest platforma MS Teams, uczelniana platforma edukacyjna e-Moodle. W semestrze zimowym 2020/2021 z uwagi na pandemię COVID-19 wszystkie zajęcia w ramach rozkładu zajęć od dnia 17.10.2020 roku są realizowane za pomocą platformy MS Teams. Zajęcia odbywają się w czasie rzeczywistym.
- W programie kształcenia wykorzystywane są różnorodne, specyficzne, adekwatne do przedmiotów metody kształcenia. Stwierdza się, że zapewniają one osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. W ich doborze uwzględniane są najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej.
- Najczęściej wykorzystywaną formą zajęć na studiach I stopnia kierunku zarządzanie profil praktyczny w filii WSFiZ w Ełku są ćwiczenia, podczas których prowadzący stosują różne metody dydaktyczne aktywizujące studentów, które służą m. in. nabywaniu i rozwijaniu ich umiejętności praktycznych. Ważnym aspektem jest także to, że część zajęć prowadzona jest przez osoby mające czynny kontakt z praktyką gospodarczą.
- Metody stosowane na zajęciach z języka obcego dają studentowi możliwość nabycia umiejętności językowych zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. W filii WSFiZ w Ełku studenci mają możliwość korzystania z indywidualnych ścieżek kształcenia. W ramach nich proponowane są adekwatne do poszczególnych form zajęć, grup studentów metody uczenia się.
- Rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się studentów ocenianego kierunku studiów. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom ocenianego kierunku studiów informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Praktyki zawodowe prowadzone są w oparciu o formalnie przyjęte, starannie opracowane dokumenty, określające wymiar praktyk, ich umiejscowienie w programie studiów, wymogi co do miejsc ich odbywania i obowiązki osób nadzorujących. Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć. Treści programowe określone dla praktyk, ich wymiar, umiejscowienie w planie studiów oraz dobór miejsc odbywania zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Obejmują bardzo starannie opracowaną dokumentację, dzięki której ocena dokonywana przez opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekuna praktyk umożliwiają prawidłową ich realizację.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami kierunku zarządzanie i umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Brak jednak formalnie przyjętych kryteriów akceptowania miejsc praktyk zgłaszanych przez studentów. Istnieje procedura potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w miejscu pracy i określania ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym dla praktyk, ale wymaga aktualizacji do obowiązujących regulacji prawnych. Sformułowane są reguły przeprowadzania hospitacji praktyk. Zadania opiekunów praktyk w miejscu

ich odbywania są sformułowane i podane do wiadomości. Zakres współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk nie jest precyzyjnie określony, brak też zasad, zgodnie z którymi winna odbywać się komunikacja między kierunkowym opiekunem a zakładowym opiekunem praktyk.

Praktyki objęte są procedurami Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Rekrutacja na kierunek zarządzanie - profil praktyczny w roku akademickim 2020/2021 w filii WSFiZ w Elku odbywała się zgodnie z warunkami określonymi przez Uchwałę Senatu nr 2 z dnia 21.05.2019 r. w sprawie warunków, trybu, terminu rozpoczęcia i zakończenia oraz sposobu przeprowadzenia rekrutacji na pierwszy rok studiów w WSFiZ w Białymstoku na rok akademicki 2020/2021. (Uchwała była aktualizowana Zarządzeniem nr RK.021.32.2020 Rektora WSFiZ z 3 czerwca 2020r.) Kandydaci mają dostęp do dokumentacji Uczelni dot. rekrutacji na stronie internetowej Uczelni, znajdują się też na niej odpowiednie dokumenty do pobrania. Przebieg postępowania rekrutacyjnego określono w rozdziale 2 Uchwały Senatu nr 2 z dnia 21.05.2019 r. Postępowanie rekrutacyjne prowadzi Uczelniana Komisja Rekrutacyjna (§ 8 Uchwały Senatu nr 2 z dnia 21.05.2019r.). Zgodnie z § 9 Uchwały Senatu nr 2 z dnia 21.05.2019r. podstawę przyjęcia na studia stanowi złożenie wymaganych dokumentów oraz wniesienie stosownych opłat. Postępowanie rekrutacyjne składa się z następujących etapów: rejestracja kandydatów w IKZ (Internetowy Kwestionariusz Zgłoszeniowy – formularz elektroniczny wypełniany przez kandydata), złożenie wymaganych dokumentów przez kandydata oraz weryfikacja tych dokumentów, postępowanie kwalifikacyjne, wydanie decyzji w sprawie przyjęcia na studia, doręczenie decyzji w sprawie przyjęcia na studia. Przyjęte w koncepcji kształcenia rozwiązania dotyczące nauczania w zakresie języka obcego (j. angielskiego lub j. niemieckiego lub j. rosyjskiego) warunkują konieczność potwierdzenia stosownym dokumentem (np.: świadectwem dojrzałości, certyfikatem) przez kandydata na studia poziomu jego znajomości jednego z wyżej wymienionych języków. Jest to istotne z uwagi na fakt osiągnięcia przez studenta w procesie kształcenia znajomości wybranego języka obcego na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Szczegółowe warunki dopuszczenia osób do postępowania rekrutacyjnego zostały ujęte w § 10 - 14 Uchwały Senatu nr 2 z dnia 21.05.2019 r. Decyzję w sprawie przyjęcia na studia w odniesieniu do każdego kandydata, który wypełnia warunki rekrutacji podejmuje Uczelniana Komisja Rekrutacyjna. Od decyzji Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej w sprawie odmowy przyjęcia kandydata na studia

przysługuje odwołanie do Rektora. Decyzję w sprawie odwołania podejmuje Rektor, jest ona ostateczna (§24, pkt.9 Uchwały Senatu nr 2 z dnia 21.05.2019r.).

Zasady warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów dla studiów kierunku zarządzanie o profilu praktycznym w filii WSFiZ w Ełku ujęte zostały w Uchwale nr 13 Senatu Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku z dnia 20.09.2019 r. Postępowanie w sprawie potwierdzenia efektów uczenia się inicjuje osoba zainteresowana. Schemat postępowania jest następujący: wnioskodawca składa do przewodniczącego komisji stosowny wniosek wraz z dokumentami (zaświadczenia, certyfikaty, dyplomy, opinie pracodawców, opisy zajmowanych stanowisk pracy i inne) pozwalającymi ocenić jego wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Komisja weryfikuje jakie efekty uczenia się mogą zostać potwierdzone i podejmuje w tym zakresie stosowne rozstrzygnięcie. Każdej analizowanej grupie zajęć wystawiana jest ocena. Jeśli jest ona pozytywna odpowiednia liczba punktów ECTS zostaje przypisana do zajęć/grupy zajęć podlegających potwierdzeniu. Zaliczenie zajęć w wyniku zastosowania powyżej procedury jest dokumentowane w protokołach zaliczeń/egzaminów i kartach okresowych osiągnięć studenta wraz ze stosowaną adnotacją.

Podstawowym dokumentem, w którym określone zostały zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej jest Regulamin Studiów w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku (Załącznik do Zarządzenie Nr RK.021.14.2020 Rektora Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku z dnia 30.04.2020 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Uchwały nr 1 Senatu Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku z dnia 28.06.2019 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Studiów w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku).

Cytując § 39 Regulaminu Studiów WSFiZ w Białymstoku:

1. Przy przenoszeniu studentów z uczelni polskich lub zagranicznych lub też z innych kierunków studiów Uczelni, uznawane są osiągnięte przez nich dotychczasowe wyniki uczenia się zgodnie z zasadami przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta określonymi w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.
2. Rozstrzygnięcie o przeniesieniu i uznaniu zajęć, na wniosek studenta, podejmuje Dziekan wydziału, po zapoznaniu się z przedstawioną przez studenta dokumentacją przebiegu studiów odbytych na innym kierunku studiów Uczelni albo poza Uczelnią. Dziekan określa również warunki, termin i sposób uzupełnienia przez studenta ewentualnych różnic wynikających z programów studiów.
3. Studentowi przenoszącemu zajęcia zaliczone w uczelni innej niż macierzysta, w tym zagranicznej, przypisuje się taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana efektom kształcenia uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć i praktyk w jednostce przyjmującej.
4. Warunkiem przeniesienia zajęć zaliczonych w innej jednostce organizacyjnej uczelni macierzystej albo poza uczelnią macierzystą, w tym w uczelni zagranicznej, w miejsce punktów przypisanych zajęciom i praktykom określonym w programie studiów i harmonogramie realizacji programu studiów, jest stwierdzenie zbieżności uzyskanych efektów kształcenia, w trybie określonym w regulaminie studiów.

Dokumentem, w którym określone zostały zasady, warunki i tryb dyplomowania jest Zarządzenie nr RK.021.21.2020 Rektora Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku z dnia 30.04.2020 r.

w sprawie warunków, jakim muszą odpowiadać prace dyplomowe i egzamin dyplomowy w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku. Istotne znaczenie dla procesu dyplomowania ma także Zarządzenie nr RK.021.20.2020 Rektora Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku z dnia 30.04.2020 r. w sprawie sprawdzania prac dyplomowych w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego zgodnie z § 8 Zarządzenia nr RK RK.021.21.2020 jest:

1. uzyskanie absolutorium, czyli zaliczeń ze wszystkich przedmiotów i praktyk oraz zdanie wszystkich egzaminów przewidzianych w planie studiów i programie kształcenia dla danego stopnia, formy i kierunku studiów,
2. złożenie pracy dyplomowej w terminie określonym w Regulaminie Studiów Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku oraz uzyskanie pozytywnych ocen pracy dyplomowej, co najmniej dostatecznych, zarówno od promotora, jak i recenzenta,
3. uregulowanie wszelkich zobowiązań, w tym finansowych wobec Uczelni.

Aby być dopuszczonym do egzaminu dyplomowego student musi uzyskać zakładane efekty uczenia się. Musi mieć zatem pozytywne zaliczenie wszystkich przedmiotów i praktyk oraz mieć zdane wszystkie egzaminy przewidziane w planie studiów i programie nauczania. Decyzję o dopuszczeniu do egzaminu podejmuje dziekan wydziału. Egzamin dyplomowy odbywa się przed trzyosobową komisją złożoną z przewodniczącego, promotora pracy i recenzenta na zasadach określonych w Regulaminie Studiów WSiFZ w Białymstoku (rozdział 9). Zgodnie z § 61 Regulaminu Studiów egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym. Obejmuje problematykę związaną z pracą dyplomową oraz z kierunkiem studiów. Przebieg egzaminu jest protokołowany (§ 62). Na egzamin dyplomowy składa się: prezentacja pracy dyplomowej, pytanie od recenzenta mające związek z tematyką pracy dyplomowej, wybrane losowo pytanie z obszaru kształcenia dyscypliny naukowej, z którym związany jest kierunek studiów, w ramach którego powstała praca dyplomowa.

Zgodnie z Zarządzeniem nr RK.021.20.2020 Rektora WSiFZ w Białymstoku z dnia 30.04.2020 r. wszystkie prace przed zatwierdzeniem przez promotora i dopuszczeniem do egzaminu muszą zostać sprawdzone w systemie JSA. Według wewnętrznych procedur praca nie jest dopuszczana do obrony, jeśli wskaźnik wiodący w JSA przekracza 40%.

Stwierdza się, że zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Są one ujęte w adekwatnych przedstawionych przez Uczelnię dokumentach tj. Zarządzenie nr RK.021.01.2020 Rektora WSiFZ w Białymstoku z dnia 20.01.2020 r. w sprawie wprowadzenie jednolitych zasad wyboru promotora w ramach kierunku, poziomu i formy studiów w WSiFZ w Białymstoku; Zarządzenie nr RK.021.20.2020 Rektora WSiFZ w Białymstoku z dnia 30.04.2020 r. w sprawie sprawdzania prac dyplomowych w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku; Zarządzenie nr RK.021.21.2020 Rektora WSiFZ w Białymstoku z dnia 30.04.2020 r. w sprawie warunków jakim muszą odpowiadać prace dyplomowe i egzamin dyplomowy w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku; Zarządzenie nr RK.021.42.2019 Rektora WSiFZ w Białymstoku z dnia 19.11.2019 r. w sprawie systemu monitoringu i weryfikacji efektów uczenia się w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku.

Przyjęte przez Jednostkę ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się.

Z przedstawionej dokumentacji wynika, że w przypadku Wydziału Zarządzania WSiFiZ w Białymstoku, Filia w Ełku weryfikacja efektów uczenia się uregulowana jest w Zarządzeniu nr RK.021.42.2019 Rektora WSiFiZ w Białymstoku z dnia 19.11.2019 r. w sprawie systemu monitoringu i weryfikacji efektów uczenia się w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku, Zarządzeniu nr RK.021.30.2019 Rektora WSiFiZ w sprawie powołania Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Zarządzania w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku Filia w Ełku oraz wytycznych w sprawie weryfikacji, gromadzenia i archiwizowania efektów uczenia się studentów i słuchaczy Wydziału Zarządzania (filii WSiFiZ w Ełku).

Cele, zasady i elementy systemu weryfikacji efektów uczenia się są opisane w §2 Zarządzenia nr RK.021.42.2019 Rektora WSiFiZ w Białymstoku dokumentu, zaś w § 3 opisano etapy weryfikacji efektów uczenia się.

Dla roku akademickiego 2020/2021 dokonano zmian będących konsekwencją prac nad jakością kształcenia i weryfikacją efektów uczenia się na kierunku zarządzanie w filii WSiFiZ w Ełku. Dotyczyły one zasad i warunków odbywania praktyk zawodowych, zasad i warunków organizacji i zaliczania przez studentów wykładów w ramach przedmiotu *funkcjonowanie i rozwój organizacji*, monitoringu i doskonalenia zasad wyboru przez studentów seminarium dyplomowego i promotora, zasad oferowania grup zajęć do wyboru, monitoringu i doskonalenia sposobu kształcenia w ramach języka obcego. W czasie pandemii COVID-19 sposoby weryfikacji efektów uczenia się dostosowano do okoliczności i ograniczeń towarzyszących kształceniu w formie zdalnej.

Dla studiów I stopnia kierunku zarządzanie profil praktyczny w filii WSiFiZ w Ełku weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się przeprowadzana jest w kilku etapach tj.: weryfikacja dokonana przez nauczyciela akademickiego prowadzącego dane zajęcia dla każdego studenta; weryfikacja dokonana przez wydziałowego opiekuna praktyk zawodowych; weryfikacja zbiorcza dokonywana przez pracownika Działu Dydaktyki, Nauki i Współpracy z Zagranicą – dla prac dyplomowych i egzaminu dyplomowego; weryfikacja zgodności efektów uczenia się z oczekiwaniami rynku pracy dokonywana przez Biuro Karier; weryfikacja zbiorcza dokonywana przez dziekana wydziału i Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia; podsumowanie dokonywane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia wraz ze sprawozdaniem rocznym z funkcjonowania systemu.

Na system oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się składają się następujące elementy: oceny końcowe wystawiane z poszczególnych zajęć; ocena z praktyk zawodowych, zgodnie z zasadami przyjętymi w programie studiów; ocena z pracy dyplomowej; ocena z egzaminu dyplomowego.

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się są regulowane przez Regulamin Studiów (§ 43 - 46) i szczegółowo rozwinięte w kartach przedmiotów. Każdy sylabus zawiera informacje dotyczące sposobu weryfikacji zaplanowanych dla danego przedmiotu efektów uczenia się, w tym kryteria oceny osiągania efektów uczenia się. Analiza kart przedmiotów wykazała, że w poszczególnych przedmiotach metody weryfikacji dobierane są specyficzne do potrzeb zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Dla wykładów najczęstszą metodą weryfikacji jest egzamin (pisemna praca, odpowiedzi na pytania, testy), z kolei ćwiczenia, konwersatoria mogą zostać zaliczone na podstawie: indywidualnej pracy pisemnej,

prezentacji, projektu, referatu, materiałów pisemnych z metody problemowej, sprawdzianu praktycznego.

Prowadzący poszczególne przedmioty określają najwłaściwszy sposób weryfikowania przedmiotowych efektów uczenia się w oparciu o treści programowe. Szczegółowe zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się są zawarte w adekwatnych częściach sylabusu tj. Sposób weryfikacji efektu uczenia się, Rygory zaliczenia, Warunki zaliczenia. W kartach przedmiotów do każdego efektu uczenia się (czasami efekty uczenia się są pogrupowane) prowadzący przypisuje formę jego weryfikacji. W sylabusach formy zaliczenia przedmiotu są również przypisane do form zajęć. W karcie przedmiotu prowadzący zajęcia wskazuje sposób weryfikacji efektu uczenia się (kryteria oceny osiągania efektów uczenia się). Zgodnie z Regulaminem Studiów (§ 42 pkt. 3 i pkt. 5):

Osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się oceniane jest według zasady:

5.0 (A) – zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane, z ewentualnymi pojedynczymi nieścisłościami, które nie mają znaczenia dla osiągnięcia poszczególnych efektów;

4.5 (B) – zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane z nielicznymi błędami;

4.0 (C) – zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane z szeregiem błędów i/lub pojedynczych braków;

3.5 (D) – zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane z istotnymi błędami i/lub brakami;

3.0 (E) – zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane z dużymi błędami lub brakami (poziom minimalnie wymagany, akceptowany przez nauczyciela akademickiego);

2.0 (F) – zakładane efekty uczenia się nie zostały uzyskane.

Weryfikacja efektów uczenia się na podstawie egzaminu; kolokwium i innych prac pisemnych następuje w oparciu o kryterium procentowe, według zasady:

91%-100% – 5,0 - zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane, z ewentualnymi pojedynczymi nieścisłościami, które nie mają znaczenia dla osiągnięcia poszczególnych efektów;

81%-90% - 4,5 - zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane z nielicznymi błędami;

71%-80% - 4,0 - zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane z szeregiem błędów i/lub pojedynczych braków;

61%-70% - 3,5 - zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane z istotnymi błędami i/lub brakami;

51%-60% - 3,0 - zakładane efekty uczenia się zostały uzyskane z dużymi błędami lub brakami (poziom minimalnie wymagany, akceptowany przez nauczyciela akademickiego);

50% i mniej – 2,0 - zakładane efekty uczenia się nie zostały uzyskane.

Analizując treści powyżej wskazanych dokumentów stwierdzić należy, że przyjęte przez Jednostkę i stosowane na kierunku zarządzanie - profil praktyczny ogólne zasady weryfikacji i oceny zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen.

Studenci są na bieżąco informowani na temat stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów. Podstawowym narzędziem do przekazywania studentom informacji nt. uzyskanych przez nich efektów uczenia się jest Uczelniany System Informatyczny Recto i zintegrowany z nim serwis e-Student. Według zapisów w Regulaminie Studiów w WSFiZ w Białymstoku, prowadzący zajęcia jest zobligowany

w terminie 7 dni od przeprowadzonego egzaminu / zaliczenia wpisać oceny otrzymane przez studentów do protokołu egzaminacyjnego / zaliczeniowego zamieszczonego w systemie Recto. Ocena, bezpośrednio po jej wpisaniu do protokołu jest dostępna dla studenta w serwisie e-Student, do którego każdy student ma swój indywidualny login i hasło. Dodatkowym źródłem informacji o uzyskanych przez studentów efektach uczenia się, są narzędzia MS Teams – po sprawdzeniu prac studentów, ich wyniki są publikowane studentom z zachowaniem zasad wynikających z ochrony danych osobowych. W razie potrzeby, w szczególności na indywidualne prośby studentów, dodatkowe informacje są przekazywane przez prowadzących zajęcia także poprzez uczelnianą pocztę e-mail.

Stwierdza się, że Uczelnia wypracowała zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie.

W sytuacjach konfliktowych student może zgłaszać swoje zastrzeżenia, skargi do Dziekana lub Rektora. Skarga jest przez analizowana przez osobę, do której ona wpłynęła. W zależności od jej charakteru oraz po przeprowadzeniu rozmowy ze studentem, zostają określone sposoby rozwiązania problemu. W razie potrzeby o złożonej skardze informowana jest także osoba, której działań/zaniechań skarga dotyczy. W takiej sytuacji prosi się o zajęcie jej stanowiska w rozpatrywanej sprawie. Jeśli student ma zastrzeżenia co do rozstrzygnięcia sprawy zgodnie z postanowieniami Regulaminu Studiów WSiFiZ w Białymstoku, studentowi przysługuje odwołanie do Rektora, w terminie 14 dni od przekazania studentowi rozstrzygnięcia.

Szczególne procedury postępowania zostały przewidziane na wypadek przeciwdziałania zjawiskom mobbingu, dyskryminacji i innych zachowań niepożądanych. Zostały one określone w Regulaminie przeciwdziałania zjawiskom mobbingu, dyskryminacji i innych zachowań niepożądanych w WSiFiZ w Białymstoku (Zarządzenie nr RK.021.52.2019 Rektora Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku z dnia 30.12.2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu przeciwdziałania mobbingowi, dyskryminacji i innym działaniom niepożądanym w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku). Zgodnie z powyższym regulaminem każdy student, który uzna, że został poddany mobbingowi, dyskryminacji lub innym zachowaniom niepożądanym jest uprawniony do zgłoszenia tego w formie pisemnej do Rzecznika Akademickiego, który po zbadaniu sprawy i przeprowadzeniu rozmowy ze studentem może skierować sprawę do dalszego postępowania przed Komisją ds. Przeciwdziałania Mobbingowi, Dyskryminacji i innym zachowaniom niepożądanym. Na dzień dzisiejszy żadna skarga w kwestii mobbingu nie wpłynęła. Ważnym dokumentem jest również Regulamin Pracy Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku, wprowadzony Zarządzeniem Rektora nr RK.021.24.2019 z dnia 12 września 2019 r.

Celem sprawdzenia czy przyjęte dla poszczególnych przedmiotów metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się dokonano analizy treści dokumentacji dostarczonej przez Uczelnię (karty przedmiotów, § 4 Zarządzenia nr RK.021.42.2019 Rektora WSiFiZ w Białymstoku z dnia 19.11.2019 r. w sprawie systemu monitoringu i weryfikacji efektów uczenia się w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku oraz Wytyczne w sprawie weryfikacji, gromadzenia i archiwizowania efektów uczenia się studentów i słuchaczy Wydziału Zarządzania (filii WSiFiZ w Ełku)).

Metodami weryfikacji efektów uczenia się uzyskiwanymi w procesie kształcenia na poziomie przedmiotu może być egzamin (ustny, opisowy, testowy i in.), zaliczenie (ustne, opisowe, testowe i in.), kolokwium, przygotowanie referatu, przygotowanie projektu, prace domowe, aktywność na zajęciach,

wykonanie sprawozdań laboratoryjnych. Do metod weryfikacji efektów uczenia się uzyskiwanych w procesie realizacji praktyk studenckich zaliczono wypełnienie dziennika praktyk, przygotowanie sprawozdania z praktyk. Syntetyczną metodą oceny weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla kierunku studiów jest praca dyplomowa i egzamin dyplomowy – zasady ich przeprowadzania określone zostały w Regulaminie Studiów WSiFiz w Białymstoku. Dobór tych metod weryfikacji nie budzi zastrzeżeń.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się umożliwiają sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych (rozwiązywanie zadań problemowych, case study, prace projektowe) i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Dokonuje się to głównie w ramach przedmiotów zaliczonych do grupy kształtujących umiejętności praktyczne, jak również podczas procesu dyplomowania, szczególnie gdy prace dyplomowe mają charakter praktyczny.

W programie kształcenia uwzględniono kształcenia językowe na poziomie B2 i weryfikację zakładanych w tym zakresie efektów uczenia się. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się ujęte w sylabusach przedmiotów z zakresu bloku przedmiotów dotyczących języka obcego, języka specjalistycznego są prawidłowe, są dostosowane do specyfiki i charakteru lektoratu (tradycyjne prace zaliczeniowe i egzaminy, prace cząstkowe m. in. prezentacje, ćwiczenia pisemne i ustne oraz formy dyskusyjne).

Przeprowadzając ocenę zajęć prowadzonych w systemie elearningowym oraz na platformie MS Teams można stwierdzić, że ma miejsce weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się przez bieżącą kontrolę postępów w nauce (np. dyskusja ze studentami w trakcie zajęć, odpytywanie studentów z zadanego materiału, wykonywanie zadań i innych poleceń przez studentów w trakcie ćwiczeń).

Zasady archiwizacji dokumentacji zostały szczegółowo określone w Zarządzeniu nr RK/0210/30/2014 Rektora WSiFiz w Białymstoku z dnia 19.12.2014.r. w sprawie wprowadzenia instrukcji przechowywania dokumentacji związanej z procesem kształcenia studentów WSiFiz w Białymstoku.

Po zakończonej sesji egzaminacyjnej każdy nauczyciel akademicki jest zobowiązany do złożenia w Dziekanacie kompletu prac: egzaminacyjnych, zaliczeniowych i cząstkowych oraz protokołów, które podlegają archiwizowaniu. Nie dotyczy to prac, które automatycznie są gromadzone i przechowywane poprzez narzędzia służące do nauki zdalnej, jak platforma e-learningowa e-Moodle czy aplikacja MS Teams, które w szczególności są wykorzystywane podczas pandemii COVID-19.

Dokumentacja etapowa efektów uczenia się jest przechowywana w formie teczek, kopercie lub segregatorze opisanych według ustalonego wzoru. Dodatkowo należy dołączyć wykaz albo zestaw pytań skalę ocen. Jeżeli egzamin ma formę ustną, egzaminator ma obowiązek sporządzić na piśmie listę pytań, które mogą być kierowane do studentów i dołączyć ją do sylabusu przedmiotowego. Na egzaminie ustnym student powinien mieć możliwość przygotowania swojej wypowiedzi w formie pisemnej. Notatka sporządzana przez studenta powinna być dołączona do jego dokumentacji, która powinna zawierać także pełną listę pytań przewidzianych dla egzaminu ustnego. W przypadku testów i prac zaliczeniowych na platformie e-learningowej należy podać link do platformy, na której znajdują się wyniki testów i prac zaliczeniowych. Po każdym semestrze sporządza się protokół z zaliczenia lub egzaminu danego przedmiotu, dołącza się wnioski z weryfikacji założonych efektów uczenia się.

Prace dyplomowe archiwizowane są w postaci papierowej (w teczce akt osobowych absolwenta), jak i w wersji elektronicznej na nośniku CD dołączonym do pracy. Dziekanat po pozytywnym zdaniu egzaminu dyplomowego przez studenta teczkę jego akt osobowych przekazuje do działu Dydaktyki, Nauki i Spaw Studenckich. Analiza wylosowanych w trakcie wizytacji prac etapowych wykazała, iż dokumentacja była kompletna z perspektywy przyjętych w kartach przedmiotów form weryfikacji.

Uczelnia monitoruje losy absolwentów na rynku pracy głównie za pomocą Ogólnopolskiego Systemu Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów Szkół Wyższych.

Udostępniona przez Jednostkę dokumentacja weryfikacji efektów uczenia się, była zgodna z zakładanymi w kartach przedmiotów formami weryfikacji i zakładanymi efektami uczenia się. W przedstawionej dokumentacji z wybranych losowo przedmiotów (jednak uwzględniając zróżnicowanie ocen, prowadzących zajęcia, uzyskanie oceny) znalazły się m. in. case study, prezentacje wykonywane przez studentów, kolokwium, zadania do wykonania, egzaminy pisemne (opis zagadnień), testy. Tematyka prac etapowych była zgodna z treściami przedmiotów, jak też z profilem praktycznym kierunku. Na podstawie przedstawionych prac etapowych, egzaminacyjnych można uznać, że efekty uczenia się studentów zostały osiągnięte. Stwierdzano pewne niedociągnięcia np. w przypadku przedmiotu *zarządzanie kapitałem ludzkim* za metodę weryfikacji efektów uczenia się dla egzaminu w sylabusie zapisano indywidualną pracę pisemną, zaś egzamin przeprowadzony został w formie testu. Rekomenduje się sprawdzenie i korektę metod weryfikacji szczególnie egzaminów.

Analiza wybranych losowo prac dyplomowych skłania do następujących wniosków. Tematyka prac dyplomowych na kierunku zarządzanie profil praktyczny jest zgodna z zakładanymi efektami uczenia się oraz z dyscyplinami do których przypisano kierunek - znacząca większość przyporządkowana była do dyscypliny wiodącej. Wylosowane do oceny prace dyplomowe spełniały wymogi, które Uczelnia sama dla siebie wyznaczyła w tym zakresie (Zarządzenie nr RK.021.21.2020 Rektora Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku z dnia 30.04.2020 r. w sprawie warunków, jakim muszą odpowiadać prace dyplomowe i egzamin dyplomowy w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku). Oceniane prace miały charakter teoretyczno-empiryczny. Poziom merytoryczny prac odpowiada poziomowi prac licencjackich. W ocenianych pracach przyjęte w nich cele były zrealizowane. W części prac brakowało części metodycznej (choć podpunktu), rzetelnego opisu realizowanego przez autora pracy badania. Wykorzystywana literatura przedmiotu pochodziła w większości z pierwszych lat XXI wieku. Rekomenduje się położenie większego nacisku podczas przeprowadzanej kontroli prac dyplomowych na kwestie ujmowania w planie prac przynajmniej podpunktu metodycznego oraz zwrócenia szczególnej uwagi na aktualność pozycji literatury ujętych w bibliografii. Część ocen wystawionych przez recenzentów i promotorów było zawyżonych. W Jednostce w ostatnich latach nie odnotowano przypadku negatywnej oceny pracy dyplomowej wystawionej przez recenzenta.

W przypadku prac dyplomowych rekomenduje się położenie większego nacisku podczas ich kontroli na kwestie ujmowania w planie prac podpunktu metodycznego, zwrócenia szczególnej uwagi na aktualność pozycji literatury ujętych w bibliografii.

Studenci kierunku zarządzanie w filii WSFiZ w Elku nie są autorami/współautorami publikacji fachowych. Z uwagi na fakt, iż znacząca część osób studiujących na kierunku zarządzanie profil praktyczny pracuje zawodowo (szczególnie dotyczy to studentów studiów niestacjonarnych), a część bezpośrednio w zawodach związanych ze studiowanym kierunkiem, można przyjąć, że posiadają oni inne osiągnięcia w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku. Zostało to częściowo

potwierdzone na spotkaniu podczas wizytacji ze studentami oraz pracodawcami, interesariuszami Uczelni.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji, przyjęte kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Jednostka posiada regulacje pozwalające na identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, które zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności. Zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Przyjęte przez Uczelnię zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów oraz zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Jednostka wypracowała zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie. W filii WSiF w Ełku stosowane są różne metody rozwiązywania konfliktów. Szczególne procedury postępowania zostały przewidziane na wypadek przeciwdziałania zjawiskom mobbingu, dyskryminacji i innych zachowań niepożądanych. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, umożliwiają sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2. Uczelnia wypracowała system dokumentowania dowodów na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia. Monitoruje losy absolwentów na rynku pracy głównie za pomocą Ogólnopolskiego Systemu Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów Szkół Wyższych. Analiza wylosowanych w trakcie wizytacji prac etapowych wykazała, że ich tematyka była zgodna z treściami przedmiotów, jak też z profilem praktycznym kierunku. Na podstawie przedstawionych prac etapowych, egzaminacyjnych, można uznać, że efekty uczenia się studentów zostały osiągnięte. Wystąpiły pewne rozbieżności między zapowiadanymi w sylabusie a zastosowanymi metodami weryfikacji efektów uczenia się. Tematyka prac dyplomowych na kierunku zarządzanie profil praktyczny jest zgodna z zakładanymi efektami uczenia się oraz z dyscyplinami do których przypisano kierunek. Wymogi sformułowane odnośnie prac dyplomowych o charakterze praktycznym w stopniu wystarczającym odpowiadają potrzebie sprawdzenia i oceny przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej jako niezbędnemu elementowi weryfikacji zakładanych efektów uczenia się dla kierunku o profilu praktycznym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

W proces dydaktyczny na kierunku zarządzanie w filii WSFiZ w Ełku zaangażowanych jest 29 nauczycieli akademickich legitymujących się dorobkiem naukowym w dyscyplinach, do których został przypisany oceniany kierunek (nauki o zarządzaniu i jakości, ekonomia i finanse, nauki prawne, psychologia, nauki socjologiczne). Kadra dydaktyczna realizująca proces kształcenia na kierunku zarządzanie w filii WSFiZ w Ełku składa się z: 2 profesorów, 2 doktorów habilitowanych, 13 doktorów, 12 magistrów (w tym 6 lektorów). 88% nauczycieli akademickich realizujących proces kształcenia na ocenianym kierunku to pracownicy badawczo-dydaktyczni, prowadzący działalność naukową. Posiadają oni aktualny i udokumentowany dorobek naukowy, obejmujący przede wszystkim publikacje w czasopiśmie naukowych krajowych oraz zagranicznych, materiałach konferencyjnych oraz monografiach. Zakres tematyczny ich publikacji naukowych, tematyka prowadzonych badań naukowych, zagadnienia prezentowane na konferencjach naukowych oraz doświadczenie zawodowe mieszczą się w dyscyplinach, do których przypisany został wizytowany kierunek oraz są zgodne z tematyką prowadzonych zajęć. Kadra realizująca proces kształcenia na kierunku zarządzanie cechuje się stabilnością. Z uwagi na praktyczny profil kształcenia, istotną grupą nauczycieli akademickich realizujących zajęcia na kierunku zarządzanie są osoby posiadające doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią. Spośród nauczycieli akademickich 19 osób wykazuje się doświadczeniem praktycznym zdobytym poza Uczelnią. Nauczyciele ci posiadają doświadczenie praktyczne m.in. w zakresie: świadczenia usług księgowych, świadczenia usług doradczych w zakresie prawa (radca prawny), prowadzenia szkoleń z zakresu przedsiębiorczości, przeprowadzania analiz potrzeb rozwojowych dla przedsiębiorstw, działanie na rzecz komercjalizacji wyników badań naukowych (broker innowacji), koordynowanie powstawania firm typu start-up, pełnienia funkcji kierowniczych w podmiotach gospodarczych oraz administracji rządowej i samorządowej, członkostwa w radach nadzorczych przedsiębiorstw, prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Z dokumentacji, z którą zespół oceniający PKA zapoznał się podczas wizytacji wynika, że doświadczenie to oraz kompetencje dydaktyczne są adekwatne do programu i zakładanych efektów uczenia się na kierunku zarządzanie. Przedstawiona zespołowi oceniającemu PKA dokumentacja potwierdzająca kwalifikacje i doświadczenia zawodowe kadry realizującej zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku pozwala stwierdzić, iż mieszczą się one w dyscyplinach, do których przypisane zostały efekty uczenia na wizytowanym kierunku i są zgodne z tematyką prowadzonych zajęć.

Dorobek naukowy i/lub doświadczenie zawodowe, jakim legitymuje się kadra prowadząca zajęcia dydaktyczne na kierunku zarządzanie w filii WSFiZ w Ełku umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku są również odpowiednio przygotowani do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, czego potwierdzeniem jest wykorzystywanie platformy MS Teams do prowadzenia zajęć w czasie rzeczywistym oraz platformy e-studia do zamieszczania materiałów dydaktycznych dla studentów oraz bieżącej komunikacji pomiędzy studentami i wykładowcami.

WSFiZ kładzie duży nacisk na rozwój kompetencji dydaktycznych kadry, w tym kadry realizującej kształcenie na kierunku zarządzanie w filii WSFiZ w Ełku. W roku akademickim 2020/2021, ze względu na sytuację wywołaną pandemią COVID-19, w Uczelni zintensyfikowano działania związane

z doskonaleniem umiejętności nauczycieli akademickich oraz wykładowców w zakresie zdalnych narzędzi służących realizacji procesu kształcenia (Szkolenie MS TEAMS, Prowadzenie egzaminów i zaliczeń w trybie zdalnym). Szkolenia doskonalące umiejętności nauczycieli akademickich w zakresie wykorzystania funkcjonalności platformy MS Teams odbyły się na początku semestru zimowego roku akademickiego 2020/2021. Studenci kierunku zarządzanie w filii WSFiZ w Ełku obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA wyrażali bardzo pozytywne opinie na temat przygotowania nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć dydaktycznych na platformie MS Teams.

Przeprowadzona analiza obsady zajęć dydaktycznych pozwala stwierdzić, że zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne prowadzone są przez nauczycieli akademickich z wymaganym doświadczeniem zawodowym. Liczebność kadry w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku umożliwia prawidłową realizację zajęć na kierunku zarządzanie w filii WSFiZ w Ełku. Filia WSFiZ w Ełku zapewnia właściwą obsadę zajęć dydaktycznych realizowanych na wizytowanym kierunku. Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć oraz uwzględnia ich dorobek naukowy lub doświadczenie zawodowe. Ważnym elementem doboru kadry jest powierzanie zajęć dydaktycznych osobom z praktycznym przygotowaniem zawodowym.

W zakresie obsady zajęć dydaktycznych, w filii WSFiZ w Ełku obowiązuje zasada, że magistrów nie powierza się wykładów, lecz prowadzenie ćwiczeń oraz konwersatoriów, natomiast opiekunami prac dyplomowych mogą być nauczyciele z tytułem naukowym lub co najmniej ze stopniem naukowym doktora. Na podstawie dostarczonej dokumentacji, zespół oceniający PKA dokonał szczegółowej analizy obsady zajęć dydaktycznych na wizytowanym kierunku. Przeprowadzona analiza pozwala stwierdzić, że zasada ta jest przestrzegana. Zespół oceniający PKA stwierdza, że na ocenianym kierunku opiekunami prac dyplomowych są nauczyciele z tytułem naukowym lub co najmniej ze stopniem naukowym doktora. Wśród kadry realizującej zajęcia dydaktyczne na kierunku zarządzanie w filii WSFiZ w Ełku jest jedna osoba ze stopniem naukowym magistra prowadząca dwa wykłady z grupy przedmiotów specjalnościowych: zarządzanie zespołem sprzedażowym (14godz.) oraz relacje z klientami i techniki sprzedaży (7godz.). Jest to tzw. praktyk, legitymujący się doświadczeniem zawodowym umożliwiającym prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kierunku zarządzanie umiejętności praktycznych.

Z przedstawionych przez Uczelnię dokumentów wynika, że na kierunku zarządzanie w filii WSFiZ w Ełku ponad 50% godzin zajęć jest realizowane przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy (1421godz. z 2129godz., co daje 67%). Obciążenia godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w filii WSFiZ w Ełku jako podstawowym miejscu pracy, są zgodne z ustawowymi wymaganiami i umożliwiają prawidłową realizację procesu kształcenia na wizytowanym kierunku. Filia WSFiZ w Ełku właściwie dokonuje uprzątnienia procesu kształcenia przez obsadzanie zajęć prowadzącymi posiadającymi duże doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią. Po przeprowadzeniu analizy kwalifikacji nauczycieli akademickich oraz hospitacji wybranych zajęć dydaktycznych, zespół oceniający PKA nie stwierdził przypadków niewłaściwej obsady zajęć wykładowych i ćwiczeniowych prowadzonych na ocenianym kierunku. Przeprowadzone w trakcie wizytacji zespołu oceniającego PKA hospitacje zajęć dydaktycznych wykazały dobre przygotowanie merytoryczne nauczycieli akademickich. Zespół oceniający PKA pozytywnie ocenia kompetencje merytoryczne oraz dydaktyczne kadry prowadzącej kształcenie na kierunku zarządzanie w filii WSFiZ w Ełku.

Polityka kadrowa prowadzona w Uczelni nie budzi zastrzeżeń zespołu oceniającego PKA. Polityka kadrowa zorientowana jest na ciągłe rozwijanie własnej wysokokwalifikowanej oraz zaangażowanej kadry badawczo-dydaktycznej oraz administracyjnej, systematycznie podnoszącej swoje kwalifikacje.

Zespół oceniający PKA został zapoznany ze szczegółowymi kryteriami oceny nauczycieli akademickich obowiązującymi w Uczelni. Zgodnie z obowiązującym systemem ocen pracowniczych (Zarządzenie nr RK.021.48.2019 Rektora Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku z dnia 4.12.2019 r.), nauczyciele akademicy są poddawani ocenie okresowej nie rzadziej niż raz na cztery lata lub na wniosek Rektora. Podmiotem dokonującym oceny okresowej nauczyciela akademickiego jest Komisja ds. Oceny Nauczycieli Akademickich. Członków komisji powołuje Rektor, po uzyskaniu opinii Senatu, na okres swojej kadencji. W ramach tej oceny uwzględniane są wyniki dotyczące działalności dydaktycznej, organizacyjnej oraz naukowej - w przypadku pracowników badawczo-dydaktycznych oraz dydaktycznej i organizacyjnej - w przypadku pracowników dydaktycznych. Ocena przeprowadzana jest w oparciu o arkusz oceny okresowej. W Uczelni obowiązuje 1 arkusz oceny okresowej nauczyciela akademickiego. Arkusz oceny pracownika zawiera szereg wyszczególnionych aspektów działalności odpowiednio naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej, które podlegają ocenie. W obszarze działalności dydaktycznej ocena jest dokonywana w szczególności w oparciu o takie kryteria, jak: prowadzenie zajęć dydaktycznych, pełnienie funkcji promotora lub recenzenta prac dyplomowych, pełnienie funkcji Wydziałowego opiekuna praktyk studenckich, wyniki ankiet ewaluacyjnych związanych z kształceniem, dokonane przez studentów, podnoszenie własnych kwalifikacji dydaktycznych (kursy, szkolenia itp.), autorstwo/współautorstwo podręczników i skryptów, opracowanie nowych metod i materiałów dydaktycznych (programy, materiały e-learningu, itp.), doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią związane z prowadzonymi przedmiotami, dodatkowe zaangażowanie dydaktyczne (np. opieka nad kołem naukowym, pełnienie roli opiekuna roku), prowadzenie zajęć w języku obcym, nagrody i wyróżnienia za działalność dydaktyczną. W obszarze działalności naukowej ocena jest dokonywana w szczególności w oparciu o takie kryteria, jak: publikacje naukowe, redagowanie czasopism naukowych oraz wieloautorskich monografii, opracowania naukowe wykonane na zamówienie instytucji naukowych i gospodarczych, w tym: projekty badawcze, sprawozdania z prac badawczych i rozwojowych, ekspertyzy, aktywność w pozyskiwaniu środków finansowych na badania naukowe i prace rozwojowe, uczestnictwo w pracach naukowo-badawczych, udział w konferencjach naukowych, organizowanie kongresów, konferencji, sympozjów i innych spotkań naukowych lub uczestnictwo w nich, uczestnictwo w działalności krajowych, zagranicznych lub międzynarodowych organizacji naukowych. W obszarze działalności organizacyjnej ocena jest dokonywana w szczególności w oparciu o takie kryteria, jak: funkcje pełnione w Uczelni, zaangażowanie w komitetach naukowych / organizacyjnych konferencji / sympozjów / kongresów organizowanych na Uczelni, działalność promocyjna i w zakresie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, nagrody i wyróżnienia za działalność organizacyjną. Zgodnie z Regulaminem okresowego przeprowadzania ocen pracowniczych w Uczelni (załącznik nr 2 do Zarządzenia nr RK.021.48.2019 Rektora Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku z dnia 4.12.2019 r.), nauczyciel akademicki może uzyskać jeden z następujących wyników końcowych: ocena pozytywna, ocena warunkowa, ocena negatywna. Komisja wystawia odrębne oceny cząstkowe w zakresie działalności naukowej, dydaktycznej oraz organizacyjnej, a następnie ustala ostateczną ocenę okresową. Ocena warunkowa może być przyznana tylko jeden raz. Ponowna ocena nie spełniająca kryteriów oceny pozytywnej oznacza ocenę negatywną. Ocenę końcową wraz z uzasadnieniem komisja przedstawia ocenianemu nauczycielowi akademickiemu, jego bezpośredniemu przełożonemu oraz Rektorowi. Wnioski wynikające z oceny

mogą mieć wpływ na awanse i wyróżnienia, powierzenie stanowisk kierowniczych, kontynuację stosunku pracy.

Znaczącym elementem oceny nauczycieli akademickich jest przeprowadzana w Uczelni ocena jakości procesu dydaktycznego i warunków studiowania. W WSFiZ w Białymstoku przeprowadza się badania ankietowe studentów, które mają na celu poznanie ich oczekiwań i doskonalenie WSFiZ oraz poznanie ich opinii na temat jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych i osiągania efektów uczenia się (także w trybie zdalnym). Badaniem tym objęci są wszyscy studenci WSFiZ, w tym studiujący w filii WSFiZ w Ełku. Kwestionariusz ankiety dotyczącej oceny jakości zajęć dydaktycznych realizowanych w WSFiZ zawiera 12 pytań merytorycznych i 5 pytań metryczkowych). Dotyczą one m.in. regularności i punktualności realizowanych zajęć dydaktycznych, przygotowania merytorycznego prowadzących zajęcia, przekazywania treści programowych w sposób jasny i zrozumiały, stosowania jasno określonych kryteriów oceniania studentów, dostępności pracowników w godzinach konsultacji. Studenci udzielają odpowiedzi zaznaczając jedną z 5 odpowiedzi (1-nie potrafię ocenić, 2-niedostatecznie, 3-dostatecznie, 4-dobrze, 5-bardzo dobrze). Kwestionariusz ankiety stwarza studentom również możliwość udzielenia odpowiedzi na pytanie otwarte dotyczące ich uwag na temat satysfakcji ze studiowania na ocenianym kierunku. Wyniki oceny jakości procesu dydaktycznego realizowanego przez poszczególnych nauczycieli akademickich, dokonywanej poprzez ankietyzację studentów filii WSFiZ w Ełku, są uwzględniane w okresowej ocenie pracowników. Zespół oceniający PKA zapoznał się z dokumentacją prezentującą wyniki przeprowadzanych w WSFiZ badań ankietowych dotyczących oceny jakości zajęć dydaktycznych. Na podstawie analizy tej dokumentacji, zespół oceniający PKA stwierdza, że w przeważającej większości nauczyciele akademicy realizujący proces kształcenia na kierunku zarządzanie w filii WSFiZ w Ełku uzyskują wysokie oceny – średnia w skali od 1 do pięć na kierunku zarządzanie w filii WSFiZ w Ełku w roku akademickim 2019/2020 wyniosła 4,8. Z nauczycielami akademickimi, do których studenci wyrażają określone uwagi krytyczne, dziekan filii WSFiZ w Ełku przeprowadza rozmowę wyjaśniającą, która ma na celu analizę sytuacji oraz eliminację problemu.

Dodatkowo studenci kierunku zarządzanie mają możliwość oceny jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych realizowanych w czasie pandemii COVID-19 w trybie zdalnym. Z inicjatywy Samorządu Studenckiego WSFiZ w Białymstoku wśród studentów Uczelni przeprowadzono badanie ankietowe dotyczące oceny realizowanych zajęć zdalnych. Kwestionariusz ankiety zawiera 29 pytań dotyczących przygotowania nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć zdalnych, form udostępniania studentom materiałów dydaktycznych, problemów technicznych związanych z realizacją zajęć zdalnych, pracy administracji Wydziału Zarządzania w filii WSFiZ w Ełku w okresie pandemii COVID-19. Kwestionariusz ankiety zawiera aż 7 pytań otwartych, stwarzających studentom możliwość wyrażenia swoich opinii. Zespół oceniający PKA został zapoznany z dokumentacją dotyczącą wyników przeprowadzonego badania. W badaniu wzięło udział 58 studentów studiujących w WSFiZ w Białymstoku lub w Filii WSFiZ w Ełku. Wszyscy uczestnicy badania reprezentowali kierunek zarządzanie, studia I stopnia. Wyniki tego badania wskazują, iż ogólna ocena zajęć realizowanych w trybie zdalnym jest dobra – 44% ankietowanych studentów przyznało ocenę dobra, a 28% ocenę bardzo dobrą. W przypadku pytania o przygotowanie nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć na platformie MS Teams, 89% studentów uczestniczących w badaniu oceniło to przygotowanie jako bardzo dobre. Ponadto w WSFiZ realizuje się badania ankietowe studentów dotyczące ich oczekiwań oraz doskonalenia WSFiZ w Białymstoku. Kwestionariusz wykorzystywany w tym badaniu zawiera 11 pytań merytorycznych i 1 pytanie metryczkowe. Pytania, na które studenci udzielają odpowiedzi

dotyczą oceny organizacji procesu studiowania, technicznych warunków procesu studiowania, przygotowania nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć, komunikacji oraz atmosfery panującej w Uczelni. Także w przypadku tego kwestionariusza, studenci udzielają odpowiedzi zaznaczając jedną z 5 odpowiedzi (1- zdecydowanie nisko, 2-raczej nisko, 3-przeciętnie, 4-raczej wysoko, 5-zdecydowanie wysoko). Kwestionariusz ankiety stwarza studentom także możliwość udzielenia odpowiedzi na dwa pytania otwarte – jedno dotyczące postrzeganych przez nich mocnych stron WSFiZ i drugie – dotyczące postrzeganych słabych stron WSFiZ w Białymstoku. Wyniki tego badania stanowią wskazówki do podejmowania przez władze Uczelni, w tym władze filii WSFiZ w Ełku działań ukierunkowanych na poprawę wymienionych wyżej aspektów, wpływających na realizację procesu kształcenia na kierunku zarządzanie.

System oceniania nauczycieli akademickich realizujących proces kształcenia na wizytowanym kierunku obejmuje również hospitacje zajęć dydaktycznych. Realizacja hospitacji uregulowana jest stosowną procedurą zawartą w Uczelnianym Systemie Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku (Załącznik do Uchwały nr 8 Senatu WSFiZ w Białymstoku z dnia 20.09.2019 roku w sprawie wprowadzenia w WSFiZ w Białymstoku Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia). Hospitacje odbywają się na podstawie planu hospitacji sporządzanego przez Dziekana na początku każdego semestru i zatwierdzanego przez Wydziałową Komisję ds. Jakości kształcenia oraz Uczelnianą Komisję ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Hospitacje zajęć dydaktycznych na kierunku zarządzanie w filii WSFiZ w Ełku przeprowadza Dziekan. Protokół z hospitacji zawiera 11 punktów, które odnoszą się do przygotowania merytorycznego nauczyciela akademickiego do prowadzenia zajęć, punktualności prowadzącego zajęcia, realizacji założonych efektów uczenia się, metod i form pracy dydaktycznej, stosowania nowoczesnych narzędzi dydaktycznych, wskazywania związków omawianych treści z praktyką, sposobu komunikowania się prowadzącego ze studentami oraz wykorzystania metod aktywizacji studentów, zgodności treści zajęć z programem przedmiotu zawartym w karcie przedmiotu. W protokole hospitacji zajęć znajduje się również miejsce na uwagi i zalecenia hospitującego. Wynik hospitacji podawany jest do wiadomości nauczyciela prowadzącego zajęcia, który zobowiązany jest się z tym wynikiem zapoznać. Protokół hospitacji jest przedstawiany hospitowanemu nauczycielowi akademickiemu podczas rozmowy w Uczelni (aktualnie, z powodu pandemii COVID-19 za pośrednictwem innych środków komunikacji). Podczas rozmowy Dziekan filii WSFiZ w Ełku omawia poszczególne elementy zawarte w protokole, w szczególności mocne i słabe strony zajęć oraz ewentualne uwagi i zalecenia dotyczące hospitowanych zajęć. W przypadku uwypuklonych słabych stron zajęć wspólnie są dyskutowane propozycje ich usprawnienia. Wyniki hospitacji są uwzględniane w okresowej ocenie pracowników.

Zespół oceniający PKA zapoznał się z dokumentacją dotyczącą hospitacji zajęć dydaktycznych (harmonogramy hospitacji, protokoły z hospitacji) realizowanych na kierunku zarządzanie w filii WSFiZ w Ełku i stwierdza, iż realizacja hospitacji zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku nie budzi zastrzeżeń. W Uczelni nie funkcjonuje karta oceny okresowej pracowników nie będących nauczycielami akademickimi. Pracownicy poszczególnych działów administracyjnych obsługujący studentów oceniani są w corocznych ankietach w zakresie oceny i doskonalenia obsługi studentów.

Władze WSFiZ tworzą sprzyjające warunki dla rozwijania potencjału naukowego i dydaktycznego pracowników realizujących zajęcia na ocenianym kierunku studiów. Działaniem zorientowanym na stymulowanie rozwoju naukowego nauczycieli akademickich jest przygotowywany w trybie rocznym plan badań naukowych, obejmujący projekty realizowane przez poszczególnych nauczycieli

akademickich lub ich zespoły. Przykłady wybranych projektów naukowych zaplanowanych do realizacji w 2021r. przez pracowników realizujących proces kształcenia na kierunku zarządzanie w filii WSiFZ w Ełku to: Wybrane aspekty zarządzania kapitałem ludzkim w organizacjach, Strategie marketingowe firm w nowoczesnych kanałach dystrybucji, Optymalne tempo rozwoju gospodarczego a bezpieczeństwo socjalne, Problematyka spółek energetycznych w perspektywie zmieniających się regulacji prawnych i uwarunkowań finansowych - ujęcie polsko-amerykańskie, Realizacji zadań polityki społecznej przez organizacje pozarządowe w kryzysie.

Formą wsparcia rozwoju kompetencji pracowników WSiFZ jest polityka dofinansowania indywidualnych przedsięwzięć rozwojowych takich, jak uczestnictwo w konferencjach naukowych czy publikacje. Odnosząc się do wspierania rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej realizującej kształcenie na kierunku zarządzanie w filii WSiFZ w Ełku zespół oceniający PKA stwierdza, że Uczelnia stwarza nauczycielom akademickim możliwość finansowania uczestnictwa w międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych oraz możliwość publikowania w wydawanych monografiach i czasopismach naukowych. Na podstawie podania złożonego do Rektora WSiFZ nauczyciel akademicki może uzyskać dofinansowanie częściowe lub całościowe do kosztów uczestnictwa w konferencji. Przykładami osiągnięć naukowych nauczycieli realizujących proces kształcenia na kierunku zarządzanie w filii WSiFZ w Ełku są: monografia autorstwa M.S. Wiatr, A. Krysiak, A. Staniszewskiej pt. *Zarządzanie portfelem kredytowym banku*, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2015, monografia autorstwa M.K. Gąsowskiej pt. *Logistyka a konkurencyjność przedsiębiorstwa*, Difin, Warszawa 2018, czy monografia autorstwa K. Kowalewskiego i J. Moczyłowskiej pt. *Patologie i dysfunkcje w organizacji*, Difin, Warszawa 2020. Należy podkreślić, iż jednym z celów strategicznych wyeksponowanych w Strategii Rozwoju Wydziału Zarządzania w filii WSiFZ w Ełku do roku 2022 jest wspieranie pracowników naukowo-dydaktycznych w procesie rozwoju naukowego. Dowodem na skuteczną realizację tego celu strategicznego jest fakt, iż w ciągu ostatnich lat Wydział Zarządzania w filii WSiFZ w Ełku dwukrotnie otrzymywał dotację podmiotową MNiSW na utrzymanie potencjału badawczego (informacja nr 25065/E-561/S/2016 i informacja nr 25065/E-561/S/2017), dzięki czemu zrealizowano następujące badania statutowe: Wybrane aspekty doskonalenia procesu zarządzania organizacjami w regionie północno-wschodniej Polski oraz Doskonalenie procesu zarządzania organizacjami w regionie północno-wschodniej Polski – wybrane zagadnienia. Należy podkreślić, że Wydział Zarządzania w 2013 roku uzyskał kategorię naukową B (decyzja 935/KAT/2013), która została utrzymana podczas kolejnej ewaluacji jednostki w 2017r. (decyzja 947/KAT/2017).

Wyrazem wspierania rozwoju naukowego nauczycieli akademickich realizujących proces kształcenia na kierunku zarządzanie w filii WSiFZ w Ełku jest także możliwość nieodpłatnego publikowania własnych prac badawczych w czasopiśmie „Przedsiębiorstwo & Finanse”. Czasopismo wydawane jest na Wydziale Nauk Ekonomicznych WSiFZ w Białymstoku od 2011 roku. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia dydaktyczne na kierunku zarządzanie w filii WSiFZ w Ełku obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA wskazywali również na wsparcie ich rozwoju naukowego w formie szkoleń na temat przygotowywania publikacji naukowych do wysoko punktowanych czasopism zagranicznych.

Osiągnięcia nauczycieli akademickich WSiFZ są doceniane w formie przyznawanych w trybie rocznym nagród Rektora WSiFZ w Białymstoku za działalność naukową, dydaktyczną oraz organizacyjną. Ponadto, potwierdzeniem rozwoju naukowego nauczycieli akademickich realizujących proces kształcenia na ocenianym kierunku są awanse naukowe czterech z nich – trzy osoby uzyskały stopień naukowy doktora, a jedna osoba uzyskała stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie nauki

o zarządzaniu i jakości. Aktualnie, dwóch nauczycieli akademickich z filii WSFiZ w Ełku znajduje się w końcowej fazie przewodu doktorskiego. Pracownicy obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA wyrazili opinię, iż WSFiZ zapewnia wsparcie dla rozwoju ich kompetencji naukowych oraz dydaktycznych.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki dyskryminacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na ocenianym kierunku zajęcia realizuje zespół nauczycieli akademickich odpowiednio liczny i legitymujący się dorobkiem naukowym i/lub doświadczeniem praktycznym mieszczącym się w dyscyplinach, do których przypisano kierunek. Zespół nauczycieli prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku cechuje się różnorodnością tematyczną dorobku naukowego, jak również uwzględnia znaczny udział osób z doświadczeniem zawodowym przydatnym na tym kierunku, co sprzyja osiąganiu zakładanych efektów uczenia się. Obsada zajęć dokonywana jest poprawnie, a polityka kadrowa w Uczelni jest zorientowana na budowanie stabilnego zespołu oraz ciągły wzrost jego kwalifikacji. System oceny pracowników badawczo-dydaktycznych jest transparentny. Nauczyciele akademicy podlegają okresowej ocenie przez przełożonych oraz przez studentów. System ankietyzacji jest anonimowy i służy podnoszeniu poziomu jakości kształcenia i doskonaleniu kadry akademickiej. Władze Uczelni stwarzają sprzyjające warunki dla rozwoju kompetencji merytorycznych oraz dydaktycznych kadry.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Liczba, powierzchnia oraz rozmieszczenie pomieszczeń, jakie wykorzystywane są na potrzeby zajęć dydaktycznych na kierunku zarządzanie w filii WSFiZ w Ełku odpowiadają potrzebom wynikającym ze skali i specyfiki kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Czterokondygnacyjny budynek Wydziału Zarządzania jest położony w centrum Ełku przy ul. Grunwaldzkiej 1. Powierzchnia użytkowa obiektu liczy 4511 m². Budynek został oddany do użytku w 2004 roku. Obiekt jest posadowiony na ogrodzonym terenie o powierzchni 1,21 ha wraz z parkingiem na około 140 pojazdów. Wydział Zarządzania w filii WSFiZ w Ełku dysponuje 21 pomieszczeniami dydaktycznymi o zróżnicowanej wielkości i przeznaczeniu 7 sal wykładowych mieszczących od 70 do 256 osób, wyposażonych w sprzęt multimedialny i nagłośnienie, 8 sal dydaktycznych mieszczących do 40 osób, wyposażonych w sprzęt multimedialny, 2 sale dydaktyczne mieszczące do 30 osób, 2 sale dydaktyczne mieszczące do 22 osób. Pomieszczenia,

w których prowadzone są zajęcia są bardzo dobrze przystosowane do prowadzenia zajęć dydaktycznych, mają nowoczesne zaplecze multimedialne oraz wysoki standard wykończenia. Sale dydaktyczne i specjalistyczne pracownie umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. W budynku Wydziału Zarządzania znajdują się także pomieszczenia dla kadry dydaktycznej z zapleczem socjalnym i dostępem do komputerów, sala gimnastyczna i siłownia - trzy pomieszczenia wyposażone w sprzęt do ćwiczeń siłowych i aerobowych, bufet uczelniany z zapleczem kuchennym oraz pokoje gościnne stwarzające możliwość zakwaterowania do 46 osób, do wykorzystania dla studentów kierunku zarządzanie oraz kadry dydaktycznej. Wszystkie zajęcia dydaktyczne ujęte w programie studiów dla ocenianego kierunku prowadzone są na terenie budynku Wydziału Zarządzania. Z przedstawionej zespołowi oceniającemu PKA dokumentu: Strategia rozwoju Wydziału Zarządzania do roku 2022 wynika, iż utrzymywanie wysokiego standardu bazy materialnej i wyposażenia budynku filii WSFiZ w Ełku jest jednym z wiodących kierunków działań strategicznych.

Do dyspozycji studentów pozostają 2 laboratoria komputerowe z 44 stanowiskami komputerowymi łącznie (jedno laboratorium z 18 stanowiskami, drugie z 26 stanowiskami). Studenci ocenianego kierunku mają także dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej, w tym Internetu. W całym budynku Wydziału Zarządzania można korzystać z bezprzewodowego Internetu. Studenci kierunku zarządzania mogą też korzystać z kilkunastu ogólnodostępnych stanowisk komputerowych zlokalizowanych w budynku Wydziału. Z każdego z nich studenci mogą uzyskać dostęp do elektronicznych baz danych, jak również korzystać z narzędzi do nauki zdalnej wykorzystywanych przez Uczelnię, czyli platformy e-studia oraz MS Teams - komputery wyposażone w kamery, głośniki i mikrofony. Tym samym zapewniony jest dostęp studentów poza godzinami zajęć do sieci bezprzewodowej oraz do pomieszczeń i urządzeń posiadających specjalistyczne oprogramowanie wykorzystywane na zajęciach dydaktycznych do realizacji projektów i innych form pracy własnej. Są to standardy zapewniające realizację procesu dydaktycznego na ocenianym kierunku studiów w dobrych warunkach.

Liczba stanowisk komputerowych, a także licencji na specjalistyczne oprogramowanie jest dostosowana do liczby studentów oraz liczebności grup na kierunku zarządzanie, co umożliwia prawidłową realizację zajęć dydaktycznych i osiąganie efektów uczenia się. Oprogramowanie wykorzystywane w procesie kształcenia na ocenianym kierunku jest aktualne. Nowe oprogramowanie jest nabywane oraz instalowane na wniosek nauczycieli akademickich zgłaszających takie zapotrzebowanie w związku z realizacją procesu kształcenia na kierunku zarządzanie, po zaopiniowaniu wniosku przez dziekana Wydziału Zarządzania i zatwierdzeniu przez Rektora WSFiZ w Białymstoku. Poniżej zamieszczono informacje na temat oprogramowania wykorzystywanego w procesie kształcenia na kierunku zarządzanie:

Oprogramowanie	Przedmiot
Gratyfikant GT	<i>systemy informatyczne w praktyce kadrowo-płacowej</i>
ZUS Płatnik	<i>systemy informatyczne w praktyce kadrowo-płacowej</i>
Rachmistrz	<i>komputerowe techniki w finansach i rachunkowości</i>
MS Office365	większość przedmiotów
Excel, Power Point	większość przedmiotów

Infrastruktura informatyczna wyposażona w aktualne i sprawne oprogramowanie umożliwia realizację zajęć w sposób właściwy, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Liczba i wielkość pomieszczeń oraz ich wyposażenie techniczne są dostosowane do liczby studentów i liczebności grup. Studenci podczas spotkania z zespołem oceniającym PKA wyrażali pozytywne opinie na temat dostępnej na Wydziale Zarządzania infrastruktury badawczo-dydaktycznej.

Studenci wizytowanego kierunku mają dostęp do zasobów biblioteki filii w Ełku, a także do zasobów Biblioteki Głównej WSiFiZ w Białymstoku. Obie biblioteki tworzą uczelniany system biblioteczno-informacyjny. Studenci kierunku zarządzanie w filii w Ełku mogą korzystać również ze zbiorów Biblioteki Głównej w Białymstoku na zasadzie usługi „wypożyczenia międzybiblioteczne” (usługa ta została czasowo zawieszona w okresie pandemii COVID-19). Zbiory obu bibliotek, obejmujące łącznie 55 780 woluminów, w tym 15 500 w Ełku oraz 40 280 w Białymstoku, są aktualne i adekwatne do realizacji kształcenia na kierunku zarządzanie.

Księgozbiór biblioteki filii WSiFiZ w Ełku obejmuje przede wszystkim pozycje związane z realizacją procesu kształcenia na kierunku zarządzanie. W 2020r., biblioteka filii w Ełku dokonała uzupełnienia zbiorów o najnowsze pozycje książkowe z zakresu zarządzania. W całym uczelnianym systemie biblioteczno-informacyjnych (biblioteka Główna WSiFiZ w Białymstoku oraz biblioteka filii WSiFiZ w Ełku) dostępnych jest 60 prenumerowanych periodyków. Studenci kierunku zarządzanie w bibliotece filii WSiFiZ w Ełku mają dostęp do następujących czasopism w prenumeracie bieżącej w wersji drukowanej: Kwartalnik Nauki o Przedsiębiorstwie, Ekonomia i Organizacja Przedsiębiorstwa, Przegląd Organizacji, Handel, Personel & Zarządzanie, Marketing i Rynek, Gazeta Samorządu i Administracji.

Poza dostępem do zbiorów tradycyjnych, biblioteka filii WSiFiZ w Ełku umożliwia studentom oraz pracownikom dostęp do zbiorów w formie cyfrowej. Biblioteka zapewnia dostęp online do Baz Wirtualnej Biblioteki Nauki - Elsevier, Ebsco, Springer i Web of Knowledge oraz kilkudziesięciu tys. czasopism w systemie open access. Studenci i pracownicy mają możliwość korzystania w programie Academica - cyfrowej wypożyczalni książek i czasopism naukowych oraz programu informacji prawnej LEX. Ponadto, poprzez stronę internetową uczelni studenci kierunku zarządzanie mają możliwość skorzystania ze źródeł wiedzy w postaci elektronicznych baz danych: czasopism prenumerowanych przez Uczelnię, słowników i encyklopedii oraz 7 czasopism w języku angielskim, 20 cyfrowych bibliotek, czasopism i periodyków naukowych z zakresu zarządzania (14 źródeł, w tym 3 w j. angielskim), ekonomii (17 źródeł, w tym 3 w j. angielskim), finansów i bankowości (14 źródeł, w tym 1 w j. angielskim), logistyki (16 źródeł, w tym 2 w j. angielskim), prawa (6 źródeł, w tym 1 w j. angielskim). Biblioteka i czytelnia filii WSiFiZ w Ełku zapewniają także dostęp do wielu wydawnictw na CD takich, jak: archiwa czasopism (np. Rzeczpospolita, Gazeta Prawna), leksykony, encyklopedie, słowniki oraz programy do nauki języków obcych. W procesie dydaktycznym lektorzy mogą wspomagać się zasobami elektronicznej bazy do nauki języków obcych. Biblioteka dysponuje również literaturą obcojęzyczną.

W bibliotece istnieje możliwość skanowania, drukowania dokumentów, indywidualnej pracy własnej. Ponadto, w czasie pandemii COVID-19, Uczelnia rozpoczęła świadczenie usługi (na mocy Zarządzenia nr RK.021.65.2020 Rektora WSiFiZ w Białymstoku) „zamów skan”, dzięki której studenci i pracownicy WSiFiZ mogą zamówić w bibliotece usługę polegającą na zeskanowaniu fragmentu monografii, artykułu lub innego zasobu, który ma formę papierową.

Na podstawie dostarczonej dokumentacji zespół oceniający PKA dokonał oceny zawartości zbiorów biblioteki filii WSiFiZ w Ełku pod kątem dostępności literatury wykazanej w losowo wybranych kartach

przedmiotów realizowanych w programie studiów na kierunku zarządzanie i stwierdził, że w księgozbiorze biblioteki filii WSFiZ w Ełku brakuje niektórych pozycji literatury wskazanych jako literatura podstawowa w kartach przedmiotów. Dotyczy to np. przedmiotów: *systemy informatyczne w praktyce kadrowo-płacowej*, *etyka biznesu*, *bankowość*. Ponadto, zdecydowana większość zasobów księgozbioru biblioteki filii WSFiZ w Ełku obejmuje pozycje sprzed 2015 r. W związku z powyższym rekomenduje się rozbudowę zbiorów bibliotecznych WSFiZ w Białymstoku i zapewnienie studentom wizytowanego kierunku dostępu do wszystkich publikacji zalecanych w sylabusach.

Biblioteka filii WSFiZ w Ełku posiada również czytelną. Jest to sala mieszcząca do 40 osób, przystosowana do prowadzenia zajęć dydaktycznych, szkoleń i konferencji. Pomieszczenie czytelnia jest klimatyzowane, wyposażone w sprzęt multimedialny (projektor i komputer) oraz nagłośnienie, ławki szkolne i miękkie krzesła, mobilną tablicę kredową oraz flipchart. Ponadto, w bibliotece filii WSFiZ w Ełku znajduje się 11 stanowisk komputerowych do swobodnego użytku z dostępem do Internetu.

W opinii zespołu oceniającego PKA zasoby biblioteczne filii WSFiZ w Ełku są zgodne z potrzebami procesu dydaktycznego na kierunku zarządzanie, są dostępne tradycyjnie oraz z wykorzystaniem narzędzi informatycznych - dostęp do w/w baz. (księgozbiór wymaga jednak uzupełnienia o nowe wydania literatury oraz uzupełnienia o kilka pozycji literatury wskazanych w kartach ww. przedmiotów). Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA nie zgłaszali zastrzeżeń co do liczby dostępnych pozycji literatury, w ich ocenie posiadana przez bibliotekę baza zbiorów jest odpowiednia.

W budynku Wydziału Zarządzania regularnie przeprowadzane są przeglądy wszystkich instalacji i standardów BHP. Infrastruktura w budynku Wydziału jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnych. W bieżącym roku akademickim na wizytowanym kierunku studiuje 10 studentów z niepełnosprawnością (5 studentów z lekkim stopniem niepełnosprawności, 4 studentów z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i 1 student z orzeczoną znaczną niepełnosprawnością). Do budynku Wydziału Zarządzania prowadzi podjazd dla osób poruszających się na wózkach. Szerokości ciągów komunikacyjnych spełniają wymagania dla osób poruszających się na wózkach. W 2013 r. w budynku oddano do użytku dźwig osobowy przeznaczony dla osób z niepełnosprawnością, dostosowany także do potrzeb osób niedowidzących i niedosłyszących. Na parkingu wyznaczono specjalne miejsca dla osób z niepełnosprawnością. Ponadto filia WSFiZ w Ełku zapewnia pełne dostosowanie infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Biblioteka i czytelnia usytuowane są na parterze, z możliwością swobodnego dostępu dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. W czytelni znajdują się trzy stanowiska komputerowe przystosowane dla potrzeb osób z niepełnosprawnością, wyposażone w klawiatury VisionBoard (2 szt.) - biała i żółta dla osób z niepełnosprawnością wzroku/kończyn górnych, elektroniczne lupy marki Ruby (2 szt.) dla osób z niepełnosprawnościami wzroku, myszki ergonomiczne Kensington Orbit Optical Trackball dedykowane osobom z niepełnosprawnością kończyn górnych, słuchawki (3 szt.) dla osób słabosłyszących, głośniki. Ponadto, w czytelni istnieje możliwość skanowania (w powiększeniu) zasobów bibliotecznych, co może zaspokoić potrzeby osób niedowidzących. W pomieszczeniu obok biblioteki znajduje się także pokój cichej pracy, z którego mogą korzystać studenci z niepełnosprawnością. Wybrane stanowiska w laboratoriach komputerowych wyposażone są w sprzęt komputerowy umożliwiający korzystanie przez osoby z niepełnosprawnością. Ponadto, w filii WSFiZ w Ełku zatrudniony jest pracownik gospodarczy, w zakresie obowiązków którego mieści się opieka nad osobami z niepełnosprawnością (np. pomaga wjechać wózkami do budynku, dojechać do sali wykładowej itp.).

Filia WSFiZ w Ełku zapewnia studentom wizytowanego kierunku dostęp do infrastruktury informatycznej oraz oprogramowania umożliwiającego realizację zajęć z wykorzystaniem kształcenia na odległość. Do realizacji procesu kształcenia na kierunku zarządzanie wykorzystuje się dwa narzędzia służące kształceniu na odległość. Pierwszym z nich jest platforma edukacyjna e-studia WSFiZ. W momencie rejestracji studenci otrzymują hasło niezbędne do pierwszego zalogowania się. Na platformie e-studia zamieszczane są materiały i pomoce naukowe, prezentacje, zadania do rozwiązania, ćwiczenia, czaty grupowe. Studenci mogą korzystać z materiałów zamieszczonych na platformie w dowolnym czasie. Nauczyciele akademicy mogą weryfikować postępy prac studentów poprzez śledzenie częstości logowania się studentów, pobierania materiałów, rozwiązywania zamieszczanych zadań i testów. Informację o tym, jak korzystać z platformy studenci otrzymują na pierwszych zajęciach z przedmiotu *technologia informacyjna* (1 rok, 1 semestr studiów). Drugim narzędziem wykorzystywanym do realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku jest platforma MS Teams. W momencie rejestracji na studia każdy student ma założone konto na platformie MS Teams. Wraz z założeniem konta na platformie MS Teams Uczelnia zapewnia studentom kierunku zarządzanie dostęp do pakietu Office 365, który mogą zainstalować swoich komputerach domowych, a w ramach którego mogą korzystać z najnowszych wersji programów z pakietu MS Office. Studenci uczestniczą w szkoleniach, które mają na celu objaśnienie funkcjonowania platformy MS Teams i możliwości jej wykorzystania w procesie kształcenia na odległość. W związku z pandemią COVID-19 w semestrze zimowym roku akademickiego 2020/2021 wszystkie zajęcia w ramach programu studiów na kierunku zarządzanie są realizowane synchronicznie za pomocą platformy MS Teams. Materiały dydaktyczne dla studentów ocenianego kierunku opracowywane są przez nauczycieli akademickich w formie elektronicznej i umieszczane na platformie e-studia lub na platformie MS Teams. Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym PKA wyrażali bardzo pozytywne opinie na temat wykorzystania obu platform służących realizacji kształcenia na odległość oraz kompetencji nauczycieli w posługiwaniu się tymi narzędziami.

Władze Wydziału Zarządzania filii WSFiZ w Ełku prowadzą systematyczny monitoring i okresowe przeglądy infrastruktury dydaktyczno-badawczej, zasobów bibliotecznych oraz zaplecza socjalnego. Na koniec każdego roku akademickiego przeprowadza się okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, oprogramowania i zasobów bibliotecznych (przy pomocy specjalnie do tego celu przygotowanych formularzy). Działania te obejmują ocenę dostosowania powyższych składników infrastruktury do potrzeb procesu nauczania i uczenia się (z uwzględnieniem liczby studentów). Działania modernizacyjne dotyczące infrastruktury dydaktyczno-badawczej podejmowane są m.in. na podstawie sygnałów zgłaszanych przez pracowników i studentów. Wszyscy nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku zarządzanie mogą w dowolnym momencie zgłaszać swoje uwagi w kwestii wyposażenia i modernizacji bazy dydaktycznej uczelni bezpośrednio dziekanowi Wydziału Zarządzania. Studenci mogą przekazywać swoje opinie dotyczące infrastruktury w ramach funkcjonującej w WSFiZ ankietyzacji dotyczącej oczekiwań studentów i doskonalenia Uczelni. W odpowiedzi na uwagi studentów dokonano np. remontów sal dydaktycznych oraz wprowadzono rozwiązania proekologiczne polegające na ustawieniu na korytarzach koszy do segregacji odpadów. Dokonano także zmiany najemcy restauracji zlokalizowanej w budynku Wydziału Zarządzania. Zbiory piśmiennictwa w bibliotece filii WSFiZ w Ełku na potrzeby realizacji kształcenia na kierunku zarządzanie są systematycznie uzupełniane.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura ocenianego kierunku jest odpowiednia do jego potrzeb tak pod względem ilościowym, jak i jakościowym. Dotyczy to także jej dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami kształcenia. Dostępne zasoby biblioteczne oraz infrastruktura informatyczna sprzyjają realizacji programu studiów oraz służą osiąganiu zakładanych efektów uczenia się na ocenianym kierunku studiów. Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP. Prowadzony jest ciągły monitoring i okresowe przeglądy infrastruktury dydaktyczno-naukowej, zasobów bibliotecznych. Ciągłe monitorowanie infrastruktury i reagowanie na pojawiające się potrzeby świadczy o trosce o warunki prowadzenia studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Wizytowany kierunek prowadzi niezwykle ożywioną współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Współpraca ta jest symetryczna – nie tylko firmy i instytucje wspierają Uczelnię, ale też Uczelnia odgrywa niezwykle ważną rolę w życiu publicznym i gospodarczym regionu, stanowiąc cennego partnera wielu ciekawych przedsięwzięć.

Współpraca ta przekłada się na proces kształcenia, bowiem obejmuje również projektowanie i realizację programu studiów. Uczelnia uczestniczy w pracach organizacji biznesowych (Klaster Obróbki Metali, Wschodni Klaster Budowlany, Izba Przemysłowo-Handlowa, Podlaski Klub Biznesu) i samorządowych (Strategia Województwa Podlaskiego, Plan Rozwoju Przedsiębiorczości w oparciu o inteligentne specjalizacje województwa podlaskiego), co przekłada się na jej pozycję w środowisku gospodarczym. W działaniach tych Uczelnię reprezentuje Prorektor ds. współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, odpowiedzialny też za studia MBA, w których uczestniczą osoby zajmujące stanowiska kierownicze w podlaskich przedsiębiorstwach. Jest również członkiem Podlaskiego Forum Terytorialnego przy Marszałku Województwa Podlaskiego, członkiem Rady Fundacji Regionalny Ekosystem Innowacji i wieloletnim członkiem Kapituły Podlaskiej Złotej Setki Przedsiębiorstw (regionalny ranking przedsiębiorstw). Daje to ogromne możliwości nawiązywania współpracy skutkującej zbliżeniem środowiska naukowego i gospodarczego oraz możliwością większego dostosowania oferty Uczelni, w tym kierunku zarządzania, do potrzeb rynku pracy. Działania te wychodzą również naprzeciw najnowszym trendom, czego wyrazem jest inicjatywa powołania Regionalnego Centrum Kompetencji Przemysłu 4.0 – w porozumieniu z innymi uczelniami oraz instytucjami samorządowymi i otoczenia biznesu (Politechnika Białostocka, Uniwersytet

w Białymstoku, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku, Klaster Obróbki Metali, Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego, Urząd Marszałkowski, Izba Przemysłowo-Handlowa i Resursa Podlaska.

Rodzaj, zakres i zasięg instytucji otoczenia gospodarczego, z którymi Uczelnia współpracuje, jest zdecydowanie zgodny z koncepcją i celami kształcenia. Właściwy dla kierunku zarządzanie rynek pracy jest niezwykle chłonny, potrzebujący menedżerów, obejmujący zarówno przedsiębiorstwa, jak i jednostki samorządowe i administracji publicznej. Uczelnia swoją aktywną działalnością wkomponowała się w miejscowy rynek pracy jako istotny jego interesariusz, kształcący absolwentów dobrze dostosowanych do jego potrzeb.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami ma charakter stały. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego biorący udział w spotkaniu z zespołem oceniającym podkreślali wieloletnie i bliskie kontakty z Uczelnią.

Współpraca występuje na wszystkich etapach realizacji programu studiów. W procesie kształtowania koncepcji uczestniczą przedstawiciele firm współpracujących z Uczelnią. Opracowanie efektów uczenia się odbywało się również przy współudziale praktyków życia gospodarczego, a program kształcenia był formułowany z uwzględnieniem aktualnych potrzeb rynku pracy.

Współpraca przybiera zróżnicowane formy. Główną jej formą jest przyjmowanie przez podmioty studentów na praktyki zawodowe. Uczelnia rekomenduje firmy i instytucje, w którym można odbyć praktyki zawodowe – są to podmioty, które podpisały deklarację dotyczącą organizacji i realizacji praktyk zawodowych. Zawarcie deklaracji gwarantuje studentom miejsca odbywania praktyk zawodowych w przedsiębiorstwach, urzędach samorządowych oraz innych renomowanych organizacjach w Ełku i Grajewie.

Dzięki współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym organizowane są wizyty studyjne dla studentów i pracowników. Wizyty studyjne odbyły się podczas organizowanych przez Park Naukowo-Technologiczny w Ełku dni otwartych, kiedy to lokatorzy Parku udostępniali swoje miejsca pracy dla zwiedzających. Grupa studentów miała możliwość zobaczenia, jak wygląda praca u poszczególnych pracodawców. Podczas spotkania właściciele firm oraz pracownicy dzielili się swoimi doświadczeniami i opisywali specyfikę pracy w ich firmie. Była to również okazja na zwiedzenie przestrzeni biurowej firm i Parku Naukowo-Technologicznego.

W spotkaniu z otoczeniem społeczno-gospodarczym mocno podkreślano udział jego przedstawicieli w prowadzeniu zajęć – większość uczestników to osoby, które albo są pracownikami Uczelni, albo prowadzą wykłady gościnnie w ramach inicjatyw przedsięwziętych przez Uczelnię. Inicjatywy te obejmują:

- wprowadzenie do programu studiów zajęć o nazwie *funkcjonowanie i rozwój organizacji* – cykl wykładów prowadzonych przez praktyków gospodarczych, który ma na celu zapoznanie studentów z podejściem biznesowym do teorii i procesów, o których uczą się na innych zajęciach;
- Akademia Dobrych Praktyk – cykliczne wykłady otwarte dla studentów wszystkich kierunków Wydziału Nauk Ekonomicznych oraz do osób spoza Uczelni; w każdym roku akademickim odbywają się wykłady z zakresu zarządzania, finansów, ekonomii, funkcjonowania przedsiębiorstw, nowoczesnych technologii, etyki w biznesie i innych istotnych dla biznesu tematów; wykłady te cieszą się dużym zainteresowaniem i na stałe wpisały się w krajobraz

życia Uczelni i lokalnego biznesu, co potwierdzono w czasie spotkań z otoczeniem społeczno-gospodarczym i studentami;

- Kongres Liderów Zmian – coroczne wydarzenie mające miejsce od 2016 r., gromadzące setki przedsiębiorstw i przedsiębiorców z województwa podlaskiego i województw ościennych oraz studentów kierunku zarządzanie; z powodu pandemii w roku 2020 odbyło się ono w nowej formule online i przybrało formę comiesięcznych webinarów, których tematem przewodnim jest próba odpowiedzi na pytanie: czego uczy nas obecny kryzys?

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego uczestniczą w weryfikacji efektów uczenia się, co zostało potwierdzone w czasie spotkania z nimi zespołu oceniającego. W spotkaniu udział wzięło 8 osób, w tym kierunkowy opiekun praktyk. Pozostałe osoby reprezentowały: małą firmę lokalną, dużą firmę z Grajewa, spółkę cywilną, Park Naukowo-Technologiczny w Ełku, Fundację Regionalny System Innowacji, administrację państwową i samorządową. Większość z uczestników spotkania albo jest zatrudniona na Uczelni (2 osoby), albo była i czuje się nadal z Uczelnią związana, albo intensywnie z nią współpracuje, prowadząc zajęcia w oparciu o umowy zlecenia, albo występuje incydentalnie w charakterze prelegentów wyżej wymienionych cykli, oddających głos praktykom, a ciesząc się ogromnym zainteresowaniem uczestników zarówno z Uczelni, jak i spoza niej. Uczestnictwo w weryfikacji efektów uczenia się ma więc miejsce bezpośrednio w ramach ich pracy lub współpracy z Uczelnią.

Z drugiej strony pogłębiona analiza efektów uczenia się, jak i programów studiów, z szerokim udziałem przedstawicieli środowiska społeczno-gospodarczego, prowadzona była w ramach realizacji projektu „Kompleksowy program rozwoju kompetencji studentów WSFiZ” we współpracy z Polskim Centrum Edukacji i Analiz ORDO Sp. z o.o. Prace prowadzone były przez panel ekspertów, do którego zaproszono 15 osób, głównie właścicieli, prezesów, wiceprezesów i członków zarządów, dyrektorów personalnych firm i instytucji, którzy w toku 16 sesji sformułowali rekomendacje modyfikacji programów i efektów uczenia się, co potwierdzili uczestnicy spotkania z otoczeniem społeczno-gospodarczym, którzy brali udział w panelu ekspertów. Sesje konsultacyjne dotyczyły na przykład konieczności zwiększenia skuteczności kształtowania umiejętności i kompetencji społecznych, konieczności wprowadzenia nowych metod osiągania pożądanych efektów uczenia się, szczególnie poprzez nacisk na metody praktyczne, w tym większe zaangażowanie praktyków w proces nauczania oraz zapewnienie studentom możliwości odbywania praktyk/staży. Efektem tych działań było m. in. wprowadzenie nowych przedmiotów (*autoprezentacja i kształtowanie wizerunku* oraz *planowanie kariery*), czy badanie predyspozycji studentów z zastosowaniem metodologii FRIS, pozwalające na planowanie ścieżki rozwoju.

Ta głęboka współpraca w zakresie programu studiów i efektów uczenia się ewidentnie trwa nadal, a interesariusze podkreślają, że Uczelnia bardzo szybko reaguje na wszystkie zgłaszane uwagi.

Wśród uczestników spotkania z otoczeniem społeczno-gospodarczym obecni byli absolwenci wizytowanego kierunku, którzy zrobili karierę w biznesie, ale też przedstawiciele samorządu terytorialnego, którzy podkreślali, że Uczelnia stanowi niezwykle ważną instytucję na mapie miasta, a jej działania stanowią istotny wkład w rozwój gospodarczy Ełku i okolic.

Na kierunku zarządzanie prowadzi się regularnie monitoring i przeglądy współpracy pod kątem jej doskonalenia. Dyskusje odbywają się na zebraniach władz Uczelni i kierunku, ale też są przedmiotem obrad Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, co potwierdzono protokołami. Przedmiotem rozważań jest zarówno ocena doboru instytucji współpracujących, jak i wpływ współpracy na program

studiów i doskonalenie jego realizacji, a co za tym idzie osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Wnioski służą doskonaleniu współpracy, a w konsekwencji programu studiów. Rezultatem takich dyskusji było powołanie do życia tak dobrze funkcjonujących inicjatyw, jak wspomniane wyżej Akademia Dobrych Praktyk, Akademia Kompetencji Przyszłości, Kongres Liderów Zmian i Kongres Liderów Zmian online.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami przybiera formy adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Nie ogranicza się do pozyskiwania miejsc praktyk i zapraszania praktyków do prowadzenia zajęć, ale przede wszystkim polega na aktywności Uczelni, w tym wizytowanego kierunku, na arenie publicznej, wchodzeniu we współpracę z instytucjami otoczenia biznesu i samorządu gospodarczego oraz aktywnego włączania się w życie społeczno-gospodarcze regionu. Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia, a przede wszystkim z potrzebami rynku pracy właściwego dla kierunku zarządzanie.

Współpraca ta ma stały charakter i obejmuje organizację praktyk i staży oraz wizyt studyjnych. Silnym jej przejawem jest udział przedstawicieli otoczenia w prowadzeniu zajęć i weryfikacji efektów uczenia się, co odpowiada celom kształcenia i potrzebom wynikającym z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

W ramach systemu zapewniania jakości kształcenia prowadzone są okresowe przeglądy współpracy w odniesieniu do programu studiów, zwłaszcza pod kątem programu studiów i doskonalenia jego realizacji oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Na szczególne podkreślenie zasługują te działania podejmowane przez Uczelnię, a wpisujące się w obszar oddziaływania kierunku zarządzanie, które prowadzą do pogłębiania współpracy między Uczelnią a otoczeniem społeczno-gospodarczym, dając ogromną wartość dodaną studentom kierunku, a jednocześnie oddziałując na otoczenie i czyniąc Uczelnię wszechnicą, w której do głosu dochodzą praktycy mówiący o obecnych i przyszłych trendach, konfrontujący teorię z praktyką i dający okazję wymiany myśli między interesariuszami różnych organizacji.

Działanie te odbywają się w ramach inicjatyw:

- Akademia Dobrych Praktyk – cykliczne wykłady otwarte dla studentów wszystkich kierunków WSiFZ oraz do osób spoza Uczelni, dotyczące zarządzania, finansów, ekonomii, funkcjonowania przedsiębiorstw, nowoczesnych technologii, etyki w biznesie i innych istotnych dla biznesu tematów;

- Kongres Liderów Zmian – coroczne wydarzenie gromadzące setki przedsiębiorstw i przedsiębiorców z województwa podlaskiego i województw ościennych oraz studentów kierunku zarządzanie;
- Kongres Liderów Zmian online – odbywające się 17 dnia każdego miesiąca o godzinie 17.00 webinaria, których myślą przewodnią jest „Czego uczy nas obecny kryzys o...?” – o pracy menedżera, o zarządzaniu emocjami, o zarządzaniu finansami, o rynku i sprzedaży, o pracy zdalnej itp.; forma wypracowana w czasie pandemii, która uniemożliwiła kontynuację Kongresu Liderów Zmian prowadzonego w formie stacjonarnej.

Warto również odnotować wprowadzenie do programu studiów zajęć o nazwie *funkcjonowanie i rozwój organizacji* (lub *alternatywny cykl akademii kompetencji przyszłości*) – jest to cykl wykładów prowadzonych przez praktyków gospodarczych, który ma na celu zapoznanie studentów z podejściem biznesowym do teorii i procesów, o których uczą się na innych zajęciach (wykłady te wymienione zostały w raporcie samooceny, podano też profil osób je prowadzących).

Wszystkie cykle cieszą się ogromnym zainteresowaniem, a w czasie pandemii Kongres Liderów Zmian online gromadził przed monitorami komputerów setki użytkowników z różnych grup zawodowych i społecznych. Trudno przecenić wartość zainicjowania takiego cyklu w sytuacji, kiedy wiele instytucji „zastygło” w bezruchu. Jest to znakomity przykład szerzenia ducha przedsiębiorczości i wiedzy wybiegającej daleko w przyszłość.

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku zarządzanie są generalnie zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Nauczyciele akademicki uczestniczący w procesie kształcenia na ocenianym kierunku studiów podejmują działania związane z podniesieniem stopnia internacjonalizacji kształcenia. Wydział Zarządzania w filii WSFiZ w Ełku stwarza warunki do rozwoju studentów w zakresie włączenia ich do międzynarodowego systemu szkolnictwa wyższego i przygotowania do działalności zawodowej.

Władze WSFiZ w Białymstoku, w tym władze Wydziału Zarządzania filii WSFiZ w Ełku, realizują przedsięwzięcia mające na celu umiędzynarodowienie procesu kształcenia. Opracowując projekty programu studiów na kierunku zarządzanie, przeprowadza się analizy programów studiów obowiązujących na innych, wybranych uczelniach zagranicznych. Ponadto, Uczelnia zawiera umowy bilateralne z wieloma uczelniami partnerskimi. Studenci wizytowanego kierunku oraz kadra realizująca kształcenie na tym kierunku mają możliwość skorzystania w wyjazdów edukacyjnych na podstawie 24 umów partnerskich w ramach programu Erasmus+, jakie WSFiZ w Białymstoku zawarła z uczelniami z całej Europy. Zgodnie z geograficznym kryterium doboru instytucji partnerskich, WSFiZ zawiera umowy o współpracy z uczelniami z różnych krajów, kierując się zasadą zróżnicowania regionalnego położenia partnerów. Dzięki polityce zróżnicowanego doboru uczelni partnerskich studenci i pracownicy mają

możliwość wyjazdu nie tylko do krajów anglojęzycznych, ale również do krajów, gdzie oficjalnym językiem jest np. język niemiecki, francuski, włoski czy rosyjski.

Studenci ocenianego kierunku są na bieżąco informowani o ofertach uczelni partnerskich w ramach programu Erasmus+ oraz wszelkich przedsięwzięciach o charakterze międzynarodowym. Informacje o ofercie wymian międzynarodowych udostępniane są studentom na tablicach ogłoszeń, stronie internetowej Uczelni, podczas wykładów oraz spotkań informacyjnych organizowanych na Wydziale Zarządzania. Władze Wydziału w ciągu roku akademickiego organizują spotkania ze studentami, w trakcie których informują o możliwości skorzystania z programu Erasmus+. Podczas spotkań informacyjnych studenci otrzymują „Student’s Calendar” - informator zawierający spis wszystkich uczelni partnerskich oraz warunków realizacji mobilności w programie Erasmus+. W spotkaniach informacyjnych dotyczących możliwości korzystania z programu Erasmus+ biorą także udział studenci (polscy lub zagraniczni), którzy skorzystali z mobilności w programie Erasmus+ i chcą podzielić się swoimi doświadczeniami z pobytu w uczelniach partnerskich, zachęcając studentów WSFiZ do większej aktywności w zakresie mobilności międzynarodowej. Przykładowo, w maju 2019r. miało miejsce spotkanie studentów kierunku zarządzanie z pracownikiem Działu Dydaktyki, Nauki i Współpracy z Zagranicą WSFiZ w Białymstoku, który przedstawił zasady rekrutacji i kwalifikacji studentów na wyjazd oraz zasady ich finansowania. W spotkaniu uczestniczył również student WSFiZ, który w ramach programu Erasmus+ jeden semestr studiów spędził w uczelni partnerskiej PA College na Cyprze. Z kolei w październiku 2019 r. miało miejsce spotkanie informacyjne na temat możliwości wymiany międzynarodowej w programie Erasmus+ z udziałem studentów z Technical University w Turcji, którzy przyjechali na studia do WSFiZ. Podobne inicjatywy adresowane są również do kadry zatrudnionej na Wydziale Zarządzania. Przykładowo, w maju 2019 r. w Filii WSFiZ w Ełku odbyła się prezentacja informacji na temat możliwości wyjazdów na wykłady i szkolenia kadry w ramach programu Erasmus+. W spotkaniu uczestniczyły 33 osoby, przedstawiciele różnych działów administracyjnych Uczelni oraz pracownicy dydaktyczni. Prezentacja dotyczyła formalnych aspektów i organizacji wyjazdów pracowników. Przedstawiono listę uczelni partnerskich, omówiono procedurę aplikacji i kwalifikacji na wyjazdy, przekazano informacje na temat finansowania wyjazdów oraz wysokości grantów. Podczas spotkania głos zabrali trzej pracownicy, dzieląc się swoimi doświadczeniami z odbytych wyjazdów do zagranicznych uczelni, zachęcając uczestników spotkania do udziału w wymianie w ramach programu Erasmus+. Pomimo wysiłków władz WSFiZ oraz Wydziału Zarządzania filii WSFiZ w Ełku, w latach 2016-2020 z programu Erasmus+ (studia i praktyki) nie skorzystał żaden student ocenianego kierunku. Jest to między innymi pochodną tego, że od 7 lat Wydział Zarządzania oferuje studia na kierunku zarządzanie w trybie niestacjonarnym. W związku z powyższym, studenci ocenianego kierunku pracują zawodowo i nie są zainteresowani opuszczaniem kraju na kilka miesięcy, a korzystanie z programu mobilności wiąże się z koniecznością przerwania pracy zawodowej na czas wyjazdu. Z kolei w przypadku nauczycieli akademickich, w latach 2016-2020 7 osób realizujących proces kształcenia na kierunku zarządzanie w filii WSFiZ w Ełku odbyło wyjazdy w celu szkoleń lub prowadzenia zajęć dydaktycznych do uczelni partnerskich w Hiszpanii, Portugalii, Estonii, na Litwie oraz Cyprze. Ze współpracy międzynarodowej WSFiZ korzystają również pracownicy administracji, którzy biorą udział w szkoleniach i stażach podnoszących ich kompetencje zawodowe. Przykładowo, pracownicy administracji Wydziału Zarządzania w filii WSFiZ w Ełku uczestniczyli w takich szkoleniach i stażach w Kazimiero Simonavicius Universitetas w Wilnie, Universida Degli Studi di Bari, Integrated Business Faculty w Skopje czy ISCEM w Lizbonie.

Kadra realizująca proces kształcenia na kierunku zarządzanie ma również możliwość uczestnictwa w różnego rodzaju międzynarodowych spotkaniach edukacyjnych i rozwojowych, konferencjach międzynarodowych, a także publikuje w językach obcych. Przykładowo, delegacja z WSFiZ, w której uczestniczyli nauczyciele akademicki realizujący zajęcia dydaktyczne na wizytowanym kierunku przebywała w Kazachskim Innowacyjnym Uniwersytecie Prawa i Nauk Humanistycznych. Nauczyciele akademicki reprezentujący kierunek zarządzanie przeprowadzili cykl zajęć dla studentów kazachskiej uczelni, a także uczestniczyli w spotkaniu z Ministrem Gospodarki Kazachstanu w Astanie. Przejawem realizacji działań na rzecz umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku zarządzanie jest także organizowane cyklicznie od roku 2004 polsko-niemieckie seminarium „Społeczna Gospodarka Rynkowa i Integracja Europejska”. Co roku reprezentanci środowiska akademickiego z Polski, Niemiec, a także Białorusi prowadzą inspirujące debaty w Filii WSFiZ w Ełku. Oprócz wykładowców z wymienionych krajów od trzech lat w seminarium uczestniczą także dwaj przedstawiciele Uniwersytetu w Princetown (USA). Od czterech lat seminarium organizowane jest we współpracy z Fundacją Konrada Adenauera w Polsce oraz Polskim Towarzystwem Ekonomicznym. Celem seminarium jest dyskutowanie idei społecznej gospodarki rynkowej i integracji europejskiej w kontekście aktualnych wydarzeń w Europie i świecie. Udział w seminarium jest otwarty zarówno dla pracowników Wydziału Zarządzania filii WSFiZ w Ełku, jak również dla studentów.

Kolejnym aspektem umiędzynarodowienia kształcenia jest dostosowanie nauczania języków obcych do współczesnych wymogów społeczno-gospodarczych. Studenci na kierunku zarządzanie uczestniczą w lektoratach z języka angielskiego, niemieckiego oraz rosyjskiego. W ramach lektoratów studenci ocenianego kierunku mają możliwość osiągnięcia biegłości w posługiwaniu się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. W semestrze 1, 2, 3 i 4 studenci uczestniczą w lektoratach językowych. W ramach semestru 5 realizują zajęcia z języka obcego specjalistycznego, natomiast w semestrze 6 zajęcia z przedmiotu *practical english course*, *praktischer deutschkurs* lub *prakticheskij kurs russkogo jazyka*. Lektorat zakończony jest egzaminem sprawdzającym opanowanie języka na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Umiędzynarodowienie Uczelni traktowane jest w WSFiZ jako proces dynamiczny, podlegający ciągłym zmianom, modyfikacjom. Wydział Zarządzania w filii WSFiZ w Ełku prowadzi okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia. Ocena skali międzynarodowej aktywności kadry jest dokonywana w trakcie okresowych ocen nauczycieli akademickich, natomiast ocena międzynarodowej aktywności studentów dokonywana jest na bieżąco przez władze Wydziału oraz koordynatora programu Erasmus+. Ponadto, na potrzeby rozwoju stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia w WSFiZ, w tym na kierunku zarządzanie w filii WSFiZ w Ełku, przeprowadza się cykliczne badanie ankietowe wśród studentów, którego celem jest m.in. zbadanie ich opinii na temat dostępności informacji o programie Erasmus+ i oferty wyjazdów.

Zespół oceniający PKA proponuje jako rekomendacje o charakterze doskonalącym:

- wprowadzenie przedmiotu swobodnego wyboru prowadzonego w języku obcym (angielskim, niemieckim, rosyjskim) i kończącego się zaliczeniem w języku obcym, oferowanego studentom kierunku zarządzanie realizującym studia w języku polskim;
- wprowadzenie zasady, iż przygotowując prace dyplomowe studenci wykorzystują przynajmniej 2 pozycje literatury obcojęzycznej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na ocenianym kierunku zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia. W WSFiZ w Białymstoku funkcjonują rozwiązania organizacyjne umożliwiające międzynarodową mobilność studentów i nauczycieli akademickich. Władze Wydziału Zarządzania w filii WSFiZ w Ełku motywują studentów i nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji i rozwijania kompetencji poprzez udział w programach wymiany międzynarodowej, a współpraca z zagranicznymi instytucjami akademickimi wpływa pozytywnie na poziom kształcenia poprzez uwzględnienie wiedzy zdobytej w innych ośrodkach akademickich. Nauczyciele akademicy są przygotowani do nauczania, a studenci są przygotowani do udziału w wymianie międzynarodowej dzięki właściwemu uczeniu się języków obcych. Udział nauczycieli akademickich w wymianie międzynarodowej wskazuje na dostateczną aktywność. Umiędzynarodowienie kształcenia jest monitorowane przez władze WSFiZ w Białymstoku, w tym władze filii WSFiZ w Ełku. Podlega ono systematycznym ocenom z udziałem studentów, a wyniki tych ocen wykorzystuje się do doskonalenia działań zorientowanych na umiędzynarodowienie kształcenia na wizytowanym kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studenci kierunku zarządzanie mają dostęp do zróżnicowanych form wsparcia w procesie uczenia się, które zapewnia system wsparcia funkcjonujący na kierunku. System odpowiada na zindywidualizowane potrzeby studentów i grup interesariuszy (w tym studentów z niepełnosprawnościami i studentów znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej).

Funkcjonujące na Uczelni od 2003 roku Biuro Karier współpracuje z wieloma instytucjami, które w ramach współpracy z Wydziałem Zarządzania organizują praktyki zawodowe dla studentów kierunku zarządzanie. Biuro Karier wspiera również studentów w trakcie poszukiwania miejsca odbywania praktyk zawodowych. W celu wsparcia studentów w funkcjonowaniu na rynku pracy, Biuro Karier organizuje indywidualne i bezpłatne konsultacje z doradcą zawodowym, w ramach których identyfikowany jest potencjał zawodowy, określany jest profil osobowościowy, a także ocena preferencji zawodowych. Dzięki zindywidualizowanej formie spotkań, studenci przy wsparciu kompetentnej w tym zakresie osoby przygotowują indywidualny plan rozwoju zawodowego, który w połączeniu z pomocą w zakresie tworzenia dokumentów aplikacyjnych pozwala studentom w wejściu na rynek pracy i znalezieniu zatrudnienia w zawodzie. Doradca zawodowy jest do dyspozycji

studentów w ramach swojego cotygodniowego dyżuru, jak również można umówić się na rozmowę zgodnie z preferencjami czasowymi studenta. Czas trwania spotkań jest ustalany indywidualnie w zależności od potrzeb. Studenci mogą wziąć udział w teście FRIS diagnozującym potencjał zawodowy, którego wyniki omawiane są indywidualnie z wykwalifikowanym pracownikiem Biura Karier. W trakcie terminów zjazdowych studentów niestacjonarnych, w piątki organizowane są spotkania z praktykami i osobami związanymi z biznesem, w ramach których studenci mogą dowiedzieć się więcej na tematy związane z prowadzeniem swojej działalności. Osoby, które prowadzą spotkania i wykłady wywodzą się z różnych branż zawodowych, między innymi coachingu czy doradztwa zawodowego. W ramach swojej działalności, Biuro Karier odpowiada za wspieranie studentów w procesie realizacji praktyk zawodowych. Na podstawie porozumień zawartych między władzami Wydziału Zarządzania, a przedstawicielami lokalnych instytucji, między innymi Urzędem Miasta w Ełku, Parkiem Naukowo-Technologicznym w Ełku, a także firmami, między innymi Wasilewski i Syn Sp. z o. o. oraz ADBIT, studenci mogą realizować praktyki w ramach jednej z czterech ścieżek kształcenia ujętych w programie studiów.

Studenci, którzy uzyskali wysoką średnią ocen lub posiadają osiągnięcia naukowe, artystyczne lub osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie na poziomie przynajmniej krajowym mogą ubiegać się o stypendium rektora. Stypendium przysługuje również studentom pierwszego roku (pod warunkiem złożenia w tym samym roku egzaminu maturalnego), którzy są laureatami olimpiady międzynarodowej, medalistą co najmniej współzawodnictwa sportowego o tytuł Mistrza Polski lub laureatem/finalistą olimpiady stopnia centralnego. Rokrocznie 10% najlepszych studentów kierunku zarządzanie otrzymuje stypendium rektora. Wybitnie uzdolnieni studenci mogą wystąpić z wnioskiem do dziekana o zgodę na studiowanie w trybie indywidualnego programu studiów pod kierunkiem opiekuna naukowego powołanego przez dziekana spośród nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym. Studenci mogą ubiegać się o nagrody Prezydenta Miasta Ełku w corocznych konkursach na najlepsze prace dyplomowe. Absolwenci wyróżniający się osiągnięciami są zapraszani do udziału w Klubie Liderów Zmian – inicjatywie Uczelni, która ma na celu promowanie dobrych praktyk i osób odnoszących sukces w swojej dziedzinie.

Uczelnia wspiera projektową działalność samorządu studenckiego, między innymi wydarzenia integracyjne dla studentów kierunku zarządzanie. Studenci, którzy chcą podjąć inicjatywę wykraczającą poza program studiów, między innymi wziąć udział w konferencji oraz podjąć badania mogą zgłosić się z wnioskiem do dziekana wydziału oraz rektora Uczelni, który podejmuje decyzję o dofinansowaniu inicjatywy. Uczelnia stwarza taką możliwość, jednak ze względu na prowadzenie kierunku jedynie w trybie niestacjonarnym, studenci nie byli dotychczas zainteresowani tego typu wsparciem. Rozwijanie umiejętności z zakresu przedsiębiorczości realizowane jest w ramach przedmiotów ujętych w programie studiów. *Planowanie kariery, przedsiębiorczość, biznesplan* i inne, to przykłady przedmiotów, których treść kształcenia dostosowana jest do kształtowania umiejętności przedsiębiorczych i biznesowych.

System wsparcia na kierunku zarządzanie jest dostosowany do potrzeb różnych grup studentów – w tym potrzeb indywidualnych. Za monitorowanie i funkcjonowanie wsparcia studentów z niepełnosprawnościami odpowiedzialny jest Pełnomocnik Rektora ds. Studentów Niepełnosprawnych. Uczelnia zapewnia pełne wsparcie infrastrukturalne oraz techniczne poprzez możliwość skorzystania ze stanowisk komputerowych wyposażonych w narzędzia i oprogramowanie dostosowane do osób z niepełnosprawnościami (monitory dotykowe, nakładki powiększające). Student z niepełnosprawnością może skorzystać z indywidualnej organizacji studiów. Student

z orzeczoną niepełnosprawnością może ubiegać się o zmianę warunków uczestnictwa w zajęciach, zmianę form weryfikowania efektów uczenia się, umożliwienie korzystania z akcesoriów rejestrujących dźwięk lub obraz, a także udział w alternatywnej formie realizacji zajęć wychowania fizycznego w tym dostosowanych do potrzeb osoby z niepełnosprawnością. Studenci z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się o zmianę sposobu walidacji przedmiotu w tym zmiany formy pisemnej na ustną i zamiennie, przedłużenia czasu trwania egzaminu lub zaliczenia, stosowania dodatkowych urządzeń technicznych lub zmianie miejsca egzaminu. Uczelnia zatrudnia osobę na stanowisku specjalisty ds. osób niepełnosprawnych, która udziela pomocy studentom z niepełnosprawnościami w pełnym udziale w procesie kształcenia (pomoc w poruszaniu, tworzeniu notatek). Do obowiązków tego stanowiska należy również monitorowanie problemów studentów z niepełnosprawnościami i zgłaszanie ich właściwym władzom Uczelni, utrzymywanie czystości w miejscach przeznaczonych dla osób z niepełnosprawnościami i informowanie o usterkach zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu ludzi.

System wsparcia zakłada zindywidualizowane podejście do pracy studenta, co skłania prowadzących zajęcia dydaktyczne do dostrzegania i rozwijania potrzeb edukacyjnych studentów. Zgodnie z obowiązującymi na kierunku zarządzanie regułami wynikającymi z Regulaminu studiów Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku, student ma możliwość zgłaszania postulatów związanych z programem studiów, tokiem studiów, procesem kształcenia i innych kwestii związanych z Uczelnią. W ramach indywidualizacji procesu kształcenia, studenci mogą również realizować program studiów w trybie indywidualnego programu studiów, który obejmuje indywidualny plan studiów i program kształcenia oraz indywidualną organizację studiów. Studenci znajdujący się w wyjątkowej sytuacji życiowej, wznawiający studia w Uczelni, przenoszący się z innej uczelni lub przyjęci na studia w wyniku potwierdzenia efektu uczenia się mogą złożyć wniosek o przyznanie indywidualnego harmonogramu zajęć, który polega na zmianie terminu lub/i sposobu realizacji oraz zaliczania modułów/przedmiotów obowiązujących na semestrze lub roku studiów. Studenci mogą ubiegać się o urlop krótkoterminowy (w zakresie jednego lub dwóch miesięcy) lub długookresowy (na okres semestru lub jednego roku akademickiego). Krótki termin urlopu przysługuje w przypadku ważnych okoliczności losowych, natomiast urlop długookresowy przysługuje studentom w przypadku długotrwałej choroby, trudnej sytuacji materialnej, odbywania studiów zagranicznych, ciąży, urodzenia dziecka lub opieki nad nim i w innych ważnych okolicznościach.

Dziekanat prowadzi Rejestr skarg i wniosków studentów, który wykorzystywany jest do podejmowania działań naprawczych. Studenci mają możliwość częstego wypełniania ankiet mających na celu zidentyfikowanie potrzeb i problemów studentów w anonimowy sposób. Każdy student indywidualnie, przy wsparciu starosty grupy studenckiej lub samorządu studenckiego może zgłosić swój wniosek lub skargę bezpośrednio do dziekana lub rektora Uczelni. Pomoc zapewniana przez dziekana jest kompleksowa, efektywna i przebiega w przychylnym wobec studentów podejściu. W proces rozwiązywania i wyjaśniania sytuacji, instytucja, do której zgłoszono sprawę może poprosić o zajęcie stanowiska działą bądź osoby, które mogą być powiązane z sytuacją. W przypadku gdy rozstrzygnięcie sprawy nie jest zadowalające, student zgodnie z Regulaminem Studiów ma możliwość odwołania się do rektora w terminie 14 dni od dnia przekazania rozstrzygnięcia. W proces rozwiązywania sporów włączany jest samorząd studencki, który w ramach spotkań z władzami dziekańskimi ma swój wkład w wypracowanie rozwiązania satysfakcjonującego strony sporu.

Studenci rozpoczynający studia na kierunku zarządzanie biorą udział w spotkaniu z władzami Uczelni, w ramach których otrzymują informacje związane zarówno z planami studiów, efektami uczenia się, organizacją roku akademickiego, w sprawach organizacyjnych, jak również poruszane są kwestie

bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy. Przedstawiciele samorządu studenckiego organizują dla studentów pierwszego roku spotkania, w ramach których przedstawiają zagadnienia związane z prawami i obowiązkami studenta, procedury związane z rozliczaniem roku akademickiego, funkcjonowaniem kół naukowych i organizacji, systemu stypendialnego oraz pozostałych kwestii wchodzących w skład procesu studiowania. Uczelnia realizuje projekt pod nazwą „Akademia Budowania Odporności Psychicznej WSFiZ”. W ramach projektu studenci mogą brać udział w konsultacjach indywidualnych, w ramach których studenci mogą liczyć na rozmowę, analizę oraz wsparcie w zakresie rozwiązywania problemów natury psychologicznej. Projekt zakłada również realizację konsultacji grupowych – interaktywnych wykładów na temat strategii budowania odporności psychicznej.

Studenci mają możliwość kontaktu z prowadzącymi zajęcia za pomocą poczty elektronicznej. W ramach realizacji toku kształcenia, w Uczelni funkcjonuje system eStudent. Zajęcia w trybie kształcenia na odległość odbywają się przy wykorzystaniu narzędzi Microsoft (ze wsparciem pakietu Office). Studenci biorą udział w szkoleniach, które mają na celu objaśnienie funkcjonowania platform wspierających proces kształcenia w trybie zdalnym, a także przedstawienie elementów edukacyjnych z zakresu bezpieczeństwa w sieci.

Studenci mają możliwość ubiegania się o stypendia, którego zasady określa uczelniany regulamin pomocy materialnej. Stypendium socjalne może otrzymać student znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej. W wyjątkowych i szczególnie uzasadnionych przypadkach, student może otrzymać stypendium socjalne w zwiększonej wysokości. W przypadku śmierci bliskiej osoby, poniesienia strat na skutek klęski żywiołowej, choroby studenta lub członka gospodarstwa domowego, utraty pracy bądź znalezienia się w przejściowo trudnej sytuacji życiowej z powodu wypadku, student może ubiegać się o zapomogę. Studenci otrzymują ulgi finansowe przyznawane zgodnie z Instrukcją finansową dla kandydatów i studentów pod postacią zniżek w opłatach czesnego. Studenci mają możliwość brania udziału w dyżurach i konsultacjach prowadzących. Godziny konsultacji są dostosowane do planów zajęć studentów. W przypadku gdy obowiązki studenta nie pozwalają na skorzystanie z konsultacji, prowadzący zajęcia dostosowują się do możliwości studenta. Konsultacje oraz dyżury pozwalają studentom uzyskać dodatkową wiedzę w zakresie prowadzonego przedmiotu oraz informacji odnośnie procesu oceniania i weryfikacji efektów uczenia się.

Studenci kierunku zarządzanie mogą również odbywać spotkania i konsultacje z opiekunem kierunku oraz z władzami dziekańskimi w ramach dyżurów. Polityka władz dziekańskich zakłada mianowanie opiekunem roku nauczyciela, który planowany jest do prowadzenia zajęć z daną grupą studencką, co pozytywnie wpływa na przepływ informacji pomiędzy opiekunem, a studentami. Spotkania te służą rozwiązywaniu bieżących problemów, a także tworzą pole do zgłaszania wniosków i skarg związanych z procesem uczenia się na Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku, filii w Ełku. Spotkania stwarzają pole do zgłaszania propozycji, wniosków oraz problemów, które pojawiają się w trakcie realizowania procesu kształcenia na kierunku zarządzanie. Sprawy administracyjne związane z tokiem studiów na kierunku zarządzanie prowadzi Dziekanat. Do głównych zadań jednostki należy prowadzenie akt osobowych studentów, ewidencja osiągnięć, sprawy administracyjne związane z procesem dyplomowania oraz inne bieżące sprawy studentów i ich obsługa. Pracownicy Dziekanatu odpowiadają również za system Recto, który wykorzystywany jest do obsługi studentów i spraw administracyjnych. Kadra administracyjna dziekanatu i pozostałych działów uczelni wspiera studentów w zakresie rozwiązywania ich problemów, wniosków, a także bieżącej obsługi. Obsługa studentów przebiega w sposób efektywny i kompetentny.

Samorząd studencki Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku, filii w Ełku bierze aktywny udział w opiniowaniu programu studiów, regulaminu studiów i innych dokumentów, które wpływają na kreowanie życia codziennego Uczelni. Przedstawiciel samorządu studenckiego jest członkiem Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, która odpowiada za monitorowanie i utrzymanie jakości kształcenia na kierunku zarządzanie. Członkowie samorządu wyrażają interesy studentów wobec organów Uczelni i na zewnątrz, a także inicjują działalność naukową i kulturalną. Samorząd studencki otrzymuje wsparcie finansowe pod postacią corocznego budżetu samorządu rozdzielanego wewnątrz na organ główny oraz organ funkcjonujący w filii Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Ełku. Samorząd studencki ma do dyspozycji pomieszczenie w budynku Uczelni, które wykorzystywane jest do realizacji bieżących zadań samorządu. Władze uczelni odbywają regularne spotkania z samorządem studenckim, w ramach których poruszane są aktualne tematy związane z funkcjonowaniem Uczelni. Dzięki tego typu spotkaniom, samorząd studencki ma możliwość zgłaszania swoich potrzeb oraz poruszania kwestii związanych z jakością kształcenia na kierunku zarządzanie.

Uczelnia prowadzi raz w semestrze badanie ankietowe, w ramach którego zbiera oceny i opinie na temat prowadzących zajęcia i jakości przedmiotów realizowanych w ramach programu studiów. Studenci oceniają kwestie związane z regularnością, punktualnością, sposobie przekazywania informacji, wykorzystywania przykładów w trakcie kształcenia, możliwości dotyczących zgłaszania pytań i wątpliwości, przygotowania prowadzącego do zajęć, jasności kryteriów oceny, przestrzegania terminów i poziomu kultury osobistej.

Ankieta pod tytułem „Oczekiwania studentów i doskonalenie WSiFZ w Białymstoku” umożliwiła Uczelni zebranie opinii studentów związanych z oceną uczelni, wiedzy, kompetencji i umiejętności uzyskiwanych w trakcie studiów, procesu i warunków studiowania w aspektach zarówno on-line jak i systemie tradycyjnym. Studenci mogą wypowiedzieć się również w kwestii organizacji procesu studiowania i technicznych warunków procesu studiowania (w tym infrastruktury i zasobów). Badanie pozwoliło przy pomocy pytań otwartych zebrać refleksje studentów na temat mocnych i słabych stron Uczelni i wdrożenie działań doskonalących. Na prośby studentów i uwagi związane z niską jakością usług oferowanych przez najemcę baru, Uczelnia podjęła decyzję o zakończeniu umowy i nawiązaniu współpracy z nowym dostawcą usług.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na kierunku zarządzanie funkcjonuje system wsparcia studentów uwzględniający indywidualne potrzeby studentów, a także zróżnicowane potrzeby grup interesariuszy, w tym studentów z niepełnosprawnościami i studentów znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Działające na Uczelni Biuro Karier wspiera studentów w zakresie poszukiwania pracy, aktywizacji na rynku pracy i rozwoju kompetencji zawodowych. Studenci wybitni mają możliwość pobierania stypendium, a także mają możliwość uzyskania zgody na studiowanie w indywidualnych trybach. Uczelnia dysponuje instrumentami wsparcia inicjatyw studenckich – samorząd studencki otrzymuje dofinansowanie z budżetu, a studenci mają możliwość wnioskowania o dofinansowanie do inicjatyw.

Studenci z niepełnosprawnością mogą ubiegać się o zróżnicowane formy wsparcia w procesie kształcenia, w tym między innymi wsparcie asystenta, zmianę formy realizacji zajęć i weryfikacji

efektów uczenia się. System wsparcia zakłada zindywidualizowane podejście do pracy studenta, co skłania prowadzących zajęcia dydaktyczne do dostrzegania i rozwijania potrzeb edukacyjnych studentów. Uczelnia monitoruje i reaguje na problemy zgłaszane przez środowisko studenckie, odpowiadając na identyfikowane potrzeby. W razie wystąpienia sytuacji problemowej, studenci mogą zgłosić się pisemnie lub ustnie do rektora lub władz dziekańskich. W proces rozstrzygania sporów i problemów angażowany jest samorząd studencki, który wraz z przedstawicielami Uczelni i wnioskujących studentów odbywa spotkania mające na celu wypracowanie rozwiązania zadowalającego dla wszystkich stron konfliktu. Studenci są uświadamiani na temat funkcjonowania Uczelni, bezpieczeństwa i higieny pracy, a także metod przeciwdziałania sytuacjom dyskryminującym i o charakterze mobbingowym w ramach spotkań z przedstawicielami władz Uczelni i samorządu studenckiego. Studenci mają możliwość ubiegania się o stypendia, którego zasady określa uczelniany regulamin pomocy materialnej. Stypendium socjalne może otrzymać student znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej.

Kadra administracyjna wspierająca proces kształcenia zatrudniona w uczelnianych działach wspiera studentów w zakresie rozwiązywania ich problemów, wniosków, a także bieżącej obsługi. Obsługa studentów przebiega w sposób efektywny, kompetentny i otwarty wobec potrzeb studentów. Samorząd studencki Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku bierze aktywny udział w opiniowaniu programu studiów, regulaminu studiów i innych dokumentów, które wpływają na kreowanie życia codziennego Uczelni. Uczelnia wspiera prawidłowe funkcjonowanie samorządu studenckiego finansowo, materialnie i merytorycznie, a także organizuje pole do współpracy zapraszając przedstawicieli studentów do różnych gremiów uczelnianych i zespołów roboczych. Za monitorowanie i badanie wsparcia studentów odpowiada Uczelniana Komisja ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia i Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia. Komisje realizują badania, które identyfikują mocne i słabe strony procesu kształcenia, infrastruktury oraz organizacyjnych i technicznych warunków studiowania.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Strona internetowa Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku, Filii w Ełku, Biuletyn Informacji Publicznej, kanały social media, a także gabloty informacyjne w Uczelni są głównymi kanałami zapewniania publicznego dostępu do informacji. Strona internetowa oraz Biuletyn Informacji Publicznej zapewniają stały dostęp do informacji i dokumentów, między innymi programów studiów, warunków rekrutacji na studia, regulaminów opłat, regulaminu studiów, a także wzorów umów edukacyjnych. Serwisy internetowe stanowią źródło zawierające informacje o prowadzonych kierunkach, specjalnościach, cenach za studia, aktualnościach, badaniach, nauce oraz współpracy z biznesem. Obie platformy są dostępne bez konieczności zalogowania się i są łatwo dostępne dla

zainteresowanych. Platformy cechują się aktualnością i przejrzystością, co pozytywnie wpływa na jakość korzystania z serwisów.

Zespół oceniający PKA rekomenduje umieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej sylabusów przedmiotów realizowanych na kierunku zarządzanie celem zapewnienia publicznego dostępu do dokumentów dla różnych grup interesariuszy.

Strona domowa Filii w Ełku oraz Biuletyn Informacji Publicznej Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku zawierają wszystkie niezbędne informacje związane z procesem rekrutacyjnym (w tym warunki, terminy, wymagania), a także organizacją procesu weryfikowania i oceniania efektów uczenia się (w tym uznawania efektów uczenia się). W ramach serwisu interesariusz może uzyskać dostęp do uregulowań wewnętrznych, w tym m.in. do Regulaminu Studiów i regulaminu pomocy materialnej. Informacje te są kompletne i aktualne, a także dostępne publicznie dla wszystkich grup odbiorców. Serwisy internetowe odpowiadają za zapewnienie dostępu do informacji związanych z procesem rekrutacyjnym (w tym warunków przyjęcia na studia, terminarze rekrutacji), program studiów, efekty uczenia się, opis procesu nauczania, zasady dyplomowania, charakterystyka systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się oraz organizację procesu kształcenia. Osoby zainteresowane, w ramach publicznego dostępu do informacji mogą uzyskać wiedzę dotyczącą przyznawanych kwalifikacji i tytułów zawodowych, charakterystyki warunków studiowania oraz elementów systemu wsparcia studentów. W ramach serwisu, umieszczone są również informacje związane z działalnością studencką, projektach i badaniach realizowanych na Uczelni, co stanowi zachętę dla studentów chcących rozpocząć studia na kierunku zarządzanie. Zespół oceniający PKA po zapoznaniu się z dostępnymi materiałami rekomenduje umieszczenie sylabusów przedmiotów realizowanych na kierunku zarządzanie do publicznego dostępu, aby zapewnić równy dostęp poszczególnym grupom interesariuszy zainteresowanych programem realizowanym na kierunku.

Kanały publicznego dostępu do informacji są aktualizowane na bieżąco. W przypadku gdy interesariusz nie może odnaleźć interesującej go informacji, może skontaktować się z jednostką bezpośrednio odpowiadającą za dany zakres poprzez dane kontaktowe udostępnione na stronie internetowej. W drugiej połowie 2020 roku, przeprowadzono badanie strony internetowej, która miało na celu zweryfikowanie potrzeb i wymagań studentów. Za analizę potrzeb, opracowanie nowych treści i materiałów graficznych odpowiadał powołany przez rektora Zespół ds. przygotowania strony internetowej Uczelni. W skład zespołu weszli przedstawiciele studentów. Efektem działań było przebudowanie strony internetowej zgodnie z zidentyfikowanymi potrzebami i udostępnienie jej do ogólnego użytku. Samorząd studencki Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku zorganizował ankietę oceniającą nowo powstałą stronę internetową, a jej wyniki zostały wykorzystane do wdrożenia działań naprawczych i doskonalących.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów, Filia w Ełku zapewnia stały dostęp do niezbędnych informacji związanych z procesem rekrutacyjnym (w tym warunki, terminy, wymagania). Dane prezentowane w serwisach są aktualne i kompletne, a także dostępne publicznie dla interesariuszy. Strona internetowa zawiera informacje dodatkowe, stanowiące zachętę dla potencjalnych kandydatów, między innymi o projektach, współpracy z otoczeniem i samorządzie studenckim. W siedzibie Uczelni

informacje umieszczane są na tablicach informacyjnych. Informacje zawarte są w sposób przejrzysty, który umożliwia łatwe korzystanie z dostępnych zasobów.

Publiczny dostęp do informacji jest realizowany również poprzez Biuletyn Informacji Publicznej, w ramach którego dostępny jest Statut uczelni, Misja i strategia, Regulamin studiów, Zasady i tryb przyjmowania na studia, Regulamin potwierdzania efektów uczenia się i inne regulacje wewnętrzne uczelni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Wyznaczona została osoba sprawująca nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów, określone zostały w sposób przejrzysty kompetencje i zakres odpowiedzialności tej osoby, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku. Osobą tą jest Dziekan Wydziału Zarządzania. Zgodnie ze statutem Uczelni do jego zadań należy organizacja pracy wydziału; reprezentowanie wydziału; sprawowanie nadzoru nad działalnością wydziału, w tym działalnością dydaktyczną i badawczą; wydawanie decyzji w indywidualnych sprawach dotyczących studentów wydziału, w tym decyzji administracyjnych, na podstawie upoważnienia udzielonego przez Rektora oraz inne określone przez Rektora.

Generalnie sprawy związane z zapewnieniem polityki jakości kształcenia reguluje Zarządzenie nr RK.021.41.2019 Rektora Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku z dnia 19 listopada 2019 r. w sprawie zasad doskonalenia Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku. Za realizację działań odpowiadają na szczeblu Uczelni – Uczelniana Komisja ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, zaś na szczeblu Wydziału – Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia. Funkcjonowanie USZiDJK oparte jest na powtarzalnym cyklu działań, obejmującym:

1. planowanie zadań w zakresie doskonalenia procesu kształcenia;
2. realizację przyjętych zamierzeń;
3. weryfikację uzyskanych efektów;
4. określenie i wdrożenie zmian do USZiDJK, w oparciu o wyniki zrealizowanych zadań.

Nadzór nad funkcjonowaniem USZiDJK sprawuje Rektor. W jej skład wchodzi dziesięciu członków, w tym Prorektor ds. Dydaktyki i Współpracy z Zagranicą (jako przewodniczący), nauczyciele akademicy, interesariusze zewnątrzni, przedstawiciel studentów i sekretarz.

Na Wydziale Zarządzania funkcjonuje sprawdzony i sformalizowany proces projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów. Odbywa się to na podstawie przyjętych

procedur. Prace koncepcyjne realizowane są pod kierunkiem Pana dziekana. Wstępna wersja projektu programu studiów na kolejny cykl kształcenia jest opracowywana na bazie doświadczeń wynikających z krytycznej oceny programu w poprzednim cyklu nauczania. Uwzględnia się przy tym opinie zebrane od studentów (podczas bieżących spotkań i dyskusji) i członków Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (podczas cyklicznych posiedzeń). Pod uwagę brane są także wzorcowe programy studiów z innych uczelni krajowych i zagranicznych. W dalszej kolejności projekt programu studiów, w tym efektów uczenia się, jest następnie konsultowany z wykładowcami, by następnie po naniesieniu ewentualnych korekt przekazać go do zaopiniowania samorządowi studenckiemu. Kolejnym etapem jest wyrażenie pisemnych opinii przez przedstawicieli współpracujących z wydziałem firm i instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego (takich jak np.: Park Naukowo-Technologiczny w Ełku, Urząd Miasta Ełku, Sąd Rejonowy w Ełku, Składnica Maszyn w Grajewie, PROGRES Usługi Reklamowe w Ełku, Agencja Celną PRIMA w Ełku). Skorygowany projekt jest analizowany przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, która po jego przyjęciu przekazuje go do ostatecznej weryfikacji i zaopiniowania przez Uczelnianą Komisję ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Końcowym etapem prac w zakresie zatwierdzania programu studiów jest jego przyjęcie przez Senat WSFiZ w Białymstoku w drodze uchwały.

Zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr RK.021.41.2019 w trakcie roku akademickiego mogą być realizowane działania zmierzające do rozwiązywania problemów w funkcjonowaniu systemu zapewnienia jakości kształcenia. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów precyzuje Uchwała Nr 4 Senatu Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie określenia wytycznych w zakresie ustalania programów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz w zakresie wykonywania podstawowych zadań uczelni od roku akademickiego 2020/2021.

Dziekan Wydziału Zarządzania przeprowadza systematyczne oceny programu studiów obejmujące efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami rynku pracy, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, praktyki zawodowe, wyniki nauczania i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów. Poniżej zamieszczono informacje na temat modyfikacji programów nauczania, jakie miały miejsce w ciągu ostatnich 5 lat:

1. 2020/2021 względem 2019/2020

- a. Zwiększono o 8h kontaktowych wymiar zajęć z przedmiotu *podstawy logistyki*;
- b. Zwiększono o 8h kontaktowych wymiar zajęć z przedmiotu *przedsiębiorczość*, zamiast konwersatorium przewidziano realizację przedmiotu w formie ćwiczeń i wykładów;
- c. Zamieniono kolejność przedmiotów *bankowość* i *rachunkowość finansowa* względem semestrów.

2. 2019/2020 względem 2018/2019

- a. Zmiana układu i struktury przedmiotów: (usunięto grupę „przedmiotów do wyboru” i zredukowano liczbę specjalności z 10 do 4, w zamian zwiększono liczbę przedmiotów w ramach „grup zajęć do wyboru” z 4 do 8);
- b. Zwiększono liczbę zjazdów na st. niestacjonarnych z 7 do 8 (w konsekwencji liczne zmiany wymiaru godzin kontaktowych dla przedmiotów);

- c. Zmieniono rozkład punktów ECTS (w szczególności względem przedmiotów „przeładowanych” punktami ECTS i pracą własną studentów);
 - d. Do programu studiów prowadzono konwersatoria;
 - e. Dodano przedmioty: *język obcy specjalistyczny* i *practical english course* lub *praktischer deutschkurs* lub *prakticheskij kurs russkogo jazyka*;
 - f. Zamiast przedmiotu socjologia wprowadzono przedmioty: *etyka biznesu* i *psychologia społeczna*;
 - g. Dodano przedmioty: *makroekonomia*, *planowanie kariery*, *podstawy logistyki*;
 - h. Zwiększono wymiar godzinowy *praktyk zawodowych* i ich ulokowanie względem semestrów;
 - i. W ramach grup zajęć do wyboru dodano studentom możliwość wyboru spośród przedmiotów: *autoprezentacja i kształtowanie wizerunku*, *inteligencja emocjonalna i relacji*, *komunikacja interpersonalna*;
 - j. Zmieniono rozkład zajęć *funkcjonowanie i rozwój organizacji* względem semestrów.
3. 2018/2019 względem 2017/2018
- a. Zwiększono o 7h kontaktowych wymiar zajęć z przedmiotu *technologie informacyjne*;
 - b. Zwiększono o 14h kontaktowych wymiar zajęć z przedmiotu *rachunkowość*;
 - c. Zwiększono o 7h kontaktowych wymiar zajęć z przedmiotu *międzynarodowe stosunki gospodarcze i integracja europejska*;
 - d. Zwiększono o 7h kontaktowych wymiar ćwiczeń z przedmiotu *informatyka w zarządzaniu*;
 - e. Usunięto przedmiot: procesy *informacyjne w zarządzaniu*;
 - f. Dodano moduł specjalnościowy: Zarządzanie bezpieczeństwem publicznym;
 - g. Zwiększono wymiar godzinowy prac projektowych dla kilku przedmiotów.
4. 2017/2018 względem 2016/2017
- a. Zmiana rozkładu bloku zajęć z języka obcego względem semestrów;
 - b. Usunięto przedmiot *geografia ekonomiczna*;
 - c. Dodano przedmioty: *zarządzanie procesowe*, *coaching*;
 - d. Zmieniono nazwy trzech modułów specjalnościowych;
 - e. Nieznacznie zmodyfikowano rozkład punktów ECTS względem kilku przedmiotów.
5. 2016/2017 względem 2015/2016
- a. Zmieniono wymiar godzin zajęć z języka obcego;
 - b. Zmieniono układ kilku przedmiotów względem semestrów;
 - c. Usunięto przedmioty *matematyka* i *zarządzanie rozwojem regionalnym*;

- d. Zamiast przedmiotu *statystyka* wprowadzono przedmiot *statystyka i elementy prognozowania*;
- e. Zwiększono o 7h kontaktowych wymiar ćwiczeń z przedmiotów: *marketing, podstawy nauki o przedsiębiorstwie, finanse przedsiębiorstw*;
- f. Dodano trzy moduły specjalnościowe: zarządzanie kadrami i płace, zarządzanie w przedsiębiorstwie, zarządzanie w instytucjach pomocy społecznej;
- g. Dodano przedmiot *nowe koncepcje zarządzania ludźmi*;
- h. Przedmiot *podstawy logistyki* zastąpiono przedmiotem *logistyka w przedsiębiorstwie*;
- i. Przedmiot *podstawy gospodarki przestrzennej* zastąpiono przedmiotem *zarządzanie w jednostkach administracji publicznej*;
- j. Przedmiot *polityka regionalna i lokalna* zastąpiono przedmiotem *zarządzanie regionalne i lokalne*;
- k. Nieznacznie zmodyfikowano rozkład punktów ECTS względem kilku przedmiotów.

Głównymi przyczynami powyższych zmian były: dostosowanie programu studiów do regulacji MNiSW, opinie nauczycieli akademickich, sugestie interesariuszy zewnętrznych, oczekiwania studentów, realne zapotrzebowanie na specjalizacyjne ścieżki kształcenia.

Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są trafnie dobrane do celów i zakresu oceny, obejmujących kluczowe wskaźniki ilościowe postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiągnięciu efektów uczenia się, prace etapowe, dyplomowe oraz egzaminy dyplomowe, informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców, informacje dotyczące ścieżek kariery absolwentów.

Na potrzeby optymalizacji programu kształcenia przeprowadzana jest wśród studentów ankietyzacja (minimum raz w roku akademickim – z zachowaniem anonimowości). Jednym z kluczowych zagadnień ujętych w ankiecie jest właśnie kwestia oceny programu studiów (możliwość zgłaszania uwag względem treści programowych, przedmiotów, wykładowców itd.). Ponadto studenci mają możliwość bieżącego zgłaszania uwag i sugestii na temat programu studiów podczas dyżurów Dziekana oraz za pośrednictwem wiadomości e-mail.

Przewodniczący Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia sporządza corocznie „Raport z funkcjonowania systemu za miniony rok akademicki”. Przykładowo w 2019 podjęto następujące działania w zakresie monitoringu i doskonalenia programu studiów na kierunku ocenianym kierunku zarządzanie:

1. zebrano i dokonano analizy opinii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych (reprezentowane organizacje: Urząd Miasta Ełku, Park Naukowo-Technologiczny w Ełku, SM Mlekpól w Grajewie, Państwowa Inspekcja Pracy Oddział w Ełku, British American Tobacco Augustów, „Prima” s.c., Biuro Usług Rachunkowych ATUT, MW Doradztwo Biznesowo-Szkoleniowe) w efekcie których m.in.: wprowadzono przedmiot *podstawy logistyki* do grupy przedmiotów kierunkowych; zwiększono liczbę przedmiotów z zakresu prawa, dodano przedmioty *etyka i psychologia społeczna* oraz przedmiot, który w całości jest prowadzony

w języku obcym *practical english course* lub *praktischer deutschkurs* lub *prakticheskij kurs russkogo jazyka* (w zależności od języka wybranego przez studenta); zmodyfikowano program studiów (w zakresie rodzajów zajęć, grupa zajęć do wyboru, systemu ECTS, wymiaru godzin, form zajęć); dokonano zmian metod kształcenia;

2. zrewidowano na podstawie analizy opinii nauczycieli akademickich system punktowy ECTS – dokonano korekty tego systemu w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów, jak również względem semestrów;
3. dokonano analizy opinii przedstawicieli studentów (w efekcie zwiększono wymiar godzin z języka obcego oraz dokonano racjonalizacji organizacji zajęć: zredukowano liczbę przedmiotów na 6 semestrze studiów przenosząc je na wcześniejsze semestry);
4. uwzględniono uwagi interesariuszy w zakresie zwiększenia wymiaru praktycznych metod kształcenia w programie studiów (np. poprzez wprowadzenie konwersatorium i laboratoriów do programu studiów).

Oprócz raportu z działalności Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia na Uczelni opracowywane jest także coroczne „Sprawozdanie z dydaktyki” zawierające między innymi analizę procesu dyplomowania, analizę przebiegu praktyk zawodowych, analizę organizacji procesu dydaktycznego, w tym wyników egzaminów i zaliczeń, średniej ocen, ocen z najwyższą i najniższą średnią, wskaźników zdawalności egzaminów i zaliczeń po roku akademickim - w ujęciu przedmiotowym.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie zaakceptowane warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Zespołowi Oceniającemu PKA udostępniono stosowne uchwały rekrutacyjne. Nie zawierają one treści dyskryminujących którąkolwiek grupę kandydatów.

Dotychczas PKA trzykrotnie oceniała jakość kształcenia na kierunku zarządzanie (2003, 2008, 2014), przy czym ostatnia ocena miała miejsce w dniach 31 maja - 1 czerwca 2014 roku i zakończyła się wydaniem przez Prezydium PKA oceny pozytywnej. Jakość kształcenia na kierunku zarządzanie jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w jej doskonaleniu.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia wdrożony na Wydziale Zarządzania Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku ocenia się pozytywnie. Na jego konstrukcję składa się szereg przyjętych i wdrażanych procedur. W Uczelni zostały formalnie przyjęte zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów. Są także prowadzone systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz interesariuszy zewnętrznych. Udział interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w procesie zapewnienia jakości kształcenia został formalnie zagwarantowany i jest realizowany w praktyce. Ponadto jakość kształcenia na ocenianym kierunku podlega cyklicznym ocenom PKA. Ich rezultaty są wykorzystywane w doskonaleniu programów studiów i innych elementów procesu dydaktycznego.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

Ostatnia ocena jakości kształcenia odbyła się w 2014 roku i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej. Uchwała nr 677/2014 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 2 października 2014 r. nie zawiera zaleceń o charakterze naprawczym.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

W treści raportu z wizytacji z 2014 r. znalazła się uwaga dotycząca zbyt dużej wagi ocen z egzaminu dyplomowego i pracy dyplomowej w obliczaniu oceny na dyplomie. Przed wizytacją średnia ze studiów miała wagę 50%, natomiast egzamin i ocena pracy po 25%. Po wizytacji zmniejszono wagi egzaminu i oceny pracy do 20% zwiększając wagę średniej ze studiów do 60%.

Przewodniczący zespołu oceniającego

Dr hab. Wiesław Ciechomski